

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**EVALUACE INDIVIDUÁLNÍCH SYSTÉMOVÝCH
PROJEKTŮ PODPOŘENÝCH Z PO 3 OP VVV-II
ČÁST II: EVALUAČNÍ OKRUH A
– EVALUACE PROJEKTŮ APIV
3. PRŮBĚŽNÁ ZPRÁVA**

Datum: 31. 12. 2020

Evaluation Advisory
Central Europe

Zpracovatel:

Evaluation Advisory CE s.r.o.

Palackého tř. 10, 612 00 Brno

IČ: 25342282

Zadavatel:

Česká republika - Ministerstvo školství, mládeže a
tělovýchovy

Karmelitská 529/5

Praha 1 118 12, IČ: 00022985

1 Obsah

1	Obsah	2
2	Manažerské shrnutí	4
3	Shrnutí postupu evaluátora od předchozí zprávy a popis postupu pro další období.....	8
3.1	Zaměření evaluačních aktivit	8
3.2	Terénní šetření.....	9
4	Identifikace řešených EO	13
4.1	Průběh realizace jednotlivých KA projektů APIV A a APIV B a dosahování stanovených cílů 13	
4.1.1	Projekt APIV A.....	13
4.1.2	Projekt APIV B.....	26
4.2	Rizika a bariéry projektů	42
4.2.1	Rizika projektů	42
4.2.2	Bariéry projektů.....	52
4.3	Evaluační činnost v projektech	59
4.4	Naplnění cílů projektu APIV B v KA 1 Metodicko-koordinační sítě a KA 2 Vzdělávání....	60
4.5	Předávání příkladů dobré praxe v krajských sítích spolupracujících škol	68
4.6	Přispění projektů APIV A a APIV B k implementaci společného vzdělávání na školách	69
4.7	Spolupráce mezi relevantními projekty	75
4.8	Nezamýšlené dopady projektů APIV.....	77
5	Závěry a doporučení	79
5.1	Závěry.....	79
5.2	Doporučení.....	83
6	Zhodnocení zapracování doporučení z předchozí zprávy	84
7	Seznam zdrojů a literatury	86

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Stav žádostí o poskytování doučování k 10. 2. 2021 v projektu APIV B	32
Graf 2 Počet uživatelů a návštěv Zapojujevsechny.cz.....	33
Graf 3 Meziroční evaluace DVPP – učitelé	62
Graf 4 Meziroční evaluace DVPP – vedení škol	62

Graf 5 Pedagogická portfolia – přínos vzdělávacího programu (vedení škol).....	63
Graf 6 Pedagogická portfolia – přínos vzdělávacího programu (učitelé)	63
Graf 7: Přínosnost podpory	65
Graf 8: Hodnocení prohloubení odborné kvalifikace	66

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled provedených šetření.....	9
Tabulka 2: Analýza a řízení rizik.....	43
Tabulka 3: Popis míry uplatnění jednotlivých druhů podpory SV v podmínkách DV	71
Tabulka 4: Poskytovaná podpora v DV pro žáky se SVP na školách zapojených v případové studii	73
Tabulka 5: Doporučení	83
Tabulka 6: Zhodnocení zpracování doporučení z předchozí zprávy.....	84

2 Manažerské shrnutí

Hodnocení evaluačního okruhu A – Evaluace projektů APIV je součástí evaluace individuálních systémových projektů podpořených z PO 3 OP VVV-II. Předkládaná zpráva této evaluace vychází z šetření realizovaných zpracovatelem v období od června do konce roku 2020.

Projekt APIV A byl zahájen 1. 5. 2017 a jeho ukončení bylo plánováno k 30. 4. 2022, nachází se tak již za polovinou své realizace. Celkový rozpočet projektu APIV A činí 156 620 749 Kč. Projekt APIV B byl zahájen 1. 4. 2017 a jeho ukončení je plánováno 31. 3. 2022. I tento projekt je již za polovinou své realizace. Celkový rozpočet projektu APIV B je 184 159 880 Kč. Řešitelem projektu APIV A i APIV B je od začátku roku 2020 nástupnická organizace NPI ČR, která pod sebou sloučila NIDV a NÚV včetně všech dalších jimi rozvíjených IPs.

3. PZ se zaměřila na evaluované období od odevzdání 2. PZ (22. 10. 2019) do odevzdání 3. PZ (31. 12. 2020). Jsou zde nicméně uváděny informace na základě dokumentace období od července 2019 do konce června 2020 (ZoR 10 až ZoR 13) a pracuje zároveň s daty platnými v době svého sběru ze strany evaluátorů, tj. září až prosinec 2020.

Značná část sledovaného období byla zasažena důsledky pandemie koronaviru v podobě vládních opatření ve snaze zabránit jeho šíření. Jedním z těchto opatření bylo uzavření základních, středních a vysokých škol (v případě mateřských škol došlo k jejich uzavření pouze ve vybraných případech dle rozhodnutí zřizovatele) v jarním období od března 2020 do konce školního roku 2019/2020 a podzimním období od října 2020 s různými přestávkami pro vybrané ročníky. Případné komplikace byly předem anticipovány, proto už v červnu 2020 bylo vyjednáno prodloužení termínu odevzdání 3. PZ o 2 měsíce až ke konci roku. Pro evaluátorský tým uzavření škol v podzimním období znamenalo následnou úpravu metody šetření – z plánovaných osobních návštěv na 35 školách v rámci terénního šetření na telefonické a online video řízené rozhovory. Obdobně byla zvolena alternativa v podobě telefonických a online video hovorů v rámci případových studií. Upraveny tak musely být i zpracované harmonogramy jednotlivých šetření. Přestože některé školy ve výběrovém vzorku na počátku období vyhlášení vládních opatření vyjadřovaly zásadní posun priorit a k realizaci šetření byly poněkud rezervované, jejich zástupci v roli školních garantů implementace APIV byli ochotni zprostředkovat kontakt s potřebným počtem pedagogických (popř. vedoucích pedagogických) pracovníků.

Stejně jako v případě zástupců škol v rámci terénního šetření se i všechna ostatní šetření v podobě řízených rozhovorů konala online, popř. telefonicky. Jednalo se o řízení online rozhovory s manažery klíčových aktivit, koordinátory klíčových aktivit, interními evaluátory, hlavními projektovými manažery obou projektů, věcným garantem výzvy. V případě některých dalších zástupců cílových skupin byly řízené rozhovory nahrazeny navíc zasláním dotazníku s otevřenými otázkami k doplnění ve chvíli, kdy bylo obtížné nalézt shodu v rámci termínu prováděného šetření. V tomto případě se jedná např. o zástupce věcně příslušné sekce MŠMT.

V souvislosti s aktuálním děním byly případové studie ve spolupráci se zadavatelem evaluace rozšířeny o téma „podpora žáků se SVP v rámci povinné distanční výuky“. Pro účely případových studií byly provedeny řízené online popř. telefonické rozhovory se zástupci škol v podobě školních garantů

implementace APIV či ředitelů škol doplněných v případě potřeby o výchovné poradce, školní speciální pedagogy, školní psychology apod. Tato navazující specifická část případové studie byla realizována pouze u 7 z celkem 10 případových studií. Celkem 3 školy zapojené v případové studii představují mateřské školy, u kterých má distanční výuka zcela rozdílný charakter a také účel.

V rámci evaluace byl ověřován soulad řízení a realizace projektů s projektovou žádostí. **Téměř všechny KA projektů musely reagovat na epidemiologická opatření posunutím či odložením některých aktivit a přechodem do online prostředí.** Všechny KA tak provedly úpravu stanovených harmonogramů. Celkový termín dokončení jednotlivých klíčových aktivit prozatím není pozměněn, nicméně pokračující pandemie koronaviru znamená pro všechny KA značné časové riziko.

V rámci KA 2 APIV A „Sledování, plánování, hodnocení společného (inkluzivního) vzdělávání“ jsou postupně a dle harmonogramu odevzdávány výstupy. Realizační tým KA 2 **flexibilně reaguje na aktuální epidemiologická opatření a zařazením mimořádné etapy šetření spočívající v šetření zkušeností s realizací individuální podpory žáků během vzdálené výuky** reaguje na změnu potřeb MŠMT jako cílové skupiny této KA. Projektový tým věnuje značnou pozornost diseminaci výsledků výzkumu. Mimo jiné byl uspořádán seminář určený zástupcům decizní sféry, tedy zástupcům MŠMT využívajících výstupů této KA. **Výsledky využívá MŠMT** například pro návrh novelizace vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a rovněž pro formulaci Strategie vzdělávací politiky do roku 2030.

V rámci KA 3 „Příprava programů DVPP“ je nadále poskytována metodická pomoc lektorům APIV B. O tuto metodickou pomoc je však ze strany lektorů malý zájem. Z toho důvodu byly webináře otevřené i pedagogickým pracovníkům. **Vysoká sledovanost webinářů** přispívá k naplnění cílů této KA. KA 3 se nyní zaměřuje na přípravu 10 specializačních modulů a 3 dlouhodobých výcviků.

Všechny části diagnostického nástroje vytvářeného v rámci KA 4 „Výuka češtiny jako druhého jazyka pro žáky – cizince“ **jsou již finalizovány.** Pro realizaci pilotáže představují bariéru epidemiologická opatření, jelikož tato aktivita musí probíhat přímo na školách.

Práce na referenčním rámci českého znakového jazyka probíhají v souladu s harmonogramem. V současné době má KA 5 „Vytvoření referenčního rámce pro český znakový jazyk“ všechny předpoklady k dosažení svého cíle.

Projektový tým APIV A podniká kroky k zajištění udržitelnosti výstupů projektu po skončení jeho realizace.

Realizaci KA 1 APIV B „Metodicko-koordinační síť“ a KA 2 APIV B „Vzdělávání“ výrazným způsobem ovlivnila vládní epidemiologická opatření, v rámci kterých došlo k uzavření škol. Vzhledem k tomu, že v této fázi projektu byla předpokládána intenzivní míra čerpání, **je u všech druhů podpor konstatován propad oproti očekávání.** Největší propad v čerpání podpory se projevil u vzdělávacích programů, a to i přesto, že všechny vzdělávací programy byly nabízeny i online formou. V oblasti mentoringu a expertních služeb se určitý znatelný propad v míře čerpání projevil také vzhledem k faktu, že tyto druhy individuální podpory jsou standardně spojeny s náslechy uvnitř zaplněných školních tříd. V případě koučinku nedošlo k výraznějšímu propadu – tento druh podpory probíhá face-to-face mezi VPP a koučem. **KA 1 „Metodicko-koordinační síť“ se v současné době snaží intenzivně věnovat identifikaci množství nevyčerpaných druhů podpor. Současné dění má kritický dopad na oblast stáží, které však v době vypuknutí epidemie nebyly mezi školami v síti plně rozběhnuty.** I přes flexibilní přístup a včas podniknuté kroky ve prospěch eliminace negativních dopadů protiepidemických

opatření na plnění plánu projektu a jednotlivé cílové skupiny hrozí, že do řádného konce projektu nedojde k plnému dočerpání podpor v rámci projektu ze strany škol.

Epidemiologická opatření mají vliv i na realizaci informačních seminářů v rámci KA 3 „Veřejnost“. V rámci KA jsou však vyvíjeny další činnosti zaměřené na oslovení široké veřejnosti. **Novou aktivitou je například Youtube kanál věnující se tématu společného vzdělávání či spuštění interaktivní webové aplikace Zapojmevšechny.cz podpořené PR a reklamní kampaní.**

V evaluovaném období byla opět ověřována přetrvávající či nová rizika a bariéry projektu. **Nejvýznamnějším rizikem obou projektů v současné době je přetrvávající pandemie. Obecně pandemie koronaviru a s tím související epidemiologická opatření zavedená státem vytváří rizika, která nejsou projektové týmy schopny plně ovlivnit.** Epidemiologická opatření neumožňují přímý kontakt a spolupráci se školami, pořádání či účast na veřejných akcích, zcela znemožňují realizaci stáží na školách apod. V důsledku omezených možností shromažďování dochází k omezení některých pracovních činností či nutnost jejich přenesení do online prostoru (např. porady týmů, odborné panely, webináře apod.). Projevovala se i zvýšená nemocnost členů týmu či nutnost nastoupení do karantény.

Lze konstatovat, že projektové týmy velmi pružně reagovaly na nastalou situaci a naplnily veškeré síly k eliminaci s tím spojených rizik. Projekty velmi flexibilně rozvinuly řadu distančního vzdělávání a zacílily aktivity na potřeby cílových skupin. V případě projektu APIV A se rizika se dařila eliminovat rovněž vnitřní úpravou harmonogramu (přesunem některých aktivit na pozdější dobu) a přechodem některých činností do online prostoru. **Z rizika se stala pro projekty výzva, díky které se týmy zmobilizovaly a snažily se najít nové způsoby práce a realizace aktivit.** Speciální podmínky zároveň přinesly i konkrétní výhody a dílčí usnadnění fungování projektů. Nutnost reakce na opatření se tak stala i příležitostí k rychlejšímu nalezení nových cest a lze konstatovat, že tato příležitost byla ze strany projektových týmů obou projektů dobře uchopena a zvládnuta.

I přes veškerou snahu obou projektových týmů o eliminaci rizik spojených s epidemiologickými opatřeními oba projekty předpokládají, že v případě přetrvávání stávajícího stavu nebude již možné dále upravovat harmonogramy jednotlivých KA pouze interní úpravou a rizika budou muset být eliminována prodloužením projektu. Na ŘO byl předán podklad s podrobným zdůvodněním potřeby prodloužení projektů (prozatím se nejedná o oficiální Žádost o změnu). Návrhy obsahují podrobný rozklad popisující vzniklé problémy při realizaci KA, jejich příčiny a dopady na úspěšnou realizaci projektu. Problémy a dopady jsou popsány v rovině personální, organizační, produktové, technické i finanční.

Mezi další nově identifikovaná interní rizika patří riziko nepředávání jednotných informací v tématech společného vzdělávání v terénu. Toto riziko, ohodnocené na škále jako méně závažné, vzniká v souvislosti s neexistencí, popř. neúplným dodržováním, formalizovaného procesu posouzení změn prováděných ve výukových a metodických materiálech vzdělávacích programů, které jsou, coby výstupy projektu APIV A, předávány projektu APIV B k proškolení v terénu. Toto riziko se pak promítá i do doporučení z této evaluace.

Jako o stupeň závažnější bylo vyhodnoceno nové riziko nenaplnění bagatelní podpory VP a VPP u některých zapojených škol (KA 1 a KA 2 APIV B). Riziko spočívá v nižší intenzitě čerpání podpory z projektu, než bylo na počátku realizátory projektu odhadováno v důsledku fluktuace zaměstnanců škol a dalších důvodů. Toto nově identifikované riziko nebylo promítnuto do seznamu doporučení vyplývajících z šetření v rámci 3. PZ. Důvodem jsou již v tuto chvíli podnikané kroky ve prospěch

eliminace rizika, kdy realizátor projektu APIV B vyvíjí snahu o motivování škol, aby využívaly nabízené formy podpory a snažily se naplňovat bagatelní podporu.

Co se týče již vzniklých bariér projektů, tak nově byly na straně projektu APIV A identifikovány především bariéry v oblasti personální, procesní a organizační související s fúzí NÚ a NIDV do jedné organizace – NPI ČR. Tyto bariéry však již byly překonány. K posunu došlo rovněž u překonávání již dříve identifikovaných bariér.

Z šetření u cílových skupin nadále vyplývá, že poskytovaná podpora je vnímána jako přínosná. Přínos podpory je vnímán především v souvislosti s praktickým vedením vzdělávání ze strany kvalitních školitelů poskytujících dostatečné množství příkladů dobré praxe. **Je zmiňována rostoucí relevance a cílenost vzdělávání s průběhem projektu.** V souvislosti s poskytováním podpory ze strany projektu APIV B jsou často skloňovány efekty jako osobnostní rozvoj a také rozvíjení diskuze o společném vzdělávání uvnitř zapojených škol.

Z provedených šetření dále vyplývá dodržení povinné spolupráce mezi IPs, spolupráce v praxi spočívá především ve vzájemné informovanosti mezi systémovými projekty, výměně zkušeností, vzájemném poskytování dat.

V evaluovaném období bylo poskytnuto doporučení spočívající ve snížení počtu konaných odborných panelů projektu APIV A. Vzhledem k tomu, že odborné panely jsou jedním ze zásadních kanálů, kterými se výstupy projektů šíří mezi odbornou veřejnost, evaluátor doporučuje, aby byl počet odborných panelů snížen tak, aby se tento kanál jejich nadměrným množstvím neznehodnocoval.

3 Shrnutí postupu evaluátora od předchozí zprávy a popis postupu pro další období

3.1 Zaměření evaluačních aktivit

Evaluace se zaměřuje na 2 individuální systémové projekty podpořené PO 3 OP VVV-II:

- Projekt APIV A „Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem. Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání – metodická podpora“, reg. č. CZ.02.3.61/0.0/0.0/16_020/0004410.
- Projekt APIV B „Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi“, reg. č. CZ.02.3.61/0.0/0.0/16_020/0004015.

Jedná se o dva samostatné projekty, které po určité období, především v polovině jejich realizace, ve vymezených oblastech působily v rámci věcné provazby, resp. KA 1 a KA 2 projektu APIV B navazovaly na KA 3 APIV A. Nositelem projektů je od 1. 1. 2020 Národní pedagogický institut České republiky.

Evaluace obou projektů probíhá souběžně s realizací projektu a má cyklický charakter. V rámci evaluace byla zpracována Vstupní zpráva a dále jsou zpracovávány 4 Průběžné evaluační zprávy vždy za určité evaluované období včetně Závěrečné zprávy, jejíž odevzdání je plánováno k předpokládanému datu ukončení realizace obou projektů.

Do současné doby byly odevzdány následující zprávy:

Vstupní zpráva

1. Průběžná evaluační zpráva (sledované období 12. 10. 2018 až 22. 3. 2019)
2. Průběžná evaluační zpráva (sledované období 23. 3. 2019 až 22. 10. 2019)

Postup evaluátora vychází z evaluační matice revidované v souvislosti s přípravou 3. PZ. Revize evaluačního designu byla uskutečněna v souvislosti s postupem projektu do pokročilejší fáze realizace a mj. i z důvodu opatření zamezujících šíření koronaviru. Byl tak upraven a upřesněn průběh plánovaných šetření uvedený ve Vstupní zprávě. V souvislosti s protiepidemickými opatřeními bylo rovněž realizováno prodloužení data odevzdání 3. PZ, a to do 31. 12. 2020.

Pětiletá doba realizace projektů předpokládá cyklické provádění evaluace v jednotlivých letech, přičemž v každé PZ by měly být reflektovány všechny evaluační otázky. S ohledem na tuto skutečnost je tak cyklicky prováděna většina terénních šetření. V rámci plánování evaluačních aktivit však rovněž dochází k diskuzi a následné dohodě se zadavatelem nad možností nezařazení či úpravě metody šetření v rámci některých evaluačních aktivit v daném období. Jedná se především o ta, která by mohla vzhledem k blízkému sledu realizovaných šetření, a tak častým dotazováním shodných témat, vést k přetěžování terénu (především šetření u CS). Roli v těchto diskuzích hraje také postup projektu směrem ke svému závěru, kdy některé druhy výstupů projektů nemá smysl hodnotit ve chvíli, kdy vzhledem k rané fázi projektu nezačaly v projektu plně figurovat. Z hlediska věcného plnění zakázky však nedochází k redukci plnění, všechny relevantní výstupy budou předmětem hodnocení relevantními metodami a u relevantních cílových skupin, tak aby byl naplněn účel a předmět smlouvy.

3. PZ se zaměřila na evaluované období od odevzdání 2. PZ (22. 10. 2019) do odevzdání 3. PZ (31. 12. 2020), nicméně informace v ní obsažené jsou platné pro období, kdy došlo k jejich sběru (viz přehled provedených šetření). Evaluátoři měli k dispozici ZoR č. 10 až 13 vztahující se k jednotlivým projektům. Obsah dalších ZoR bude zohledněn v následující PZ, i když termínově spadají do výše zmíněného evaluovaného období.

Zjištění a závěry prezentované v této zprávě jsou založeny primárně na analýze názorů a postojů hlavních projektových manažerů, manažerů klíčových aktivit, interních evaluátorů a pracovníků Center podpory vzdělávání NPI ČR, lektorů a dalších cílových skupin jednotlivých KA.

Ve zprávě jsou pokryta v různé intenzitě následující témata:

- plán projektu, výstupy a naplňování indikátorů;
- předpoklady úspěšné realizace klíčových aktivit;
- soulad nastavení klíčových aktivit projektu s potřebami cílových skupin;
- rizika a bariéry jednotlivých klíčových aktivit;
- způsob interní evaluace projektu;
- způsob spolupráce s ostatními IPs a IPO;
- míra očekávání cílových skupin od projektu;
- spokojenost cílových skupin s poskytnutou podporou;
- využitelnost získaných poznatků pro cílové skupiny;
- využitelnost dílčích výstupů pro cílové skupiny.

Navazující 4. PZ bude svůj pohled rozšiřovat na další aktivity a jejich cílové skupiny, u kterých se předpokládá určitý posun. Jedná se především o cílové skupiny specializovaných programů a dlouhodobých výcviků realizovaných v rámci KA 3 APIV A.

3.2 Terénní šetření

Ve sledovaném období byla provedena následující terénní šetření:

Tabulka 1: Přehled provedených šetření

Metoda	Respondent	Počet respondentů	Termín
Individuální rozhovor (písemné odpovědi)	Projektový administrátor OP VVV (APIV A a APIV B)	1	17. 12. 2020
Individuální rozhovor (jedná se o písemné nebo živé online formě)	Předseda ŘV a zástupce věcně příslušné sekce MŠMT	1	11. 3. 2021
Individuální rozhovor (online)	Věcný garant výzvy	1	4. 12. 2020
Individuální/skupinové rozhovory (online)	Hlavní projektová manažerka APIV A	1	14. 12. 2020
	Hlavní projektový manažer APIV B	1	10. 12. 2020
	Manažerky KA APIV A: KA 2, KA 3, KA 4, KA 5	4	14. 12. 2020
	Manažeři/rky KA APIV B: KA 1, KA 2, KA 3	3	7. 12. 2020, 10. 12. 2020
	Interní evaluátorky APIV A a APIV B	2	14. 12. 2020, 10. 12. 2020
	Koordinátorky spolupráce KA 7 APIV A a KA 5 APIV B	2	14. 12. 2020, 10. 12. 2020

Individuální telefonické/online rozhovory na vzorku 34 zapojených škol (před vyhlášením nouzového stavu na přelomu září a října 2020 byly realizovány individuální rozhovory v rámci osobních návštěv na 6 školách z celkového výběru)	Uživatelé metodické podpory projektu APIV B:		22. 9. – 20. 11. 2020
	- školní garant APIV	16	
	- ředitel školy (VPP)	30	
	- pedagogický pracovník (PP)	42	
Případové studie: Individuální rozhovory na vzorku 5 zapojených škol a 5 nezapojených škol, individuální telefonické rozhovory se zřizovatelem školy	5 zapojených škol: školní garant APIV (5) a školní psycholožka (1) 5 nezapojených škol: ředitel školy (4) nebo výchovná poradkyně (3)	13	15. 10. – 3. 12. 2020
Individuální telefonické rozhovory (1 krajský metodik: písemná forma)	Pracovníci Center podpory NPI ČR (APIV B): Konzultanti implementace APIV Krajský metodik	3 2	10.–18. 12. 2020
Individuální rozhovory písemnou formou (2 rozhovory provedené telefonicky)	Lektoři z Národního týmu kvalitních lektorů, popř. Týmu excelentních lektorů	8	14.–18. 12. 2020
Individuální rozhovor – písemná forma	Odborný oponent tvorby referenčního rámce pro český znakový jazyk	1	8. 12. 2020
Individuální telefonické rozhovory	Zpracovatelé ŠIKK na krajích	3	9. –16. 12. 2020
Individuální rozhovory – písemná forma	Koordinátoři spolupráce spolupracujících projektů (SRP, SYPO, PPUČ, KSH, P-KAP)	5	14.–18. 12. 2020
Zúčastněné pozorování – odborné panely	Účast na odborných panelech (1x APIV A, 1x APIV B)	2	21. 5. 2020, 17. 6. 2020
Dotazníkové šetření	Účastníci 9 odborných panelů APIV A (v rámci interní evaluace)	150	23. 10. 2019 – 18. 6. 2020

Uvedené závěry vycházejí ze schválených Zpráv o realizaci (ZoR) předmětného hodnocení období a rozhovorů (viz konkrétní data uvedená v tabulce).

Terénní šetření na vzorku zapojených škol

V červnu 2020 se uskutečnila schůzka mezi zpracovatelem externí evaluace a zadavatelem, zástupci Oddělení evaluací MŠMT ve věci nastavení evaluačních aktivit týkajících se přípravy 3. PZ. Zásadním bodem jednání se stalo prodloužení termínu odevzdání výsledného dokumentu. Důvodem byla ne zcela přehledná situace přicházející s novým školním rokem 2020/2021 ohledně fungování škol a jejich možností přijímat osobní návštěvy v podobě zpracovatelského týmu externí evaluace. K prodloužení lhůty odevzdání došlo především pro případ nastalých náhlých komplikací souvisejících s předpokládanou druhou vlnou šíření epidemie koronaviru. Byla diskutována rovněž metoda sběru dat, která na rozdíl od předcházejícího období preference spočívala v realizaci osobních návštěv na jednotlivých školách, a navíc v realizaci řízených rozhovorů se všemi identifikovanými cílovými skupinami na školách, tzn. kromě školních garantů implementace APIV také s jednotlivými VPP (v případě, že nejsou zároveň školními guaranty implementace APIV) a PP.

Ke konci srpna 2020 byly školy osloveny formou iniciativního e-mailu, ve kterém bylo avizováno pozdější telefonické domlouvání termínů osobních návštěv na školách. Koordinace termínů výjezdů probíhala zhruba od 2. zářijového týdne a měla za cíl v daném termínu navštívit vždy více škol v regionu (výběrový vzorek škol zahrnuje školy ze všech krajů ČR). Pouze jediná ze škol již v tomto období nahlásila uzavření školy vůči návštěvám z důvodu hrozby šíření nákazy koronaviru. S touto školou bylo domluveno odložení termínu ke konci období evaluace. Byl finalizován souhrnný itinerář a dle něj ke konci září realizováno prvních 6 osobních návštěv na školách.

V první polovině října přes opakované ujišťování vlády o tom, že školy zůstanou otevřené, došlo k opakování jarního scénáře a znovu uzavření škol. Realizátoři terénního šetření na základě toho vyjednali se zadavatelem změnu spočívající v kombinaci individuálních rozhovorů formou online nebo telefonicky. Zachován byl požadavek na oslovování všech druhů cílových skupin na školách. Ve spolupráci se školami byl vytvořen nový itinerář. Koordinace termínů byla z časového hlediska ulehčena, na druhé straně však byly školy zahlceny řešením nastalé krizové situace. Výsledně z celkem 35 škol zařazených ve výběrovém vzorku pouze jediná škola odřekla účast na terénním šetření z důvodu jiných priorit (náročnost distančního vzdělávání pro pedagogický tým školy).

Šetření u zástupců cílových skupin

V rámci evaluačních aktivit byla uskutečněna vybraná šetření se zástupci cílových skupin jednotlivých KA a dalších aktérů podílejících se na jejich realizaci.

Terénní šetření bylo vzhledem k omezením spojeným s vyhlášením nouzového stavu provedeno telefonickou, online, popř. písemnou formou s projektovým administrátorem, věcným garantem výzvy, hlavními projektovými manažery, manažery klíčových aktivit, interními evaluátory. Dále byli dotazováni zástupci cílových skupin APIV A v KA 2 a 4 zástupce věcně příslušné sekce MŠMT, v KA 3 proškolení lektoři, v KA 5 zástupce komunity neslyšících, který zároveň plní roli odborného oponenta v projektu. Zástupci cílových skupin APIV B, kteří byli dotazováni v rámci 3. PZ, jsou představováni vybranými, zpracovateli ŠIKK a již jmenovanými zástupci zapojených škol. Struktura dotazníků byla zároveň tvořena dle aktuálního dosaženého stavu v rámci jednotlivých aktivit na základě rešerše projektové dokumentace.

Terénní šetření bylo provedeno u člena Řídicího výboru, který je zároveň zástupcem věcně příslušné sekce MŠMT, jakožto uživatele některých výstupů projektu APIV A a APIV B.

Případové studie

Případové studie by měly být nástrojem pro zodpovězení EO A.3 „Jak napomohla realizace projektů APIV A a APIV B školám a učitelům při implementaci §16 školského zákona ve znění zákona č. 82/2015 Sb“. Případové studie by měly nicméně spíše poskytnout hloubkový pohled na to, jak se školy vypořádávají se zaváděním společného vzdělávání. Nelze očekávat, že případová studie bude mít charakter několikaletého monitoringu různých aspektů společného vzdělávání postaveného na výzkumných základech. Takovýto rozsáhlý celorepublikový monitoring/výzkum je předmětem KA 2 APIV A a evaluátor případovými studiemi neaspiruje na konkurování takto vedenému rozsáhlému výzkumu. Případové studie jsou pojaty jako hloubkový pohled do problematiky společného vzdělávání formou příkladů z praxe (dobré praxe či naopak špatné).

Na základě těchto předpokladů, jsme zvolili následující strukturu případové studie:

1. Základní parametry školy
2. Profil školy
Jedná se o „medailonek“ školy popisující inkluzivní prostředí na škole a způsoby implementace společného vzdělávání v praxi.
3. Popis konkrétní problematiky, kterou škola úspěšně či neúspěšně řeší.
4. Nově také vzdělávání žáků se SVP v rámci distanční výuky a dopady omezení poskytování podpůrných opatření na tyto žáky.

V případové studii v rámci 3. PZ pokračovaly všechny školy, které v minulých obdobích přislíbily svoji účast, tzn. 5 škol s komplexní podporou zapojených v krajské síti APIV B a 5 škol mimo projekt APIV B. Souhlas s účastí v případové studii dala v tomto období i škola, která v rámci 2. PZ v případové studii nefigurovala důsledkem hrozícího ukončení provozu zařízení. Tato škola ve školních letech 2019–2020 a 2020–2021 pokračuje ve své činnosti, nicméně na podzim 2020 představitel obce, pod kterou škola spadá, rozhodli o finálním termínu ukončení její činnosti ke konci školního roku 2020–2021.

3. PZ tak nově obsahuje navazující část věnovanou aktuálnímu bezprecedentnímu tématu současného období (velká část sledovaného období), tj. distančnímu vzdělávání, a to ve spojitosti s dětmi a žáky se SVP. Jednotlivé školy byly dotazovány na konkrétní uchopení distančního vzdělávání (postupy, prostředky), realizaci diferenciací a individualizace podpory ve výuce, hodnocení dopadů a další doplňující témata. Rozhovory v rámci 5 zapojených škol byly vedeny povětšinou se školními garanty APIV (mohou být totožní s řediteli škol), v rámci nezapojených došlo na 3 z 5 škol k doplnění vyjádření ředitelů škol ze strany výchovných poradkyň.

Také v případě zpracování navazujících částí případových studií byl na začátku října změněn itinerář jednotlivých termínů setkání ve smyslu nových termínů a zároveň telefonických či online rozhovorů.

Zúčastněné pozorování na odborných panelech

V průběhu sledovaného období byla uskutečněna celkem 2 zúčastněná pozorování odborných panelů. Jednalo se o OP Spolupráce APIV B „Jak individualizovat DVPP a pracovat s heterogenní skupinou v lektorské praxi (21. 5. 2020 v online režimu) a OP „Výzkum inkluzivních procesů ve vzdělávání“ s tématem Sdílení zkušeností společného vzdělávání v mateřských školách pod projektem APIV A (17. 6. 2020 prezenční formou).

Terénní šetření v oblasti zpracování a hodnocení ŠIKK

Terénní šetření v oblasti hodnocení ŠIKK jako součásti KA 4 APIV B bylo provedeno celkem u 3 zástupců zpracovatelů ŠIKK. Dále tato oblast byla zahrnuta do řízeného rozhovoru s interní evaluátorkou KA 4 APIV B a rovněž do řízených rozhovorů s krajskými metodiky v rámci Center podpory.

4 Identifikace řešených EO

4.1 Průběh realizace jednotlivých KA projektů APIV A a APIV B a dosahování stanovených cílů

EO A.1. Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektů APIV v souladu s projektovou žádostí?

A.1.1. Odpovídá realizace klíčových aktivit a zpracování výstupů naplánovanému harmonogramu a aktuálním potřebám realizace projektu?

A.1.2. Do jaké míry je dosahováno cílů projektu APIV A a APIV B a změn stávajícího stavu, které byly v jeho důsledku očekávány?

Tato část hodnocení se zaměřuje na ověření souladu plánu realizace projektů APIV A a APIV B s dosavadní realizací jednotlivých klíčových aktivit a ověření souladu s aktuálními potřebami realizace projektu. Druhá část hodnocení se zaměřuje na dosahování cílů KA. S přehoupnutím projektů do druhé poloviny své realizace je možné identifikovat kroky realizované v rámci projektů vedoucí k dosahování přehledu o zbývajících potřebných kapacitách tak, aby je bylo možné rozplánovat do konce projektu. Zároveň začíná být v různých souvislostech skloňován závěr projektu a příprava na něj.

Ověření stavu realizace jednotlivých dílčích aktivit a výstupů a cílů KA probíhalo zejména na základě informací ze Zpráv o realizaci a jejich příloh (pro tuto PZ byly k dispozici ZoR 10 až 13 u obou projektů). Stav realizace klíčových aktivit pak byl ověřen na základě řízených rozhovorů s manažery KA, terénního šetření na školách a řízených rozhovorů s pracovníky Center podpory a lektory. Stav realizace klíčových aktivit byl v případě některých KA rovněž ověřen u cílových skupin.

Stav realizace jednotlivých klíčových aktivit je tabulkovou formou shrnut v technické příloze č. I. 1 „Stav realizace jednotlivých klíčových aktivit“ této PZ. Přehled se opírá o zpracovaný produktový rozpad, který hlavní výstupy jednotlivých KA dále člení na dílčí výstupy a aktuální podrobné harmonogramy jednotlivých KA.

4.1.1 Projekt APIV A

KA 1 Řízení projektu

Zdroje:

- ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy
- Řízený rozhovor s HPM

V rámci aktivity jsou průběžně řešeny personální kapacity projektu. Na uvolněné pozice jsou vypisována výběrová řízení a tyto pozice opětovně obsazovány.

V souvislosti se sloučením institucí NÚV a NIDV byla aktualizována řídicí dokumentace.

Aktivita zahrnuje i zajištění povinné publicity projektu. Ta je řešena vytvořením posteru a dále informacemi o projektu na stránkách <http://www.nuv.cz/projekty/apiva>. Z důvodu fúze NÚV a NIDV, resp. nastavování nové komunikační strategie nástupnické instituce NPI ČR, došlo k pozastavení

čerpání z VZ na zajištění provozu a rozvoje webových stránek. Problematika webu není prozatím dořešena.

Projekt je pravidelně prezentován na zasedání MV OP VVV.

Úkolem manažera KA (v případě projektu APIV A se zároveň jedná o HPM) je rovněž koordinace zpracování Zpráv o realizaci, vypořádání připomínek ze strany Řídícího orgánu (ŘO) a změnová řízení. Zprávy o realizaci jsou předkládány ve stanovených termínech. Manažer KA je zodpovědný rovněž za zadávání veřejných zakázek (VZ), které probíhají bez problémů (s výjimkou VŘ na nákup výpočetní techniky, které jsou však již vyřešené).

Projektový tým podniká kroky k zajištění udržitelnosti výstupů projektu po skončení jeho realizace. S vedením NPI ČR i MŠMT je převzetí a využití výstupů jednotlivých KA po skončení projektu projednáváno. Podrobnosti jsou u příslušných KA.

KA 2 Sledování, plánování, hodnocení společného (inkluzivního) vzdělávání

Zdroje:

- ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy
- řízený rozhovor s manažerkou KA
- Výstupy: Průběžná zpráva o výsledcích zavádění a realizace společného vzdělávání II., Zpráva o identifikovaných obtížích a problémech škol při implementaci společného vzdělávání II. a 4 Inspirativní příklady z praxe (součást ZoR 11)
- zápis z odborného panelu KA 2 – Výzkum inkluzivních procesů ve vzdělávání z 12. 12. 2019 (součást ZoR 11) a 14. 1. 2020 (součást ZoR 11) a z 17. 6. 2020 (součást ZoR 13)
- teorie pro příklady inspirativní praxe (součást ZoR 10)
- závěry interní oponentury výsledků kvantitativního šetření ZŠ (součást 11 ZoR)
- koncept kvalitativní linie šetření MŠ (součást 11 ZoR)
- návrh realizace mimořádné etapy šetření KA 2 (součást 13 ZoR)

KA je zaměřena na zjišťování změn v oblasti pedagogických procesů v rámci realizovaného kurikula, k nimž dochází v důsledku implementace společného vzdělávání. V rámci aktivity jsou průběžně identifikovány změny a případné problémy, monitorován a vyhodnocován je především dopad úprav Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání na realizované kurikulum při začleňování žáků s podpůrnými opatřeními (dopady na práci škol, učitelů, na kvalitu výsledků vzdělávání žáků, na sociální vztahy ve třídě apod.). Předmětem aktivity je dlouhodobé průběžné šetření ZŠ, doplněné šetřením MŠ a SŠ.

Výzkum je designován jako smíšený (zahrnuje kvantitativní i kvalitativní výzkum, které se vzájemně doplňují). Zároveň je výzkum prováděn v několika etapách, kdy některé etapy probíhají paralelně. V průběhu evaluovaného období probíhala nadále kvalitativní i kvantitativní linie jednotlivých etap. Některé aktivity však bylo třeba omezit či přesunout na jiný termín z důvodu epidemiologických opatření zamezujícím šíření koronaviru.

I. etapa kvantitativní linie je realizována jako opakované průřezové šetření pedagogických procesů na 140 ZŠ ve 14 krajích (dotazování jsou učitelé 1. i 2. stupně, vedení i podpůrné pozice). Šetření již proběhlo, v současné době jsou již data zpracována v rámci Průběžné zprávy o stavu zavádění a implementace společného vzdělávání II. a Zprávy o identifikovaných obtížích a problémech při

realizaci společného vzdělávání II. Rovněž byla vydána publikace se závěry šetření a byl publikován poster na webových stránkách EERA.

I. etapa kvalitativní linie je realizována jako průřezové kvalitativní šetření procesů v ZŠ (dotazování jsou učitelé 1. i 2. stupně, vedení i podpůrné pozice, součástí je i pozorování výuky). Šetření proběhlo na šesti tzv. jádrových školách a v 6 školách v Plzeňském kraji. Dle modifikovaného plánu bylo šetření doplněno o 6 venkovských škol. V současné době je šetření ve fázi zpracování dat z venkovských škol (to bylo nicméně přerušeno z důvodu zaměření kapacit na nově připravované šetření reagující na současnou epidemiologickou situaci, viz níže). Současně v této linii probíhá ještě tematicky zaměřený doceňující výzkum, jehož výstupem jsou příklady inspirativní praxe.

II. etapa kvantitativní linie je realizována formou doplňujícího šetření pedagogických procesů na 140 MŠ ve všech krajích (dotazování jsou učitelé). Z tohoto šetření jsou v současné době zpracovávána data. Data budou součástí Průběžné zprávy o výsledcích zavádění a realizace společného vzdělávání IV.

II. etapa kvalitativní linie je realizována rovněž v MŠ do nasycenosti vzorku (v Praze a Jihočeském kraji). Dotazování jsou učitelé a vedení. Šetření muselo být z důvodu epidemiologických opatření v 1. vlně koronaviru přerušeno, následně v letních měsících pokračovalo až do podzimu. V současné době jsou zpracovávána data.

III. etapa výzkumu probíhá formou šetření učitelova sebehodnocení zdatnosti pro společné vzdělávání (self-efficacy), které zahrnuje kvantitativní i kvalitativní složku. V rámci kvantitativní složky proběhl sběr dat na vzorku 870 pedagogických pracovníků z 202 MŠ za všechny kraje a 903 pedagogických pracovníků ze 33 SŠ za všechny kraje. V současné době jsou zpracovávána data. Šetření na ZŠ bude následovat. Provádění kvalitativního šetření rovněž zkomplikovala epidemiologická opatření. Doposud byla provedena pouze výzkumná sonda na ZŠ a SŠ. Sběr dat na SŠ, kterým šetření mělo být zahájeno, muselo být odloženo jako nerealizovatelné v současné situaci. Vzhledem k epidemiologické situaci bylo dojednání posunutí termínu rozhovorů do dalšího školního roku. Šetření na MŠ bude následovat až po rozhovorech s učiteli SŠ. Šetření na ZŠ bude vzhledem k současné situaci realizováno synchronně s opakovaným průřezovým šetřením realizace společného vzdělávání.

IV. etapa spočívá v šetření klimatu školní třídy při společném vzdělávání v ZŠ. Opět zahrnuje kvantitativní i kvalitativní složku. V rámci této etapy proběhlo ověření nástroje pro 1. stupeň ZŠ (na vzorku 20 škol) a pro 2. stupeň ZŠ (vzorek dalších 20 škol). Vzhledem k epidemiologické situaci však šetření muselo být posunuto na pozdější dobu. Šetření na ZŠ bude spuštěno v případě 2. stupně 4 týdny po zahájení prezenční výuky (tj. až po dostatečné aklimatizaci žáků), na 1. stupni pak bude spuštěno nejdříve v květnu 2021.

V. etapa pak spočívá v opakovaném průřezovém šetření pedagogických procesů v ZŠ, tj. představuje 2. kolo kvantitativního šetření provedeného v I. etapě.

Aktuálně byla do výzkumu zařazena mimořádná etapa, ve formě studie zaměřené na zkušenosti ZŠ s realizací individuální podpory žáků během vzdálené výuky a s realizací diferenciací výuky a poskytování individuální podpory. Šetření probíhá v ZŠ v krajích s výrazněji pociťovanými obtížemi (Karlovarský, Ústecký, Moravskoslezský) a krajem vnímaným v základním vzdělávání jako úspěšným (Zlínský kraj). Projekt tak flexibilně reaguje na aktuální situaci ve vzdělávání. Na studii se v současné době intenzivně pracuje.

V průběhu evaluovaného období byly v souladu s harmonogramem zpracovány další výstupy KA 2, a to Průběžná zpráva o výsledcích zavádění a realizace společného vzdělávání II., Zpráva o identifikovaných obtížích a problémech škol při implementaci společného vzdělávání II. a další 4 Inspirativní příklady z praxe. Výstupy byly opět prezentovány na odborném panelu a na základě doporučení z odborného panelu upraveny. Finální výstupy následně byly předány ŘV, resp. MŠMT sekci II, kterému jsou výstupy KA 2 primárně určeny.

Ve sledovaném období byl uspořádán seminář pro hlavního uživatele výstupů – MŠMT, který se zaměřil na výsledky výzkumu pro potřeby vzdělávací politiky, nejdůležitější zjištění a umožnil širší diskuzi nad návrhy systémových či cílených opatření pro zlepšení školské praxe v oblasti společného vzdělávání. Další seminář se bude vázat na výsledky další ukončené etapy výzkumu.

Významným nástrojem pro šíření výsledků výzkumu a mobilizaci odborné diskuse jsou odborné panely. V evaluovaném období se konaly 3 odborné panely. Na odborných panelech (v prosinci 2019 a lednu 2020) byly prezentovány a rovněž oponovány průběžné výsledky šetření vč. zpracovaných výstupů KA 2, další panel byl realizován k problematice společného vzdělávání v mateřských školách (červen 2020).

Účastníci odborných panelů hodnotí výstupy výzkumu pozitivně. Díky šetření prováděného v rámci KA 2 jsou formulovány problémy v oblasti společného vzdělávání a díky prezentaci těchto výsledků na odborných panelech pak je možné o identifikovaných potížích otevřeně diskutovat s odborníky z různých oblastí a nahlížet na problémy i z různé perspektivy. Účastníci panelů vnímají jako důležité, aby výsledky šetření byly předány MŠMT, a to je v nastavení vzdělávací politiky akcentováno. Účastníci odborných panelů mimo jiné ve zpětné vazbě konstatovali, že závěry z šetření a diskusí budou dále využívány na pedagogických fakultách během pregraduální přípravy pedagogických pracovníků. Co se týče Příkladů inspirativní praxe, pak účastníci odborného panelu konstatovali, že mohou inspirovat širší pedagogickou veřejnost a je možno je využít na všech typech škol, a to především u začínajících učitelů, asistentů pedagoga, speciálních pedagogů či psychologů.

Realizátor projektu nemá z MŠMT žádnou konkrétní zpětnou vazbu týkající se předaných výstupů, nicméně z vyjádření věcného garanta výzvy vyplývá, že předané výstupy jsou velmi cenným podkladem a jsou využívány pro návrh novelizace vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a rovněž pro formulaci Strategie vzdělávací politiky do roku 2030. Rovněž jsou závěry z monitoringu využívány pro nastavení zaměření dotačních titulů.

Výsledky šetření jsou využívány i pro nastavení témat a diskuze v odborném panelu Podpora pregraduálního vzdělávání pedagogických pracovníků, v daném období (v říjnu 2020) se uskutečnil panel k přípravě psychologů a v listopadu k pregraduální přípravě učitelů MŠ.

Výsledky výzkumu a vybraná zjištění jsou dále šířeny odborné pedagogické veřejnosti prostřednictvím publikací (v univerzitním nakladatelství Pedagogické fakulty UK Karolinum byla vydána monografie využívající výsledky kvantitativního šetření základních škol Na cestě k inkluzi), článků v odborném časopise Komenský, prezentacemi na vědeckých konferencích (např. na mezinárodní vědecké konferenci ECER (the European Conference of Educational Research) v Hamburku, mezinárodní konferenci ICOLLE Mendelovy university v Brně, mezinárodní konferenci České asociace pedagogického výzkumu v Liberci a Ostravě), na odborných panelech dalších spolupracujících projektů a dalších akcích (např. zasedání krajské platformy pro tvorbu ŠIKK, kulatý stůl projektu MPSV sekundární podpory v inkluzivním vzdělávání).

Vybrané poznatky z šetření společného vzdělávání při vzdálené výuce jsou aplikovány při realizaci VP (např. v rámci webináře k problematice diferenciaci a individualizaci prostřednictvím učebních úloh, který byl realizován v metodické podpoře lektorů a PP).

Díky intenzivní diseminaci závěrů výzkumu lze konstatovat, že výzkum přispívá k odborné diskusi v oblasti společného vzdělávání i diskusi ve vzdělávací politice, k nastavení odborného diskurzu o společném vzdělávání a přináší doporučení a návrhy. Klíčová aktivita tak má předpoklady přispět k úpravám již zrealizovaných opatření, její výstupy jsou jedním z podkladů pro návrhy na systémové či legislativní změny a má i předpoklady přispět ke zkvalitnění vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti společného vzdělávání. Tyto předpoklady potvrzovali i zástupci MŠMT, kteří uváděli, že s výstupy pracují, a pozorování z odborných panelů, kde diskuze nasvědčovala aktivní práci s výstupy.

Harmonogram klíčové aktivity musel být v reakci na epidemiologická opatření upraven. Z vyjádření manažerky KA by zefektivnění realizace KA napomohl „*stabilní návrat k prezenčnímu vzdělávání a rovněž předvídatelnost vývoje podmínek pro vzdělávání včetně vývoje vzdělávací politiky a resortního řízení alespoň v krátkodobém horizontu*“. Ze strany realizátora projektu jsou nicméně naplněny veškeré předpoklady pro naplnění cíle dané KA. Projektový tým KA 2 flexibilně reaguje na aktuální epidemiologická opatření a zařazením mimořádné etapy šetření spočívající v šetření zkušeností s realizací individuální podpory žáků během vzdálené výuky reaguje na změnu potřeb MŠMT jako cílové skupiny této KA. Z vyjádření MŠMT jsou informace získané díky výzkumu pro práci MŠMT velmi přínosné. Velmi ocenitelné je rovněž úsilí projektového týmu věnované diseminaci výsledků výzkumu.

KA 3 Příprava programů DVPP

Zdroje:

- ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy
- řízený rozhovor s manažerkou KA
- zápisy z jednání mezi projekty APIV A a APIV B ze dne 28. 1. 2020 k aktualizaci VP (součást ZoR 11)
- zápis z odborného panelu KA 3 Příprava programů DVPP pro oblast společného vzdělávání z 20. 11. 2019 (součást ZoR 11) a z 18. 6. 2020 (součást ZoR 13)

V rámci KA bylo již vytvořeno a pilotně ověřeno všech 29 VP. Celkem bylo dle zaměření cílových skupin pedagogických pracovníků (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ, SVČ, ZUŠ, management) vytvořeno, ověřeno a projektu APIV B odevzdáno 71 samostatných VP. VP byly předány projektu APIV B, který zajistil jejich akreditaci a realizuje tyto VP na školách.

Z realizace VP na školách vyplynula potřeba aktualizace některých VP, jakož i doplnění nabídky VP o některá témata. Jako problematická se ukázala i forma zpracování některých VP. Vzhledem k tomu, že projekt APIV A nemá kapacity na aktualizaci již vytvořených VP či tvorbu nových VP nad rámec již zpracovaných témat, bylo projektovými týmy dosaženo dohody. Aktualizace vybraných VP je zajištěna projektem APIV B, revidované metodické a výukové materiály by měly být dle dohody zasílány projektovému a odbornému týmu APIV A k posouzení. Doposud byl projektem APIV B k posouzení zaslán pouze jeden upravený modul (N4 – Legislativní ukotvení vzdělávání dětí, žáků a studentů se SVP). Problematika aktualizace výukových a metodických materiálů vytvořených projektem APIV A a aktualizovaných projektem APIV B je dále podrobně popsána u KA 2 projektu APIV B níže. Projektový tým APIV B zároveň zajišťuje tvorbu dalších VP zaměřených na poptávaná témata. Tato problematika je více diskutována u EO A.1.3 a A.1.5.

Za účelem zajištění většího počtu lektorů bylo ze strany KA 3 nabízeno opakované proškolení. Projekt se tak snažil vyjít vstříc potřebám projektu APIV B, který musí lektorsky pokrýt celou síť zapojených škol. Vzhledem k nízkému zájmu lektorů, jakož i vyčerpaným kapacitám KA 3, však již byla tato činnost ukončena.

Ve vztahu k proškoleným lektorům APIV B tak zůstává v současnosti nejvýznamnější aktivitou poskytování metodické podpory. Ta nadále probíhá několika formami. Metodická podpora je poskytována formou webinářů. Lektori APIV B mohou konzultovat své potřeby k danému tématu jak před, tak v průběhu i po skončení webináře. Funkční je stále „zelená linka“, na které jsou zodpovídány dotazy lektorů APIV B ze strany prvolektora, je zde zveřejňován harmonogram chystaných webinářů a jsou tam nahrávány i metodické materiály k jednotlivým VP. Nadále jsou organizována metodická setkání lektorů APIV B s prvolektory (zájem je především ze strany lektorů v oblasti předškolního vzdělávání). Poslední forma metodické podpory – metodické návštěvy ve sborovnách, již byla ukončena. Nadále přetrvává, že o výše zmíněné formy metodické podpory je ze strany lektorů APIV B malý zájem.

Dle vyjádření manažerky KA 3 „...jedním z výstupů projektu je metodická podpora pro práci PP. Původně bylo v projektu zamýšleno realizovat tuto metodickou podporu prostřednictvím metodické podpory poskytované proškoleným lektorům, avšak jak se ukázalo, mnohem efektivnější svým přímým dopadem na pedagogy a tím i účelnějším vynakládáním finančních projektových prostředků, je metodická podpora cílená přímo na PP. Proto jsme se rozhodli webináře otevřít PP, strukturovat je jako podporu aktualizací obsahů, reakcemi na problémy školské praxe nebo je obohacovat o podněty ze sboroven atd. Při přípravě a realizaci hodinových webinářů spolupracujeme s portálem rvp.cz, na jehož platformě jsou webináře vysílány a uchovávány ke zhlédnutí ze záznamu (včetně prezentací či metodických listů, příp. dalších materiálů, jež jsou součástí webinářů). Sledovanost našich interaktivních webinářů pro PP v roce 2020 je zpravidla v maximálním možném počtu připojených účastníků, jaký platforma dovoluje (cca 55-58 osob online). Počet zhlédnutí online a ze záznamu je aktuálně v počtu více než 23 000. Pedagogičtí pracovníci se o chystaných webinářích dozvídají na portálu rvp.cz, dále prostřednictvím Buletinu NPI ČR, který je v pravidelných intervalech zasílán všem školám v ČR, prostřednictvím měsíčníku rozesílaném z rvp.cz a z aktualit na webu NPI ČR.“

Ze strany projektu APIV B jsou projektovému týmu KA 3 APIV A pravidelně předávány přehledy hodnocení jednotlivých kurzů ze strany účastníků VP.

V rámci KA 3 je dále vytvářeno 10 specializačních modulů určených především pracovníkům školních poradenských pracovišť, učitelům, ale i dalším pedagogickým pracovníkům. Témata reflektují potřeby pedagogické praxe a plán APIV 2019–2020. Všechny moduly jsou v současné době v přípravě, resp. probíhá jejich pilotáž. Max. počet účastníků/budoucích lektorů na jeden specializační modul byl stanoven na 15 osob. Původní záměr byl cca 6–8 osob, ale při pokrytí jednotlivých krajů ČR a s vědomím, že ne každý z účastníků vyhodnotí své budoucí lektorské zapojení jako žádoucí, byl stanoven vyšší počet osob. V každém z modulů je tak proškolen min. 6 a max. 15 účastníků. Modul S1 byl představen na odborném panelu již v listopadu 2019, moduly 2 až 6 měly být představeny na odborném panel v červnu 2020, panel však musel být z důvodu epidemiologických opatření přesunut na říjen 2020. Specializační moduly S2, S4, S5 a S6 byly finalizovány dle plánu v listopadu 2020. Modul S3 byl pilotně ověřen v září a na jeho finalizaci se pracuje. Poslední 4 moduly by měly být dle harmonogramu připravené v říjnu 2021 (pilotáž by měla proběhnout do května 2021). Z důvodu epidemiologických opatření musely být harmonogramy přípravy a pilotáže specializačních programů

upraveny. Pilotáže některých programů musely být v souvislosti s opatřeními 1. vlny koronaviru přesunuty o několik měsíců později. Tyto změny v harmonogramu nemají vliv na odevzdávání klíčových výstupů, neboť i když došlo k přesunu některých pilotáží i o několik měsíců, původní harmonogram pracoval s několikaměsíční rezervou. Aktuální podzimní úprava harmonogramu související s 2. vlnou koronaviru především převedla prezenční pilotáže na distanční formu.

Dále v rámci KA 3 vznikají 3 dlouhodobé výcviky. Dva dlouhodobé výcviky jsou zaměřeny na český znakový jazyk pro asistenty pedagoga. V září byla zahájena pilotáž výcvikového programu český znakový jazyk pro AP I a zároveň je připravován obsah a struktura ČZJ pro AP II. Třetí výcvik se zaměřuje na ABA – aplikovanou behaviorální analýzu. Výcvik je určený pro speciální pedagogy či psychology zabývající se problematikou poruch autistického spektra. Výcvik je dlouhodobý, byl zahájen v roce 2018 a bude trvat do roku 2021. V souvislosti s pandemií koronaviru musely být přesunuty na pozdější dobu supervidované praxe v rámci výcviku ABA. V současné době bylo proškolení účastníků jako součást pilotního ověření výcviku dokončeno. Na pilotní ověření programu nyní naváže samotná tvorba výcviku, která zúročí zkušenosti z pilotáže.

Klíčová aktivita probíhá doposud v souladu s upraveným harmonogramem a prozatím je předpoklad naplnění termínů dokončení specializačních modulů a dlouhodobých výcviků. Dle vyjádření v ZoR 13 (monitorovací období od 1. 5. do 31. 7. 2020) *„změny zatím nijak zásadně neovlivňují harmonogram výstupů KA dle projektové dokumentace. Avšak v případě budoucích nutných úprav či posunů realizace činností kvůli další koronavirové vlně by zjevně došlo k zásadnímu zpoždění v plnění a odevzdávání výstupů KA, v čerpání finančních prostředků a zřejmě také v nedostatečném počtu proškolených/podpořených osob“*. V současné době realizace KA naplňuje své cíle.

Výstupy a indikátory vážící se k dané KA a jejich cílové a průběžné hodnoty jsou uvedeny v technické příloze I.1 a I.2 této PZ.

KA 4 Výuka češtiny jako druhého jazyka pro žáky – cizince

Zdroje:

- ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy
- řízený rozhovor s manažerkou KA
- Výstupy: Zpráva z monitoringu pedagogické realizace podpůrných opatření pro žáky-cizince v základních školách v roce 2019 (součást ZoR 12)
- zápis z odborného panelu projektu APIV A KA 4 – Výuka českého jazyka jako druhého jazyka z 27. 2. 2020 (součást ZoR 10)
- doporučení ohledně pretestace/pilotáže jazykové části diagnostického testu (součást ZoR 10)

KA se zaměřuje na vytvoření nástroje pro zjišťování úrovně jazykových kompetencí žáků-cizinců, popř. českých žáků bez znalosti češtiny. Nástroj obsahuje jednak samotný diagnostický test a dále pak nepovinnou část – hodnocení žáka s odlišným mateřským jazykem (OMJ) učitelem a rozhovor se žákem. Diagnostický test bude vytvořen dle jazykových úrovní Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR). Budou vytvořeny testy pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ, a to ve třech variantách.

V průběhu evaluovaného období pokračovaly práce na tvorbě diagnostického nástroje. Všechny části byly postupně dopracovávány a prošly recenzním řízením, na základě kterého docházelo k dalším úpravám jednotlivých úloh vč. obrázků. Poslechové úlohy byly rovněž nahrávány ve studiu, byla

provedena kompletace úloh, instrukcí a obrázků, klíčů správnosti řešení úloh. V průběhu evaluovaného období pak byly testy pro poslech a čtení vkládány do elektronického testovacího prostředí InspIS SET, ve kterém bude test administrován. Všechny části diagnostického nástroje, tj. část zaměřená na receptivní dovednosti (poslech a čtení) i část zaměřená na produktivní dovednosti (mluvení a psaní), jsou nyní připravené ve třech variantách na pilotáž. Jednotlivé části diagnostického nástroje prošly několikanásobně recenzním řízením. Recenzní posudky vyznívají povětšinou kladně a zaznamenávají posun v diagnostickém nástroji i na základě zohlednění připomínek z předchozích recenzí. Oceňována je především komplexnost diagnostického nástroje, pečlivá práce s jazykem a typem úkolu odpovídající jednotlivým úrovním a specifikacím. Pozitivně hodnocená je rovněž návaznost testu na školní či sociální prostředí, autentičnost jazykového materiálu a příjemné grafické zpracování. Některé posudky však poukazují na potenciální riziko spojené s přílišnou složitostí nástroje a nepochopení cílovou skupinou. Na toto poukazuje i zástupce věcně příslušné sekce MŠMT. Diagnostický nástroj byl představen na odborném panelu konaném v listopadu 2020.

V evaluovaném období byly zahájeny práce na tutoriálu. Jedná se o soubor cvičných testů, které umožní žákům vyzkoušet si předem testovací techniky použité v ostrém testu. Žáci si vyzkouší způsob práce v elektronickém prostředí, aby se v něm uměli bez problémů pohybovat a pracovat.

Nadále probíhá tvorba doprovodných diagnostických nástrojů: rozhovor se žákem s OMJ a hodnocení žáka učitelem. Ty již prošly interním i externím posouzením a na základě toho byly dopracovány.

Pilotáž/pretestace bude probíhat nejprve na menším vzorku žáků, u kterých je čeština mateřským jazykem. Tato pilotáž bude zaměřená na srozumitelnost zadání, nezávislost úspěšnosti v testu na znalostech či proveditelnost testových úloh v předpokládaném čase. Následovat by měla pilotáž na větším vzorku žáků s OMJ, která bude rovněž zaměřena na pochopení jednotlivých zadání, tentokrát již ale ne z pohledu rozumového, ale čistě jazykového. Pro realizaci pilotáže představují bariéru epidemiologická opatření, jelikož tato aktivita musí probíhat přímo na školách. Pilotáž tak bude možné uskutečnit až za standardních vzdělávacích podmínek umožňující získat školy pro tuto spolupráci. Předpokládaný termín pilotáže je v roce 2021, nicméně přesný termín bude stanoven až v závislosti na pandemické situaci.

Projektový tým rovněž vyvíjí aktivity zaměřující se na další využití diagnostického nástroje po ukončení projektu. Diagnostický nástroj již byl na základě požadavku z pedagogické praxe rozšířen o funkcionality, které umožní nejen určit slabé a silné stránky žáka na podporu individualizace výuky daného žáka, ale umožní i zjistit, na jaké jazykové úrovni se žák nachází, tzn. dochází k posílení diferenční funkce diagnostického nástroje. Na tyto funkcionality by pak v budoucnu mohla být navázána i další možnost využití nástroje pro stanovení a financování podpůrných opatření.

Příprava DVPP, který bude zaměřen na správné využití diagnostického nástroje, bude následovat po dokončení nástroje, resp. po jeho pilotáži, ze které vzejdou pro daný DVPP vstupy.

V evaluovaném období probíhala rovněž příprava metodických a výukových materiálů, které mají napomoci PP rozvíjet jazykové kompetence žáků v návaznosti na výsledky diagnostického testu. Koncepce tvorby metodických a výukových materiálů byla představena a diskutována na odborném panelu v únoru 2020. V současné době jsou již zpracovány kapitoly zaměřené na rozvoj řečových dovedností čtení a psaní. Návrhy výukových materiálů byly prezentovány na odborném panelu v září 2020 a na základě diskuse byly upraveny.

Poslední dílčí aktivitou KA 4 je monitoring pedagogické realizace podpůrných opatření pro žáky-cizince. Byl dokončen monitoring na základních školách, ze kterého byla zpracována zpráva, a to Zpráva z monitoringu pedagogické realizace podpůrných opatření pro žáky-cizince v základních školách v roce 2019. Dle ZoR 12 se monitoring uskutečnil v roce 2019 na vzorku 216 ZŠ z celé ČR, ve kterých se v dané době vzdělávalo 6 003 žáků-cizinců a přibližně 1 519 žáků s OMJ. Zpráva byla zveřejněna na webu projektu APIV A (<http://www.nuv.cz/file/4400/>) a byla prezentována na semináři odboru odborného vzdělávání a kurikula NPI ČR. Vyšel rovněž článek v Bulletinu NPI ČR. Zpráva byla předána příslušné sekci MŠMT a výsledky monitoringu, přístupy k žákům-cizincům a jejich podpora při osvojování češtiny byly rovněž diskutovány na odborném panelu v únoru 2020. Z vyjádření účastníků panelu monitoring přináší ukázkou dobré praxe a konkrétní informace, které je možné využít pro návrh systémových opatření podpory žáků-cizinců na národní úrovni i strukturalizaci koncepce podpory cizinců na konkrétních školách či při hledání možností podpory ze strany zřizovatelů škol. Z vyjádření věcného garanta výzvy a zástupce věcně příslušné sekce vyplývá, že zpráva byla ze strany MŠMT využita mimo jiné pro návrh úpravy podpůrných opatření pro žáky-cizince stanovené novelou vyhlášky č. 27/2016 Sb. (vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů) tak, aby byla dostupnější žákům na všech školách. Z pohledu evaluátora jsou tak výstupy KA 4 šířeny dostatečně.

Po monitoringu na ZŠ měl následovat monitoring na MŠ. S jeho zahájením se však čeká na vývoj situace s pandemií koronaviru. V současné době je jeho realizace uvažována v roce 2021.

Klíčová aktivita 4 probíhá v souladu s harmonogramem, nicméně na některé aktivity mají vliv epidemiologická opatření a dochází tak k dílčím úpravám harmonogramu (více viz EO A.1.3 a A.1.5). Tyto úpravy však nemají vliv na finální termín odevzdání hotových výstupů. Tvorbu nástroje po celou dobu vývoje stále doprovází jeho důsledná interní i externí oponentura. Ze strany realizátora projektu jsou naplněny veškeré předpoklady pro naplnění cíle dané KA. Výstupy a indikátory vázící se k dané KA a jejich cílové a průběžné hodnoty jsou uvedeny v technické příloze I.1 a I.2 této PZ.

KA 5 Vytvoření referenčního rámce pro český znakový jazyk

Zdroje:

- *ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy*
- *řízený rozhovor s manažerem KA*
- *zápis z odborného panelu projektu APIV A KA 5 – Vytvoření referenčního rámce pro český znakový jazyk z 24. 1. 2020 (součást ZoR 11) a z 12. 6. 2020 (součást ZoR 13)*
- *informace ke Kompendiu na webu NPI ČR (součást ZoR 12)*
- *harmonogram – Rozpad produktu (součást ZoR 13)*

V rámci KA 5 je vytvářen referenční rámec českého znakového jazyka. Referenční rámec bude obsahovat obecný popis a návrh popisů úrovní A1 až B2. Referenční rámec poskytne obecný základ pro následné vypracovávání jazykových sylabů, směrnic pro vývoj kurikul, zkoušek, učebnic atd. tak, aby jazyková příprava a jazykové kompetence vzdělavatelů a podpůrných profesí neslyšících žáků byla co nejefektivnější a nejtransparentnější. Nástroj bude možno využít k rozpoznání, jaká je stávající úroveň uživatele Českého znakového jazyka (ČZJ) (jaké jsou jeho konkrétní znalosti a dovednosti v ČZJ). Příjemcem výstupu KA 5 bude MŠMT. Cílovou skupinou této KA z pohledu projektu jsou podpůrné

profese nezbytné při vzdělávání neslyšících žáků, jako jsou učitelé, asistenti pedagoga, tlumočníci aj. Samotní žáci-neslyšící jsou tak z pohledu projektu až sekundární cílovou skupinou.

Plná realizace KA 5 v režimu osobních výdajů byla zahájena k 1. 10. 2019. Harmonogram tvorby RR je koncipovaný do dubna 2022, tedy do samého konce projektu.

Klíčová aktivita je realizována rozsáhlým týmem, který je dále rozdělen na několik menších pracovních týmů: lingvistický tým, překladatelský tým, tým pro web, pro tlumočení, pro zpětnou vazbu. V současné době jsou obsazeny všechny pozice a tým je stabilizovaný. Tým tvoří jak odborníci z řad slyšících, tak i neslyšících, hojně využívány jsou i konzultace se zahraničními odborníky. Všechny pracovní týmy začaly od října 2019 neprodleně pracovat na svých úkolech.

V prvním kroku byly zpracovány rešerše dostupných zdrojů a vznikla tzv. Knihovna rešerší.

Dále pak lingvistický tým zpracoval tzv. Kompendium, které definuje obsah, rozsah a strukturu obecného popisu referenčního rámce, a to na základě několika mezinárodně uznávaných dokumentů – Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERRJ, v anglické zkratce též CEFR), PRO-Sign (ekvivalent Společného evropského referenčního rámce pro mluvené jazyky, vytvořený pro znakové jazyky) a CEFR Companion Volume with new descriptors (aktualizace CEFR z roku 2018 a 2020). Základem pro obecný popis referenčního rámce se měl stát dokument PRO-Sign, po prostudování tohoto dokumentu lingvistický tým došel k závěru, že tento dokument neodpovídá potřebám plnohodnotného referenčního rámce (po stránce obsahové, terminologické i formální) a z toho důvodu výsledný referenční rámec čerpá ze všech výše zmíněných dokumentů a jde ještě nad jejich rámec. Na tento dokument pak navazují popisy referenčních úrovní A1-B2 českého znakového jazyka, na kterých se v současné době pracuje.

Tlumočnický tým zajišťuje tlumočení všech probíhajících akcí i veškerých způsobů komunikace z/do ČZJ i z/do mezinárodního znakového systému. Do ČZJ (který je preferovaným jazykem cílové skupiny i části projektového týmu) jsou překládány veškeré dokumenty vytvořené projektovým týmem (formou videonahrávek). Tlumočeny do znakového jazyka jsou samozřejmě i porady týmu a je zajištěna i služba pohotovosti pro překladatele při natáčení. Některé dokumenty jsou překládány i do anglického jazyka, aby byly dostupné zahraničním odborníkům, se kterými je vývoj referenčního rámce konzultován.

Zpětnovazební tým nadále pracuje na optimálním nastavení kontrolních a zpětnovazebních mechanismů. Předmětem validace budou všechny výstupy KA 5, kdy pro zpětnou vazbu obecného popisu referenčního rámce bude využito recenzního řízení ze strany spolupracujících odborníků, zatímco popisy úrovní A1-B2 budou posuzovat zejména lektori i studenti a širší odborná veřejnost.

Webový tým hledá optimální cestu, jakým způsobem web uživatelsky zpřístupnit pro neslyšící. Web bude sloužit nejen pro prezentaci výstupů KA5, měl by umožňovat i pokročilé vyhledávání. Mělo by jít o praktický nástroj pro lektory, odborníky i pro studenty. Zároveň jeho technologie musí dokázat kombinovat textové a grafické formy a zároveň formy videí s překladem do ČZJ. V říjnu 2020 proběhl na toto téma i odborný panel s názvem „Web s rozsáhlým obsahem ve znakovém jazyce: výzvy a příležitosti“.

Výzvou pro projektový tým byla i epidemiologická opatření a nutnost přechodu některých aktivit do online prostředí. Bylo nutné testovat možnosti několika platforem, které by nejlépe reflektovaly specifické potřeby neslyšících v online prostoru. Zvolena byla platforma Zoom, která jako jediná nabízí funkci tlumočení mluveného slova (prostřednictvím titulků i simultánního tlumočení).

V evaluovaném období se v lednu 2020 uskutečnil odborný panel, který účastníky seznámil s CEFRem a prací mezi neslyšícími lektory akreditovaných kurzů ČZJ. V červnu 2020 se pak uskutečnil další odborný panel na téma „Využití popisů referenčních úrovní pro ČZJ v tlumočnické praxi a jejich zpřístupnění pro neslyšící“. Účastníci panelu měli možnost navázat potřebné kontakty a sdílet své zkušenosti z praxe. Přínos vytvářeného referenčního rámce vidí mimo jiné ve zkvalitnění výuky tlumočnicků do znakového jazyka. Shoda nad formou a obsahem referenčního rámce je jedním ze základních předpokladů úspěšnosti jeho tvorby, a především jeho následného využití. Možnost setkání a diskuse odborníků z dané oblasti v rámci odborného panelu k této shodě přispívá.

Projektový tým klade důraz na udržitelnost výstupů projektu a již v současné době toto komunikuje s MŠMT. MŠMT byla předložena souhrnná informace k možným následným činnostem po skončení realizace projektu, které mohou navázat na zpracovaný RR včetně předpokládaného rozpočtu na realizaci těchto činností. Součástí návrhu je i myšlenka, že by další aktivity měly využít již vytvořené platformy odborníků, kteří se podílejí na tvorbě RR.

V současné době má KA 5 všechny předpoklady k dosažení cíle dané KA: kvalitní personální obsazení, kvalitní techniku pro natáčení i podrobně a reálně zpracovaný harmonogram realizace, který je důsledně kontrolován. Práce na KA probíhají paralelně, práce jednotlivých týmů se různě vzájemně doplňuje či na sebe navazuje. Každý mezivýstup je podroben oponentuře v rámci zpětnovazebních mechanismů a z tohoto posouzení pak vyplývají požadavky na revize některé z částí RR, které mají následně provazbu i na další části RR. Vzhledem k tomu, že probíhá mnoho prací současně různým tempem a v různém objemu, je přirozené, že ne vždy budou všechny týmy postupovat synchronně a budou optimálně vytíženy. Proto byl referenční rámec rozdělen na 3 části a také vytvořen "Harmonogram navazujících fází", který se pravidelně aktualizuje. Tyto opatření mají vysoce pozitivní vliv na synchronizaci pracovních týmů a jejich vytížení.

Překonáno bylo dokonce další identifikované riziko úspěšné realizace dané KA spočívající v přetrvávající roztříštěnost náhledů na obsah referenčního rámce v komunitě neslyšících, pro kterou je RR tvořen. Toto riziko představovalo hrozbu, že nástroj nebude komunitou neslyšících přijat. Díky tomu, že se do projektového týmu podařilo zapojit veškerou odbornou špičku a probíhá spolupráce se všemi institucemi, organizacemi a odborníky v Česku, dochází nad podobou referenčního rámce k všeobecné shodě. To potvrzuje i vyjádření manažera KA: *„Naši odborníci na znakový jazyk a CEFŘ, získávají můj obdiv a obrovský respekt pro svou vysokou odbornost, lidskost, schopnost spolupráce, schopnost vést odbornou diskuzi bez osobních emocí, schopnost docházet k respektovaným závěrům z diskuzí a pro nesmírné pracovní nasazení.“*

Česká republika je v současné době 4. zemí Evropy, která zpracovává referenční rámec pro znakový jazyk, nicméně ani v těchto zemích zatím nevznikl popis v takto komplexní podobě. Referenční rámec tak bude unikátním produktem, který zvyšuje prestiž našich odborníků v evropském měřítku. Ve vydaném článku na webu NPI ČR je vyzdvihován především *„...široký záběr našich odborníků, kteří velmi aktivně spolupracují na celoevropské úrovni, vydobyli si vysoké renomé, a jak Evropská komise zpracovávající zmíněný PRO-Sign, tak i jednotlivé státy zabývající se popisem svých národních jazyků, projevíly velký zájem o naše závěry a samy se tak mohly inspirovat ve svých pracích. Spolupracujeme, nebo jsme v kontaktu s univerzitami v Německu, Švýcarsku, Francii, Švédsku, Irsku nebo Nizozemí“*.

I přes výše uvedené konstatování, že se harmonogram daří naplňovat, je v současné době identifikováno riziko v souvislosti s přetrvávajícími epidemiologickými opatřeními. Manažer KA k této

věci konstatuje, že „...1. vlna koronaviru realizaci úkolu KA 5 negativně nezasáhla tak, aby došlo ke zpoždění v naplňování harmonogramu schváleného MŠMT. 2. vlna, jak píše výše, způsobila napnutí harmonogramu v maximální míře. Ve srovnání s 1. vlnou ta druhá probíhá, a nejspíše i bude probíhat déle, nemůžeme si již dovolit přeložit na později žádný OP tak, jak jsme to udělali během 1. vlny, a zároveň i překlady (natáčení videí) se realizují s vyšší intenzitou dle toho, jak práce na úkolu pokračují, rizika možného zpoždění prací identifikujeme tedy jako vyšší“. Na základě toho tedy manažer KA upozorňuje na to, že „...průběh pandemie koronaviru může v následujících měsících negativně ovlivnit dodržování harmonogramu v závislosti na nařízených bezpečnostních omezeních ze strany státu, což nelze ze strany projektu ovlivnit“. Podrobně se této problematice věnujeme u EO A.1.3 a A.1.5.

KA 6 Evaluace

Zdroje:

- ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy
- řízený rozhovor s interní evaluátorkou
- evaluace realizovaných odborných panelů
- Výstup: 3. Průběžná evaluační zpráva

Interní evaluace má zajistit průběžné monitorování a pravidelné vyhodnocování realizace klíčových aktivit. KA je realizována na základě zpracovaného dokumentu Forma evaluace.

V rámci interní evaluace byla zpracována 3. Průběžná evaluační zpráva. Podklady pro její zpracování byly shromažďovány průběžně, a to formou rešerše zpráv o realizaci, rešerše zápisů z porad realizačních týmů klíčových aktivit a účasti na poradách vedení, případně na poradách realizačních týmů klíčových aktivit.

V souvislosti s fúzí organizací NÚV a NIDV byla aktualizována řídicí dokumentace projektu, na níž se interní evaluátorka podílela.

V rámci interní evaluace dále probíhá vyhodnocování odborných panelů. Pro každý panel je zpracováno samostatné vyhodnocení. Vyhodnocení odborných panelů je poskytováno manažerovi dané aktivity a koordinátorkám spolupráce, kteří tak díky němu mohou organizaci odborných panelů zefektivnit.

V rámci KA Evaluace probíhá pouze interní evaluace odborných panelů. Všechny ostatní KA jsou evaluovány mimo tuto KA.

Způsob evaluace je dále vyhodnocen u EO A.1.4.

KA 7 Spolupráce

Zdroje:

- *ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy*
- *řízený rozhovor s 2 koordinátorkami KA*
- *aktualizovaný harmonogram odborných panelů*
- *zápis z odborného panelu KA 2 a KA 3: Podpora kvality pregraduální přípravy pedagogických pracovníků v oblasti společného vzdělávání ze dne 23. 10. 2019 (součást ZoR 10)*

Těžištěm KA 7 je organizace odborných panelů. V rámci KA 7 je zřízen 1 odborný panel Spolupráce na téma: Podpora kvality pregraduální přípravy pedagogických pracovníků v oblasti společného vzdělávání (realizován 10x po dobu trvání projektu) a dále 4 tematicky zaměřené odborné panely pro aktivity KA 2 až KA 5 (každý realizován rovněž 10x po dobu trvání projektu). Na odborných panelech KA 2 až KA 5 jsou prezentovány dosavadní dílčí výstupy a probíhá jejich oponentura. Zároveň jsou diskutovány aktuální problémy pedagogické praxe, provazby a spolupráce mezi stupni škol, včetně škol vysokých, příklady inspirativní praxe k jednotlivým inkluzivním tématům, jsou představovány nové přístupy a způsoby vzdělávání pedagogů, ať už v pregraduální či postgraduální přípravě. Vzhledem k aktivní účasti jak pedagogů, tak akademiků, zástupců MŠMT, ČŠI, dalších IPs projektů, neziskových organizací aj. jsou témata diskutována v širších souvislostech a umožňují získat pohled odborníků na danou tematiku, případně podněty k dalšímu řešení.

V rámci KA 7 Spolupráce byly v evaluovaném období zorganizovány 2 společné odborné panely KA 2 a KA 3 Podpora kvality pregraduální přípravy pedagogických pracovníků (odborné panely Spolupráce), jejichž tématem byla pregraduální příprava psychologů v kontextu role školního psychologa ve společném vzdělávání (23. 10. 2019 a 11. 11. 2020). Z odborného panelu konaného 11. 11. 2020 vzešlo rovněž doporučení pro MŠMT. Toto doporučení se momentálně zpracovává a následně bude předáno členům ŘV.

Dále se koordinátorky spolupráce podílely na organizaci odborných panelů jednotlivých KA.

V rámci KA 7 také probíhají schůzky s realizátorem projektu APIV B. Koordinátorky se účastní odborných panelů dalších IPs a rovněž dalších jednání (např. pracovní jednání sekce vzdělávání a IPs na téma Gramotnosti na MŠMT, jednání ke spolupráci projektů APIV A, APIV B a SYPO).

V souvislosti s epidemiologickými opatřeními bylo třeba aktualizovat harmonogram plánovaných odborných panelů. Během 1. vlny šíření koronaviru bylo nutné několik panelů odložit na další měsíce (červen–září). Z počátku podzimu se podařilo dva panely realizovat hybridně (OP KA4 – 22. 9. a OP KA3 – 1. 10.), část účastníků byla prezenčně přítomna a část byla připojena online. Další panely z důvodu 2. vlny koronaviru již byly zcela přesunuty do online prostoru.

Činnosti v KA 7 probíhají v souladu s harmonogramem. Harmonogram odborných panelů je pravidelně aktualizován.

KA Spolupráce je dále vyhodnocena u EO A.3.

4.1.2 Projekt APIV B

Projekt je členěn na 6 klíčových aktivit, v rámci kterých jsou stanoveny dílčí aktivity a jejich časová posloupnost.

KA 1 Metodicko-koordinační síť

Zdroje:

- *ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy*
- *řízené rozhovory s manažerem KA*
- *seznam škol, se kterými je uzavřena smlouva o vzájemné spolupráci*
- *sebehodnocení Center podpory*
- *interní zpráva za školní rok 2019–2020*

Vzhledem k tomu, že se projekt nyní nalézá ve druhé polovině období realizace, byly školy ve sledovaném období systematicky podporovány k rozplánování čerpání zbytku podpory, především DVPP, na kterou mají nárok, s cílem nabídnout zbylé kapacity projektu na místa (školy zapojené v krajské síti), kde budou uplatněny. Pobídka k tomuto kroku ze strany škol byla vedena skrze krajská CP školám v oblasti SV, ta měla být v tomto kroku školám zároveň nápomocná. Rozplánované čerpání podpory bylo však v první čtvrtině roku 2020 s vyhlášením nouzového stavu a následným uzavřením škol v důsledku 1. vlny epidemie koronaviru narušeno (mnoho rezervovaných programů muselo být zrušeno nebo přesunuto na nový školní rok 2020/2021). Nicméně ani v novém školním roce se situaci nepovedlo vzhledem k nástupu 2. vlny šíření epidemie a opětovnému vyhlášení nouzového stavu stabilizovat. U většiny škol však přes nepříznivou situaci ke konečnému rozplánování nedočerpaných forem podpory došlo, a to z velké míry i díky online formě všech připravených VP v rámci DVPP, která začala být školám alternativně nabízena. Kurz základní přípravy (obsahující 5 témat VP dle výběru školy) byl ke konci roku 2020 úspěšně zakončen u velké části škol zapojených v síti (k 31. 12. 2020 celkem 178 škol), zbylé školy se nalézají zhruba ve ¾ čerpání. Na základě výpadků čerpání podpor ze strany projektu školami jsou konzultovány důvody pro případné prodloužení doby realizace projektu.

Dopad protiepidemických opatření spojených s vyhlášením nouzového stavu a následným uzavřením škol na čerpání jednotlivých podpor v rámci projektu podrobněji rozebírá kapitola A.1.3 a A.1.5.

V případě vystoupení školy z projektu ji nahradí nová škola, které je přidělen obdobný druh smlouvy, a tak i podpory. Nahrazováním vystoupivších škol (šlo o 13 škol za celé trvání projektu) školami se stejným druhem podpory se doposud daří udržet krajskou síť škol kompletní. S nově přistoupivšími školami jsou uzavírány standardní smlouvy cílící na naplnění bagatelní podpory dané výzvou. Projektový tým i školy vyvíjejí snahu, aby byly podmínky bagatelní podpory naplněny, projektový tým i školy si však jsou vědomy rizika, že s blížícím se koncem mohou mít některé školy problém dostát závazku. Projektový tým se školami velmi intenzivně pracuje a motivuje je k využívání podpory. Mimo jiné směrem ke školám s vybranou podporou bylo komunikováno, že navíc mohou čerpat individualizované formy podpory v případě zájmu nezávisle na rozsahu podpory, kterou mají v projektu k dispozici. Obdobně některé školy s komplexní podporou, které část svého balíčku nevyužijí, uvolní kapacity projektu školám s vybranou podporou nebo dalším školám s komplexní podporou, které projeví zájem o navýšení hodinové dotace služeb. Objem podpory v rámci DVPP lze na základě schválené PZ č. 68 navýšit pouze u škol s vybranou podporou.

Projektový tým se v této souvislosti setkává s potřebou reflektovat naplňování bagatelní podpory¹ v konfrontaci s různými současnými preferencemi škol. Jedná se např. o preferenci věnovat potřebnou podporu v oblasti SV širšímu poli kolegů v rámci pedagogického sboru. Pro navazující kurz rozšířené podpory obsahující další 3 témata VP tak školy často preferují nové, zatím nepodpořené PP, kteří by však vzhledem k pozdnímu nástupu do projektu nebyli schopni naplnit požadovanou míru bagatelní podpory. Aby tito zájemci o čerpání podpory v oblasti SV nemuseli být ochuzeni, jsou absolvované hodiny podpory nově započítávány do indikátoru „Akce v inkluzi“. Tím také dochází k jeho současnému výraznějšímu navyšování, doposud se v něm sčítaly pouze informační semináře pod KA 3 Veřejnost a podobně. Přestože bylo na školách do projektu zapojeno vždy více PP, než právě 8 za jednu školu, kteří jsou započítáváni do celkového počtu hodin v rámci bagatelní podpory (počítalo s určitou mírou fluktuace), na některých školách z původního počtu vybraných podpořených osob zbyla polovina. Ani průběžně nově přistoupivší PP do vzdělávání by tento výpadek nedokázali pokrýt. V této souvislosti v nabídce figurují tzv. otevřené webináře. Jedná se o online formu DVPP, kdy je ze strany projektu pevně stanoven termín vysílání VP, ke kterému se mohou přihlásit jak školy, tak individuální zájemci. Této formy tak lze využít také pro skupinové či individuální doplnění potřebných hodin ve chvíli, kdy tyto hodiny do bagatelní podpory z běžných DVPP chybí. Dle manažera KA 1 však nejsou snahy o individuální účast za účelem doplnění bagatelní podpory zatím příliš využívány, což se zřejmě změní s blížícím se koncem projektu. Opakování již prezentovaného tématu na dané škole v případě zapojení nových pedagogů a vykázaní podpory jako „jednorázové akce v inkluzi“ je možné v případě, že je škola zařazena v kategorii komplexní podpory. Opakované téma mohou čerpat v dalších 24 hodinách a tématech VP v rámci kurzu rozšířené přípravy².

V rámci poradenské a konzultační činnosti CP je operováno s kontakty v databázi aktérů implementace APIV (všechny nejzásadnější kontakty poté zahrnuje mapa kontaktů uvnitř interaktivní aplikace Zapojmevsechny.cz). Pracovník CP využívá spravované kontakty k poskytování odpovědí na příchozí požadavky. Přes vyvíjené snahy směrem k posílení zájmu pedagogické i široké veřejnosti o poskytování poradenské a konzultační činnosti trvá relativně nízký zájem o tyto služby. Projektový tým to přikládá již dosažené dobré úrovni orientace v tématech SV³. Stejně jako pro lektory zapojené v projektu vznikla série školení k měkkým dovednostem, plánuje projektový tým APIV B nahradit čtvrtletní metodická setkání distančním vzděláváním ve prospěch zvýšení podpory CP ve schopnostech konzultační činnosti.

Součástí projektu jsou nově v souvislosti s ukončením IPs KIPR supervize, které byly pilotovány v Libereckém kraji a nyní se rozšiřují dále. Případové konference jako druhá aktivita k převzetí z projektu KIPR zatím nebyly v rámci projektu APIV B spuštěny.

¹ Plnění bagatelní podpory je sledováno za pomoci indikátoru 60 00 00 Celkový počet účastníků. Do tohoto indikátoru spadají nejen podpory účastníků vzdělávání v rámci DVPP, ale započítává se i čerpání individuální podpory v podobě mentoringu, koučinku nebo expertních služeb. Účastníci DVPP jsou vykazováni v indikátoru 54 00 00 Počet podpořených osob ve vzdělávání. V případě, že se vzdělávací akce zúčastní pouze osoby, které nenaplní bagatelní podporu, případně osoby, které již bagatelní podporu naplnily, pak se taková akce vykazuje v rámci indikátoru 5 10 16 Počet uspořádaných jednorázových akcí v inkluzi.

² Limit čerpání je v současné době omezen pouze celkovým objemem služby pro všechny školy a rozsah hodin podpory pro konkrétní školu udává smlouva o spolupráci (v případě zájmu o další hodiny podpor navíc nebo již proběhlého přečerpání limitu situaci řeší uzavření dodatku ke smlouvě).

³ Obdobné důvody aktuálně přisuzují i relativně nízkému zájmu o dotazové okénko (online poradna) v interaktivní aplikaci Zapojmevsechny.cz ve srovnání s velmi dobrou celkovou návštěvností webových stránek samotných.

V rámci aktivity jsou zpracovány všechny dílčí výstupy z produktového rozpadu. K prodloužení plnění v rámci aktualizovaného harmonogramu došlo v případě:

- Podpory cílovým skupinám (Objednávkový kalendář vzdělávací a individuální podpory; Přehled realizovaného odborného poradenství a konzultací k ŠIKK)
- Spolupráce se školními guaranty implementace APIV (Seznam školních garantů implementace APIV vč. kontaktů)

Indikátory vážící se k dané EO a jejich cílové a průběžné hodnoty jsou v technické příloze č. I. 1 a I. 2 této PZ.

Postup realizace aktivit a výstupů v současné chvíli vytváří předpoklady pro dosažení cílů. Nastavení systému komplexní podpory školám má potenciál dosáhnout zamýšlených výsledků na zapojených školách, nově je v důsledku dočerpávání zbylých kapacit široký záběr jednotlivých druhů podpor přenášen i na školy s částečnou podporou. Navzdory aktivnímu přístupu projektového týmu v řešení nastalé situace je v tuto chvíli jasné, že nebude možné dohnat veškeré ztráty v čerpání podpory bez podnícení procesu prodloužení projektu. Projektový tým v této souvislosti přihlíží k faktu, že i kdyby došlo k brzkému stabilizování situace na školách, nebude vzdělávání PP a VPP patřit mezi priority škol. Delší časový horizont by tak byl směrem k zapojeným školám vstřícným krokem. Přínosy podpory a využitelnost získaných poznatků v praxi ze strany cílových skupin je dále analyzována v rámci EO A.1.6. níže.

KA 2 Vzdělávání

Zdroje:

- *ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy*
- *Řízený rozhovor s manažerem KA*
- *sebehodnocení Center podpory*
-
- *interní zpráva za školní rok 2019–2020*

V uplynulém období se činnost KA 2 Vzdělávání soustředila na tvorbu webinářů. Z celkem akreditovaných 29 VP z původní tvorby projektu APIV A tak bylo vybráno 11 nejpoptávanějších témat, která byla přepracována do podoby akreditovaných webinářů. Navíc byla vybrána 3 témata, která byla nově upravena tak, aby mohla sloužit k prezenčnímu školení VPP. Vzniklo také 1 zcela nové téma pro PP i VPP „Emoční sebeobrana“ (toto téma je ve formě webináře). I tyto čtyři nové VP byly akreditovány. V souvislosti s protiepidemickými vládními opatřeními zaváděnými v roce 2020 byl i zbytek témat VP umožněn dočasně školit v online prostředí.

Ambice uchopit VP z dílny APIV A a systematicky je upravit směrem k interaktivitě a aktualizaci zastarávajících, především legislativních, údajů byla realizována pouze okrajově v důsledku neshody nad konečnou podobou úprav VP i v rámci projektového a lektorského týmu APIV B. Ke zásadnějším úpravám VP z dílny APIV A došlo dle vyjádření manažera KA 2 v případech, kdy podoba úprav VP byla odsouhlasena ŘV, nikoli však ve všech případech komplexněji upravených VP byla úprava posouzena týmem KA 3 projektu APIV A. K posouzení úprav komplexněji upravených VP ze strany týmu KA 3 projektu APIV A došlo dle vyjádření manažerky KA 3 pouze v případě jednoho VP. Zároveň průběžně docházelo k drobným dílčím úpravám původních prezentací VP ze strany lektorů APIV B. Podle

vyjádření manažera klíčové aktivity se jedná pouze o „kosmetické“ úpravy, které dodržují obsahový rámec daný původní prezentací. Děje se tak ve jménu běžné praxe a zároveň pravidelně systémově uplatňovaného předběžného zjišťování přání a potřeb škol, na které lektori s prezentací VP míří. Co se týče akreditovaných webinářů, tak tyto byly vytvářeny ve vizuálně atraktivnější podobě. Z hlediska zástupců APIV B tak byl původní obsah upraven ve prospěch větší přehlednosti a grafické poutavosti. Ztížené podmínky v online prostředí se tým APIV B lektorům snažil slovy manažera KA 2 kompenzovat kvalitním zpracováním prezentace obsahující obrázky, odkazy atp. Z výše uvedených informací však vyplývá, že posouzení rozsahu změn neprocházelo, popř. neprochází, žádným formalizovaným procesem, který by určil, zda se jedná skutečně pouze o úpravy dílčího či zásadního charakteru. Proškolení lektorů APIV B v modulech předaných APIV B skončilo již v roce 2019.

VP jsou zpravidla osmihodinové, celkem 5 VP je šestnáctihodinových rozdělených na dva díly (dvoufázové VP). V případě, že má škola zájem o dvoufázový VP v online formě, lze v online prostředí absolvovat pouze první osmihodinovou část, pro navazující praktickou část musí zůstat zachována prezenční forma vzdělávání.

Nová forma podpory v projektu v podobě otevřeného webináře zmiňovaná v KA 1 se setkává s kladným přijetím ze strany cílových skupin. Školy oceňují především fakt, že jsou ušetřeny vyjednávání termínu, který by se hodil širšímu poli pedagogického sboru. Na místo toho se v předstihu dozví termín, téma a následně se na webinář může přihlásit libovolný počet účastníků. Otevřené webináře tak mají běžně až ke stovce účastníků. Otevřené webináře nejsou formou, která by vznikla jako reakce na dění spojené s koronavirem, nýbrž jako reakce na nižší zájem o prezenční VP a obecně o služby, které si musí sama objednávat. *„Šli jsme na to opačně, nabídli jsme termín a školy se chytly. O této formě se uvažovalo v podstatě od počátku projektu. Chtěli jsme školám alternativně nabídnout moderní formy podpory,“* komentuje manažer KA 2.

Záměrem projektu APIV B v souvislosti s proškolením lektorů v tématech VP bylo zásadní zjednodušení. K proškolení v nových tématech VP dochází na individuální bázi. Autor nového VP formou cca 60 min webináře proškolí zájemce z řad lektorů, kteří chtějí toto téma do svého portfolia. Z tohoto proškolení v těchto nových tématech byl pořízen záznam. I na základě jeho zhlédnutí si lze osvojit možnost lektorování tématu VP. Stará témata v projektu APIV B nadále proškolená nejsou, lektor je může školit díky splnění podmínek přijetí na seznam excelentních lektorů. Tato možnost ale není nadále systémově podporována vzhledem k efektivitě a současnému uspokojivému lektorskému pokrytí témat a terénu.

K proškolení v online vzdělávání dochází po technické stránce ze strany metodika online vzdělávání skupinově.

V posledním období byla pozornost projektu obrácena směrem k pozici lektora. Vzhledem k tomu, že pro tuto činnost nebyla v projektu vymezena dostatečná personální kapacita, byl za tímto účelem tým posílen o metodika vzdělávání. V souvislosti s opatřeními zaváděnými proti epidemii koronaviru došlo i zde k zavedení distanční formy školení v měkkých tzn. lektorských a prezentačních dovednostech. O původně šestnáctihodinový prezenční kurz, jehož zakončením je pouhé osvědčení, lektori jeví nízký zájem (především z časových a pracovních důvodů), k mohutnějšímu proškolení došlo prakticky pouze na začátku projektu. Školení bylo tedy převedeno do online formy a devadesátiminutových bloků zaměřených na konkrétní měkké dovednosti lektora jako práce s emocemi, s námitkami, psychohygiena (kurz emoční sebeobrana je stejně jako u VP pro PP veden i zde svými autory) atp.

Druhá část plánované podpory zatím nebyla zahájena v důsledku celkového narušení plánovaných činností vyhlášením nouzového stavu a také obecně dobrým zpětnovazebním výsledkům lektorů, jednalo se o plánované osobní konzultace v rámci zpětné vazby.

Online forma vzdělávání neminula ani veřejnou správu a samosprávu. Původní čtyřhodinový prezenční VP byl v důsledku protiepidemických opatření zkrácen na 3 vyučovací hodiny v online prostředí. Účast na VP v nové podobě se několikanásobně zvýšila. Manažer KA 2 navíc potvrdil následný zájem této cílové skupiny o záznamy semináře, prezentační materiály apod. Kvitují fakt, že cestou na školení do krajského centra nemusí ztrácet potřebný čas nebo také další pozitiva online formy vzdělávání jako možnost připojit se pouze na část semináře, která je pro ně zajímavá. V případě školení tématu spojeného s legislativními změnami v oblasti SV jsou k účasti vyzýváni také zástupci CP.

V současnosti již není organizován jiný nábor, než tzv. excelentních lektorů. Jedním z důvodů je ukončení hromadného pravidelného proškolení lektorů ze strany projektu APIV A. Excelentní lektori jsou přijímáni nikoli na základě proškolení v tématu, nýbrž CV a prokázané praxe (schvaluje ŘV pro dané téma VP). Tito lektori jsou rekrutováni z okolí členů projektového týmu, ať už lektorů nebo pracovníků na CP, zejména v momentu, kdy oni sami projeví zájem.

V rámci projektu byla plánována také další nadstavba vzdělávání koučů. Jednalo se o VZ na tzv. druhou spirálu kouče. Nakonec jsou však uskutečňovány pouze supervize koučů.

V rámci aktivity jsou zpracovány všechny dílčí výstupy z produktového rozpadu. K prodloužení plnění v rámci aktualizovaného harmonogramu došlo v případě:

- Vzdělávací program rozšiřující přípravy pro pedagogické pracovníky (Akreditační žádosti v systému DVPP k VP rozšiřující přípravy pro pedagogy)
- VP pro VPP (Akreditační žádosti v systému DVPP k VP pro VPP)
- Vzdělávací programy pro členy Národního týmu kvalitních lektorů a konzultantů APIV

Nově v rámci aktualizovaného harmonogramu přibýly následující aktivity:

- Online VP pro PP (Seznam vydaných certifikátů ve VP pro PP)
- Proškolení odborného týmu mentorů
- 4 doplňující VP

Indikátory vážící se k dané KA a jejich cílové a průběžné hodnoty jsou v technické příloze č. I. 1 a I. 2 této PZ.

Postup realizace většiny aktivit a výstupů v současné chvíli vytváří předpoklady pro dosažení cílů. Dříve identifikovaná rizika a bariéry byly především díky současným rozsáhlým možnostem online vzdělávání eliminovány. Nicméně bez prodloužení projektu nebude možné plně dohnat ztráty způsobené celkovým narušením čerpání podpory během roku 2020.

Přínosy podpory a využitelnost získaných poznatků v praxi ze strany cílových skupin je dále analyzována v rámci EO A.1.6. níže.

KA 3 Veřejnost

Zdroje:

- *ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy*
- *řízený rozhovor s manažerkou KA*
- *analýza webu, facebookové skupiny Inkluze v praxi a vyhodnocení newsletterů*

V rámci KA 3 je obecně vnímán posun směrem k oslovování širší veřejnosti. Za posunem stojí komunikace výsledků vstupního šetření na zapojených školách, účast na PREF Conference, která je sama určena širší veřejnosti, spuštění interaktivní webové aplikace Zapojmevšechny.cz podpořené PR a reklamní kampaní ad. Obecně je v této souvislosti kladen důraz na plánování jednotlivých aktivit tak, aby měly širší dopad (vytváření obsahu, cílení, výběr spoluprací atp.)

Komunikaci na sociálních sítích systematicky podněcuje nová pracovní síla na pozici PR specialista, v současné době se věnuje dále medializaci Center podpory škol v oblasti SV, propagaci aktivit projektu APIV B v průběhu roku, filtruje příspěvky uveřejňované v interaktivní aplikaci, kontroluje práci copywriterů apod. V uplynulém období byla dále pozornost věnována navazování partnerství v podobě komunikace a spolupráce s IPs, asociacemi, neziskovým sektorem. Průběžně je podněcováno získávání obsahu (ve velké míře skrze CP) následně umísťovaného na projektový web Inkluzevpraxi.cz, jsou zde uveřejňovány i otázky/odpovědi, které padly v rámci informačních seminářů. Dle dostupné dokumentace 1. 4. až 30. 6. 2020 navštívilo webové stránky 11 570 uživatelů, kteří provedli 18 564 návštěv a vykonali 30 666 zobrazení stránek. Podíl návštěvnosti oproti předchozímu období klesl o 8,55 %, nicméně dlouhodobý vývoj je vzestupný, meziročně vzrostl počet uživatelů o 3 496. Uzavřená facebooková skupina Inkluze v praxi zaznamenala v tomto období nárůst 32 %, celkem má 747 členů. Jsou rozesílány e-mailové novinky (za výše uvedené období byly rozeslány 2 189 odběratelům). Uvedené kanály cílí na obecné publikum bez pedagogické odbornosti. Nadále probíhá publikační činnost, PR kampaně atp.

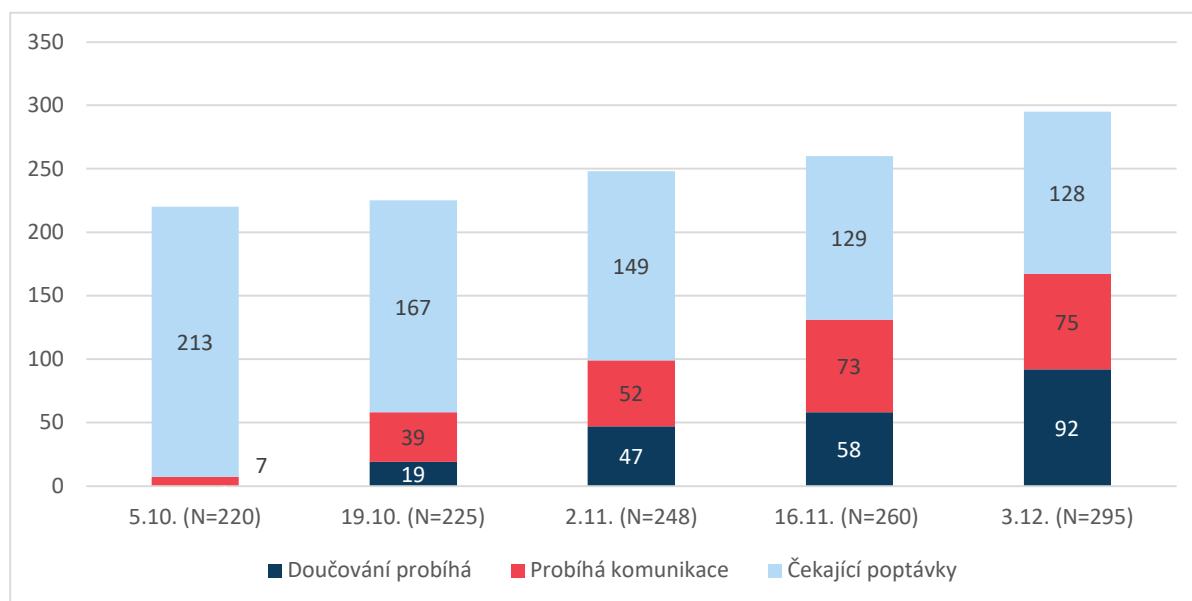
Vývoj podoby informačních seminářů prošel od počátku značnou proměnou, od nadregionálních univerzálních témat SV se posunul směrem k volbě témat dle aktuální potřeby v jednotlivých krajích. Realizátoři informačních seminářů (zástupci CP) do této chvíle dokázali navázat potřebné partnerské vztahy a živou komunikaci se školami. Zhruba od poloviny roku 2019 platí, že alespoň polovina uskutečněných informačních seminářů má být vytvářena tak, aby oslovovala rodičovskou veřejnost. Při volbě témat v tomto smyslu lze vysledovat trendy zařazování vybraných témat v průběhu školního roku – jiná témata jsou nastavována na začátku, v průběhu a na konci školního roku. Je nutné dodat, že většina takto vybraných témat byla zařazena do 2. poloviny školního roku, tj. 1. uzavření škol od března 2020. Právě v tomto období došlo k masovému rušení termínů. Snaha je zároveň o výběr takových témat, která vhodně vtahují účastníky akce do diskuze. Z podstaty věci – problematika [měření v rámci PR](#) – je však složité doložit konkrétní zásah rodičovské veřejnosti. Cílové skupiny KA 3 – učitelská, rodičovská a široká veřejnost – jsou do jisté míry vzájemně prostupné a nelze je mezi sebou efektivně odlišit.

Vedle negativních dopadů plynoucích z uzavření škol během vyhlášení nouzového stavu během roku 2020 je možné sledovat pozitivní efekty. Jarní nouzový stav je spojen s počátkem webinářů pro veřejnost. Do této chvíle jich vzniklo cca 15, zpočátku docházelo k jejich zveřejnění na Youtube kanálu spolupracujících IPs SYPO, záhy ale projekt APIV B podnítil vznik vlastního. Sledovanost webinářů je

srovnatelná se sledovaností obsahu Youtube kanálu projektu SYPO, pohybující se od stovek po zhruba 2K views (praktická témata webinářů SYPO k distanční výuce mají o něco větší sledovanost pohybující se běžně v řádu tisíců až zhruba do 8K). Je nutné přihlídnout k faktu, že projekt SYPO se na rozdíl od projektu APIV B soustředí na témata hlavního proudu vzdělávání, a tak se týká i širší skupiny zájemců. Tvrzení dokládá i sledované průměrné doby sledování, která je v případě Youtube kanálu APIV B a SYPO zcela srovnatelná. Pohybuje se kolem 6 minut. Youtube kanál je propagován v rámci aplikace i na projektovém webu. Obsahuje 2 playlisty, první z nich je věnován výše zmiňovaným webinářům, na druhém playlistu lze nalézt videa vytvářená pro aplikaci. Obsah těchto videí není na rozdíl od seminářů spojen s distanční výukou.

Obecně měly výjimečné podmínky v roce 2020 za následek intenzivnější zaměření na využívání online prostředí ve věci propagace a komunikace projektu. Často a s oblibou skloňovanou „covidovou“ aktivitou je iniciativa doučování žáků ohrožených školním neúspěchem ze strany studentů vysokoškolských pedagogických ale i nepedagogických fakult napříč celou ČR, na které APIV B spolupracuje zejména s organizací Člověk v tísni ale i s dalšími. Aktivita je z hlediska PR nesmírně atraktivní, a i vzhledem k tomu, že je spojena se značkou interaktivní aplikace Zapojevšichni.cz, přináší projektu nebývale velkou pozornost. Zájem o iniciativu dokládá přijetí 295 žádostí ZŠ k datu 3. 12. 2020 poptávajících pomoc s doučováním žáků. Celkový počet žádostí a stav jejich vyřízení uvádí graf 1.

Graf 1 Stav žádostí o poskytování doučování k 10. 2. 2021 v projektu APIV B

N=220 (5.10.2020), 225 (19.10.2020), 248 (2.11.2020), 260 (16.11.2020), 295 (3.12.2020)

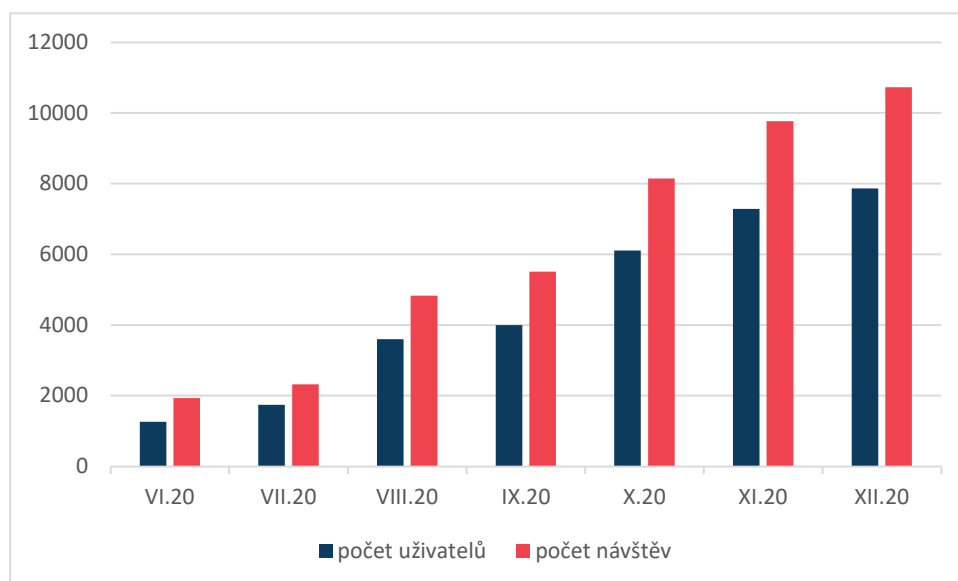
Zdroj: Zájemci o poskytování doučování v rámci iniciativy za doučování dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Obdobně se o rozšíření značky Zapojevšichni.cz zasazuje psychologická pomoc poskytovaná pod NPI ČR propagovaná prostřednictvím aplikace.

Zmiňovaná dlouhodobě připravovaná interaktivní webová aplikace představuje jeden ze zásadních projektových výstupů a spojuje v sobě činnost více klíčových aktivit projektu. Aplikace má celkem 9 tematických okruhů SV, soustředí se především na poskytování příkladů dobré praxe například

formou metodických materiálů a aktivit či domácí a zahraniční inspirace, pracuje také s databází výstupů projektů OP VK a obsahuje např. mapu expertních služeb tvořenou krajskými databázemi aktérů implementace APIV, online poradnu a další funkcionality. Obsah prezentovaný v rámci aplikace nelze dále filtrovat, znamená to, že po zvážení projektového týmu KA 3 bylo k vytváření aplikace přistoupeno tak, aby vznikla jedna verze obsahu adekvátní pro všechny druhy cílových skupin, která je čtivá a srozumitelná napříč skupinami rodina-škola (další zvažovanou variantou bylo její rozdělení na část věnovanou pedagogům a část věnovanou rodičům, tak měla být vytvářena i přítomná sdělení). Aplikace je optimalizována i pro smartphony. Jak dokládá graf 2, počet uživatelů a návštěv webové aplikace kontinuálně roste i navzdory fázím jako jsou letní prázdniny nebo Vánoce. Na konci roku 2020 aplikace vykazovala téměř 7 900 uživatelů a zhruba 10 700 unikátních návštěv.

Graf 2 Počet uživatelů a návštěv Zapojevsechny.cz

Zdroj: Report návštěvnosti za období červen 2020 až prosinec 2020

Nadále platí, že nastavení a úspěšná realizace klíčové aktivity má předpoklady dosáhnout zamýšlených výsledků a dopadů. V minulých evaluačních obdobích zmiňovaná výhrada týkající se nemožnosti zásahu široké veřejnosti je v současném období zmírňována, a to díky výše zmíněným aktivitám, zejména interaktivní webové aplikaci Zapojevsechny.cz. Jedná se však stále o veřejnost blízkou oblasti vzdělávání, popř. zainteresovanou rodičovskou veřejnost v důsledku vlastní zkušenosti s praxí společného vzdělávání. Věcný garant výzvy dosah prováděných komunikačních aktivit zpochybňuje. Podle jeho názoru potřebný dosah bezesporu kvalitně zpracovaných a uživatelsky zajímavých výstupů projektu brzdí jejich nedostatečná propagace. Nápravu vidí např. v kvalitně vedené strategii komunikace prostřednictvím sociálních sítí nebo např. účastí na veřejných akcích. Tomu nicméně brání současná protiepidemická opatření. Efektivnější využívání komunikace na sociálních sítích přinášející pozitivní výsledky zároveň potvrdila manažerka KA 3.

Nově v rámci aktualizovaného harmonogramu přibýly následující položky obsahující tvorbu zadávací dokumentace a termín dodávky zakázky k následujícím VZ:

- Návrh a zpracování propagačních předmětů II
- Nákup mediálního prostoru

- Výkonová reklama

Indikátory vážící se k dané KA a jejich cílové a průběžné hodnoty jsou v technické příloze č. I. 1 a I. 2 této PZ.

KA 4 Evaluace

Zdroje:

- *ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy*
- *řízený rozhovor s interní evaluátorkou interní zpráva za školní rok 2018/2019 (součást ZoR 11)*
- *průběžná evaluační zpráva projektu Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi – APIV B (součást ZoR 12)*
- *činnost CP v projektu APIV B (2019–2020) pohledem sebeevaluačního šetření (součást ZoR 12)*
- *doporučení OP Spolupráce pro KA 2 Vzdělávání „Doporučení pro zvýšení přínosu DVPP pro praxi“ (součást ZoR 12)*
- *evaluace*
- *APIV 2019–2020 (součást ZoR 10)*
- *Zápisy z jednání Odborné platformy společného vzdělávání*

Zpráva interní evaluace za předešlý školní rok (2019/2020) je v pořadí 3. vydanou zprávou tohoto druhu v rámci projektu. Její finální podoba bude k dispozici na přelomu roku 2020 a 2021. Ve zprávě jsou zařazeny výstupy z evaluací jednotlivých služeb (od přechodu k webinářové formě vzdělávání jsou součástí hodnocení i VP pro veřejnou správu a samosprávu). Součástí zprávy jsou doporučení pro další období a reflexe doporučení navrhovaných v minulé zprávě. Zpráva obsahuje sumarizaci dopadů protiepidemických opatření na projekt. Ta byla prováděna v období červen 2020 přímým oslovováním škol, zjišťováním situace konkrétní školy ze strany výkonných manažerů projektu za účelem obnovení čerpání podpory z projektu. Zpráva obsahuje zhodnocení úrovně odborného poradenství.

Evaluaci informačních seminářů pro veřejnost zajišťuje CP. Evaluace informačních seminářů ze strany publika se v současných podmínkách neuskutečňuje. Interní evaluátor se rozhodl upustit od části evaluace v podobě anonymních dotazníků vyplňovaných ze strany účastníků informačních seminářů zjišťujících jejich postoj k inkluzi a míru informovanosti před a po konání semináře. Důvodem byl předpoklad nadbytečné zátěže pro účastníky online akce.

Sběr profesních portfolií pedagogických pracovníků je průběžný, jednou ročně (naposledy v červnu 2020) jsou účastníci vzdělávání vyzváni k jejich vyplnění (zvyšování návratnosti). Portfolia představují drahocennou zpětnou vazbu ze strany pedagogických pracovníků, kteří u této příležitosti hodnotí přínos projektu jako jeden z klíčových indikátorů na konci projektu a součást akceptačních kritérií projektu. Každý druh podpory je zde vyhodnocován zvlášť. V rámci portfolií jsou informace shromažďovány za delší časový úsek na rozdíl od evaluačních dotazníků, které se vážou operativně na proběhlé jednotlivé služby. Nově jsou součástí hodnocení také sítě a webináře. Mezi záměry do budoucna patří získávání reflexe k aplikaci Zapojmevsechny.cz, na kterou byly v pilotním stadiu velmi dobré reflexe. Vzhledem k výjimečnému zájmu o nový informační portál panuje obecně velká zvědavost ohledně zpětné vazby ze strany uživatelů v podobě pedagogických pracovníků. HPM v souvislosti s portfolii hovoří o možnosti budoucího využití vybraných PP, kteří v rámci portfolií popisují své zkušenosti s podporou ze strany projektu a dále prezentují dopad v praxi.

Zásadním výstupem sledovaného období je zpracování výsledků vstupního šetření. Šetření vzniklo za interními účely, výsledně však splnilo mnohem širší účely. Výsledky šetření měly nesporný vliv na praxi v rámci projektu, veškerá doporučení byla ve značné míře reflektována. Na tzv. vstupní šetření navazuje závěrečné šetření. Již proběhla příprava dotazníku⁴ a v lednu 2021 je plánována jeho pilotáž.

Pozornost projektového týmu napříč jednotlivými KA je směřována k osobě lektora. Novinkou se stává tzv. index lektora a související metodika. Vychází ze stávající evaluace DVPP za pomoci hodnotících formulářů pro VP. Je založena na dlouhodobém průměrném hodnocení za delší časové období a slouží centřům podpory k doporučování kvalitních lektorů školám. Index lektora ke své práci využívá i KA 2 k dlouhodobému vyhodnocování kvality lektorů. U příležitosti indexu lektora vznikla také metodika pro CP, jak pracovat s rozptyly hodnocení. Metodika získala kladné ohlasy. Součástí kroků vedoucích k zvýšené pozornosti směrem k počínání lektorů v projektu v této souvislosti je také dopis pro lektora, který obsahuje zpětnou vazbu a je zasílán lektorovi ze strany KA 2. Evaluační data lektorů, mentorů, koučů i expertů v delším časovém horizontu jsou součástí tzv. analýzy věcného hodnocení vzdělávání a individuální podpory škol, která poskytuje průměrné vyhodnocení za celý školní rok. Souhrnná data za sledované období poukazují na pozitivní vývoj v ohledu hodnocení lektorů.

Ve sledovaném období byla publikována Sebeevaluační zpráva 2019/2020. Jedná se o výstup hodnotící působení projektového týmu. Zprávě předchází tzv. sebeevaluační zpráva CP, která však na rozdíl od výše zmíněného materiálu není povinná. Sebeevaluační zpráva CP je u této příležitosti vytvářena, protože je součástí reflexe činnosti KA 1, 2 i 3 a zároveň slouží k zmapování situace v rámci čerpání podpory, její kvality atp.

Plánované kvalitativní šetření spočívající v osobní návštěvě školy a poté ve vedení řízených rozhovoru/ů ze strany vrcholných představitelů projektu bylo v souvislosti s uzavřením škol (ale i z dalších důvodů) předčasně ukončeno (popsáno dále v rámci A.1.3 a A.1.5).

V polovině období implementace strategie APIV 2019–2020 došlo k vyhodnocení dosavadního stavu implementace ze strany Odborné platformy společného vzdělávání (dále OPLA). Výstup byl převzat, během roku OPLA nezískala žádnou zpětnou vazbu. V současné době jsou vedena intenzivní jednání s MŠMT o angažmá OPLA v souvislosti se Strategii vzdělávací politiky 2030+. Spolupráce by se měla týkat konkrétní karty zaměřené na vyrovnávání sociálních disparit v Karlovarském a Ústeckém kraji. V této činnosti by mohla být využita zkušenost s vyhodnocováním ŠIKK ve prospěch přenosu dobré praxe do daných regionů. Případné angažmá je zatím v zárodku a vyžadovalo by změnové řízení v rámci projektu. Není zcela vyloučeno ani dodatečné oslovení ze strany MŠMT k účasti na závěrečném hodnocení APIV 2019–2020. OPLA udržuje pravidelná setkání a jednání (také online). Problematika hodnocení a schvalování ŠIKK je podrobněji rozebrána v závěru oddílu A.1.1 a A.1.2.

Aktivita naplňuje své cíle. V souvislosti s připravovaným závěrečným šetřením na zapojených školách aktualizovaný harmonogram obsahuje prodloužení plnění v případě položky Popis prostředí inkluзивity školy. K prodloužení v rámci harmonogramu došlo rovněž v případě Odborné platformy – seznamu jejích členů a jejich role a činnosti.

KA Evaluace je dále vyhodnocena u EO A.1.4.

⁴ Kvalitativní šetření v říjnu 2020 sloužilo k tvorbě dotazníku pro závěrečné šetření (ověřování hypotéz). Zároveň představuje důležitou zpětnou vazbu pro konkrétní manažery, k aplikaci apod.

KA 5 Spolupráce

Zdroje:

- *ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy*
- *Řízený rozhovor s koordinátorkou spolupráce*
- *kvalita DVPP a další formy profesního rozvoje pedagogických pracovníků v projektech IPo zaměřených na společné vzdělávání v letech 2016–2019 (verze 2) (součást ZoR 10)*
- *seznam projektů realizovaných v rámci OP RLZ a OP VK v oblasti SV (součást ZoR 10)*
- *zápis ze setkání odborného panelu Spolupráce ze dne 21. 5. 2020 (součást ZoR 13)*
- *zápisy z jednotlivých dvoustranných a vícestranných setkání*

V rámci KA 5 se minimálně 2x ročně schází panel Spolupráce. Jako průřezové téma panelu Spolupráce byla zvolena kritéria kvality dalšího vzdělávání PP a lektorů DVPP. V poslední čtvrtině roku 2019 se konal 6. odborný panel Spolupráce, který byl zaměřený na diskuzi nad zvýšením přínosu DVPP a další podpory pro praxi. Výsledné doporučení bylo určeno pro KA 2 Vzdělávání APIV B a zabývalo se zvýšením přínosu DVPP pro praxi. Na základě doporučení byl v rámci následné přípravy 7. Odborného panelu Spolupráce vytvořen sebeevaluační dotazník lektora. Získané informace se staly východiskem pro 7. OP Spolupráce, kterého se v květnu 2020 zúčastnila heterogenní skupina lektorů. 7. Odborný panel Spolupráce se soustředil na modelování doporučení, jak v lektorské praxi pokročit v individualizaci vzdělávání.

Na základě vyhlášení nouzového stavu v tomto období došlo k průzkumu technických možností různých nástrojů a sdílení s dalšími projekty, především se SRP a APIV A. Díky rychlé reakci byl první OP Spolupráce v tomto období uskutečněn v online prostředí (v online režimu následoval i druhý jmenovaný odborný panel).

Ze zpětné vazby lze usuzovat, že účastníci panelů je vnímali jako užitečné a přínosné. Specifikem byla vysoká účast (umožněná především konání online).

Obdobně jako v případě doporučení z OP Spolupráce, která jsou nadále namísto MŠMT směřována pro použití manažerům KA projektu APIV B nebo realizátorům jiných projektů, si zástupci KA 5 Spolupráce nalézají vlastní cestu, jak se pohybovat v prostoru omezeném požadavky na rozvíjení spolupráce v prostředí IPs, které však ve většině případů ve svém základu neobsahují potřebné provazby tak, aby k oné spolupráci mohlo docházet ve větší míře. V rámci nastavení KA se tak např. věnují zpracování výstupů vyplývajících z doporučení OP Spolupráce. Ve sledovaném období to znamenalo např. finalizaci dokumentu „Kvalita DVPP a další formy profesního rozvoje pedagogických pracovníků v projektech IPo zaměřených na společné vzdělávání v letech 2016–2019“.

Koordinátorky spolupráce ve sledovaném období prováděly rešerši výstupů ukončených projektů financovaných z OP RLZ a OP VK v minulém programovém období v oblasti společného vzdělávání.

Oba výstupy byly sdíleny s projektem SYPO, který má v současné době nejsilnější provazby s projektem APIV B.

KA 5 se v uplynulém období věnovala také identifikaci nežádoucích překryvů v poskytování služeb školám (88 škol APIV B je současně zapojeno v dalších projektech NPI) ve prospěch zamezení případného nežádoucího dvojího financování. Výsledkem aktivity je ujištění o bezkolizním nastavení podpor pro školy z projektů. Rozvoj další výraznější spolupráce zejména v rámci KA Kvalita DVPP SYPO

je ale dlouhodobě znemožňován v důsledku legislativní změny, resp. s novelou zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

KA 5 je spojena se zařazením nových služeb do projektu APIV B. Inicie poskytování supervizí a do budoucna případových konferencí souvisí s ukončením IPs KIPR. Těmto službám tak skončilo financování, ačkoli mohou nadále fungovat jako hotový produkt bez potřeby dalších významných úprav. „*Navazujeme na již vytvořený systém. Myslím, že je to to nejlepší využití již investovaných veřejných prostředků,*“ komentuje koordinátorka KA 5.

Právě KA 5 stojí v rámci APIV B za iniciací rozvoje spolupráce s organizací Člověk v tísni ve věci iniciativy za online doučování dětí a žáků ohrožených školních neúspěchem ze strany vysokoškolských studentů.

Nadále probíhají pravidelné schůzky realizátora projektu APIV B s realizátory dalších IPs.

Činnosti v KA 5 probíhají v souladu s harmonogramem a KA plní své cíle.

Další aspekty KA Spolupráce jsou dále vyhodnoceny u EO A.3.

KA 6 Řízení projektu

Zdroje:

- *ZoR 10, 11, 12 a 13 a jejich přílohy*
- *zápisy z jednání ŘV a porad projektového týmu*

Tato KA zahrnuje řízení projektu a dokumentování jeho procesů. V rámci této aktivity je vytvořena řídicí dokumentace projektu (Strategie řízení kvality, Plán projektu, Produktový rozpad, Harmonogram projektu, Strategie řízení rizik atd.). Úkolem manažera KA je rovněž koordinace zpracování Zpráv o realizaci, vypořádání připomínek ze strany ŘO a změnová řízení. Manažer KA je zodpovědný rovněž za zadávání VZ. Kromě toho v rámci této aktivity působí interní oponentní skupina, která posuzuje odbornou kvalitu vytvořených produktů a přínos pro cílové skupiny prostřednictvím oponentního řízení. Interní oponentní skupina pravidelně posuzuje produkty projektu.

Na úrovni řízení projektů je v současné době sdílena obava z volby metodik a přístupu na straně ŘO v záležitosti ukončování projektů. Jedná se především o možnou neuznatelnost výdajů vynaložených na výstupy projektů.

Vyhodnocení a schvalování ŠIKK

Zdroje:

- ZoR 10, 11, 12, 13
- řízené rozhovory se zpracovateli ŠIKK
- řízené rozhovory s interní evaluátorkou projektu APIV B
- řízené rozhovory s pracovníky Center podpory

Zkušenosti z pilotáže vyhodnocení ŠIKK pro Karlovarský kraj byly předány dalším zpracovatelským týmům v rámci otevřeného setkání se zástupci odborné platformy.

Před vlastní obhajobou předkládaného dokumentu odborné platformě byl podán posudek ze strany krajského metodika vyjadřující se k míře zapojení relevantních aktérů a zohlednění potřeb cílových skupin (posudek je součástí hodnotících kritérií). Tímto bylo završeno angažmá zástupců CP v rámci podpory zpracovatelských týmů ŠIKK. Dotazovaní zpracovatelé ŠIKK zároveň hodnotí kritéria jako objektivní a transparentní, nicméně jeden z dotazovaných zpracovatelských týmů vnímá kritéria jako „nesplnitelná“ a způsob hodnocení na škále jako nevhodný.

Následovala zmiňovaná obhajoba ze strany zpracovatele dokumentu před odbornou platformou a čtení souhrnného posudku zpracovaného vždy 2-3 členy odborné platformy v roli hodnotitelů přiřazených jednotlivým krajům. Následně probíhala úprava většiny dokumentů na základě finálního posouzení, diskuze probíhající během konání odborné platformy a zaslaných doporučení. Dotazovaní zpracovatelé ŠIKK hodnotí vystupování odborné platformy v této fázi jako odpovědné, dostatečně podrobné, informativní a využitelné. Jeden z dotazovaných zástupců zpracovatelských týmů (stejný jako ten vyjadřující nedostatky hodnotících kritérií) vyjádřil nespokojenost s rozporem v hodnocení ze strany dvou přidělených hodnotitelů, kteří dokument před zpracovateli chválili, na setkání s celou odbornou platformou se však setkali s kritikou a dalšími detaily v rámci schvalovacího jednání.

Zpracovatelům ŠIKK byli přiděleni konkrétní konzultanti pro jednotlivé kraje, kteří zároveň nebyli hodnotiteli. Bylo tak možné s nimi otevřeně konzultovat až do odevzdání dokumentu k vyhodnocení.

Ve sledovaném období se uskutečnilo schválení 14 ŠIKK, kterému předcházelo jejich expertní vyhodnocení členy odborné platformy na základě stanovené metodiky. Kvalita odevzdaných dokumentů se dle zápisů z jednání značně lišila, proto bylo také u jednotlivých koncepcí zapotřebí více či méně kol připomínek vedoucích ke schválení. Poslední schválenou je ŠIK za hl. m. Prahu. Schválení bylo uskutečněno v průběhu podzimních měsíců roku 2020.

Podstatné změny projektů APIV A a APIV B:

Institut podstatných změn byl během trvání projektů využit několikrát, a to v souvislosti s vnějšími okolnostmi a návaznými potřebami řešitelského týmu.

Změny v rámci projektu APIV A se týkaly především:

- výměny odborné oponentky projektu,
- změna související se sloučením NÚV a NIDV (změna příjemce dotace a snížení monitorovacího indikátoru 5 08 10 – Počet organizací, které byly ovlivněny systémovou intervencí),
- přistoupení k metodickému dopisu vydanému ŘO v souvislosti s pandemií COVID-19,

- posunutí data předložení průběžných zpráv a příkladů inspirativní praxe vytvářených KA 2 z důvodu nutného posunu šetření na školách v souvislosti s pandemií koronaviru.

Změny v rámci projektu APIV B se týkaly především:

- změny rozpočtu projektu na základě nařízení vlády o platových poměrech ve veřejných službách a správě a státních zaměstnanců (změna Limitů mzdové regulace),
- žádosti o změnu subjektu žadatele/příjemce v návaznosti na vznik NPI ČR,
- připojení projektu k Metodickému dopisu k Pravidlům pro žadatele a příjemce vydanému v souvislosti se šířením koronaviru a vyhlášeným nouzovým stavem,
- přípravy a realizace online webinářů pro širokou pedagogickou veřejnost,
- prodloužení časového harmonogramu naplnění dílčích výstupů monitorovacího indikátoru 5 13 01 – Počet vzdělávacích modulů s metodikou a vzdělávacím programem.

Jmenované podstatné změny v projektu jsou motivovány řešením aktuální situace a vedeny snahou o maximální eliminaci vzniku rizika či bariéry nebo přizpůsobení se potřebám cílových skupin projektů. Změny zároveň neměly vliv na stanovené cíle projektů.

Závěry projektů APIV A a APIV B

Závěry APIV A:

- Je dosaženo předpokladů vedoucích k naplnění cílů ve všech klíčových aktivitách.
- Všechny KA musely reagovat na epidemiologická opatření posunutím či odložením některých aktivit a přechodem do online prostředí.
- Všechny KA tak provedly úpravu stanovených harmonogramů. Celkový termín dokončení jednotlivých klíčových aktivit prozatím není pozměněn, nicméně pokračující pandemie koronaviru znamená pro všechny KA značné časové riziko.
- Realizační tým KA 2 „Sledování, plánování, hodnocení společného (inkluzivního) vzdělávání“ flexibilně reaguje na aktuální epidemiologická opatření a zařazením mimořádné etapy šetření spočívající v šetření zkušeností s realizací individuální podpory žáků během vzdálené výuky reaguje na změnu potřeb MŠMT jako cílové skupiny této KA. Projektový tým věnuje značnou pozornost diseminaci výsledků výzkumu. Výzkum tak přispívá k odborné diskusi v oblasti společného vzdělávání i diskusi ve vzdělávací politice, k nastavení odborného diskurzu o společném vzdělávání a přináší doporučení a návrhy. Výsledky využívá MŠMT například pro návrh novelizace vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a rovněž pro formulaci Strategie vzdělávací politiky do roku 2030.
- V rámci KA 3 „Příprava programů DVPP“ je nadále poskytovaná metodická pomoc lektorům APIV B. O tuto metodickou pomoc je však ze strany lektorů malý zájem. Z toho důvodu byly webináře otevřené i pedagogickým pracovníkům. Sledovanost webinářů je nyní průměrně cca 40 osob. Počet zhlédnutí webinářů ze záznamu je k datu zpracování této zprávy cca 23 000.
- KA 3 „Příprava programů DVPP“ se nyní zaměřuje na přípravu 10 specializačních modulů a 3 dlouhodobých výcviků.
- Všechny části diagnostického nástroje vytvářeného v rámci KA 4 „Výuka češtiny jako druhého jazyka pro žáky-cizince“ jsou již finalizovány. Pro realizaci pilotáže představují bariéru epidemiologická opatření, jelikož tato aktivita musí probíhat přímo na školách.

- Práce na referenčním rámci českého znakového jazyka probíhají v souladu s harmonogramem. V současné době má KA 5 „Vytvoření referenčního rámce pro český znakový jazyk“ všechny předpoklady k dosažení cíle: kvalitní personální obsazení, kvalitní techniku pro natáčení i podrobně a reálně zpracovaný harmonogram realizace, který je důsledně kontrolován. Nastavení a realizace celého projektu má předpoklad pro dosažení zamýšlených výsledků a dopadů.
- Projektový tým podniká kroky k zajištění udržitelnosti výstupů projektu po skončení jeho realizace. Například v rámci KA 4 již byl diagnostický nástroj na základě požadavku z pedagogické praxe rozšířen o funkcionality, které umožní nejen určit slabé a silné stránky žáka na podporu individualizace výuky daného žáka, ale umožní i zjistit, na jaké jazykové úrovni se žák nachází. V rámci KA 5 byla MŠMT předložena souhrnná informace k možným následným činnostem po skončení realizace projektu, které mohou navázat na zpracovaný referenční rámec pro český znakový jazyk.

Závěry APIV B:

- KA 1 „Metodicko-koordinační síť“ se v současné době intenzivně snaží věnovat identifikaci množství nevyčerpaných druhů podpor. Projektový tým se snaží o aktivizaci škol s identifikovanou nečerpanou podporou ve prospěch jejího rozplánování a konečnému dočerpání. Nevyčerpané hodiny individualizovaných forem podpory u škol s komplexní podporou jsou nově (na základě PZ č. 68) nabídnuty i školám s vybranou podporou a školám s komplexní podporou, které projeví zájem o jejich navýšení. V rámci DVPP nadále platí, že komplexně podpořené školy musí absolvovat kurz základní přípravy (40 hodin) a kurz rozšířené přípravy (24 hodin). Školy s vybranou podporou musí absolvovat kurz základní přípravy a na základě PZ č. 68 jim může být rozšířena nabídka podpory v rámci DVPP. Počínání projektového týmu souvisí s nachylováním projektu do své závěrečné části a potřebou přehledu o celkovém stavu. Na základě podniknutých kroků se u většiny škol podařilo dokončit kurz základní přípravy ke konci roku 2020. Zásah do rozplánování způsobený epidemií koronaviru se podařilo eliminovat díky online formě VP v rámci DVPP.
- Přes podniknuté kroky se změny v možnostech čerpání promítly negativně především v oblasti DVPP. V oblasti mentoringu a expertních služeb se určitý znatelný propad v míře čerpání projevil také vzhledem k faktu, že tyto druhy individuální podpory jsou standardně spojeny s náslechy uvnitř zaplněných školních tříd. V případě koučinku nedošlo k výraznějšímu propadu – tento druh podpory probíhá face-to-face mezi VPP a koučem. Vzhledem k tomu, že v této fázi projektu a zájmu škol o individuální formy podpory byla předpokládána intenzivní míra čerpání je i u těchto druhů podpor konstatován propad oproti očekávání. Současné dění má kritický dopad na oblast stáží, které však v době vypuknutí epidemie nebyly mezi školami v síti plně rozběhnuty. V celkovém měřítku plánovaného čerpání byla zachována něco mezi 60–80 % celkového čerpání podpory. U KA 1 „Metodicko-koordinační síť“ stejně jako u KA 2 „Vzdělávání“ je nyní směřovatelné dosažení prodloužení projektu, které je zvažováno. I přes flexibilní přístup a včas podniknuté kroky ve prospěch eliminace negativních dopadů protiepidemických opatření na plnění plánu projektu a jednotlivé cílové skupiny hrozí, že do řádného konce projektu nedojde k plnému dočerpání podpor v rámci projektu ze strany škol. Navrhované prodloužení projektu nezahrnuje veškeré aktivity projektu, nýbrž zaujímá diferenciovaný přístup zahrnující především DVPP, informační semináře a stáže jako aktivity,

na které opatření zamezující šíření koronaviru dopadla nejtvrdějším způsobem. Tak by v nastavovaném období mělo dojít k realizaci zhruba polovičního objemu aktivit oproti současnému, běžnému stavu.

- Projednávání prodloužení projektu se týká KA 3 „Veřejnost“ v souvislosti s organizací informačních seminářů pro veřejnost, které jsou jednou z forem ne zcela kompatibilních s realizací online. Přestože propagace na veřejných akcích, která tvoří významnou část celé KA, není v současných podmínkách umožněna, jsou podnikány kroky vedoucí k oslovení širší veřejnosti dalšími možnými způsoby. Jedná se o komunikaci výsledků vstupního šetření na zapojených školách, ve sledovaném období účast na PREF Conference, spuštění interaktivní webové aplikace podpořené PR a reklamní kampaní. Obecně je ze strany zástupců projektu obsah, cílení, výběr spoluprací atp. vytvářeno s důrazem na oslovování širší veřejnosti.
- V rámci KA 2 „Vzdělávání“ došlo k úpravám výukových a metodických materiálů vytvořených jako výstup projektu APIV A. Dle vyjádření manažera KA 2 APIV B k zásadním úpravám došlo pouze v omezeném počtu případů. Tyto VP byly schválené ŘV. Zároveň projektový tým KA 3 projektu APIV A, který VP vytvářel, obdržel k posouzení pouze 1 z těchto pozměněných VP U ostatních VP dochází dle vyjádření manažera KA pouze k dílčím úpravám, jejichž účelem je lepší osvojení prezentací jednotlivými lektory, zlepšení přehlednosti a grafické poutavosti materiálů. Nicméně pro posouzení úprav, tedy toho, zda se jednalo či jedná o úpravy/změny zásadního či dílčího charakteru, neexistuje standardní formalizovaný proces.
- V rámci změnového řízení byly v projektu realizovány další aktivity vedoucí k eliminaci negativních dopadů obecně na rozvoj SV. Patří mezi ně témata SV v podmínkách distančního vzdělávání vysílaná skrze nově vytvořený Youtube kanál či doučování žáků ohrožených školních neúspěchem ze strany vysokoškolských studentů (v tomto případě se jedná o součinnost APIV B s dalšími projekty, a tedy angažmá APIV B se zde omezuje na sběr poptávky a její předání vysokoškolským studentům). Jmenované aktivity se těší dostatečné pozornosti (přes 300 žádostí o doučování ze strany ZŠ, sledovanost Youtube kanálu projektu APIV dosahující u některých témat webinářů až tisíců shlédnutí, viz graf 1 a 2 výše v textu) a pomáhají projektu APIV B, potažmo KA 3, s propagací tématu SV.
- Mezi negativně ovlivněné aktivity projektu v důsledku uzavření škol patří rovněž předávání dobré praxe. Hlavní (prezenční) pilíře předávání dobré praxe v podobě stáží, VP pro VPP, setkávání garantů v současnosti kompenzují online formy jako interaktivní aplikace Zapojujevsechny.cz nebo otevřené webináře.
- Projekt APIV B má přes veškerá úskalí potenciál k dosažení cílů projektu.

4.2 Rizika a bariéry projektů

EO A.1. Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektů APIV v souladu s projektovou žádostí?

A.1.3. Existují rizika, která ohrožují realizaci projektu a dosažení cílů?

A.1.5. Co v průběhu projektu považuje realizační tým za největší bariéry úspěšné realizace?

Zdroje informací:

- řízené rozhovory s manažery KA a HPM projektů APIV
- řízené rozhovory s garanty APIV zapojených škol
- řízené rozhovory s pracovníky Center podpory
- řízené rozhovory s věcným garantem výzvy a administrátorem projektu

Evaluátor s ohledem na logickou návaznost a minimalizaci nadbytečných kroků sloučil řešení dílčích otázek A.1.3 a A.1.5. Společné řešení obou dílčích otázek vychází z úvahy, že rizika realizace projektu lze zároveň vnímat jako potenciální bariéry, které se prozatím neprojeví. Bariéry jsou pak skutečnosti, které již nastaly.

Rizika projektů APIV A a B byla definovaná již v Chartě projektu. V úvodní fázi projektů byla nastavena Strategie řízení rizik a byly pro oba projekty zpracovány katalogy/registry rizik. Vzhledem k tomu, že s těmito dokumenty je v rámci projektového řízení systematicky pracováno, evaluátor se v terénních šetřeních soustředil především na identifikaci případných dalších rizik a vzniklých bariér.

4.2.1 Rizika projektů

Rizika projektů jsou vyhodnocena tabulkovou formou.

Pravděpodobnost výskytu/četnost výskytu rizika znázorňuje stupnice od 1 – téměř vyloučená – do 5 – téměř jistá.

Riziko s vyšším hodnocením pravděpodobnosti/četnosti indikuje častý výskyt rizika, trvalé nebo očekávatelné nebezpečí výskytu rizika a s nižším hodnocením pravděpodobnosti/četnosti pak riziko nepravděpodobné, ale s možným výskytem, kdy nebezpečí hrozí výjimečně.

Závažnost rizika je klasifikována na stupnici od 1 – nejnižší – do 5 – nejvyšší závažnosti.

Riziko s vysokou závažností je takové, které může způsobit ohrožení nebo narušení vývoje projektu, nicméně výběrem správného opatření a kvalitním řízením je možno dosáhnout požadovaných parametrů v plánovaných termínech. Riziko s nízkou závažností může způsobit pouze nepodstatné narušení projektu, operativním řízením lze obnovit plánovaný vývoj.

Pro každé z rizik byla navržena opatření k předcházení/eliminaci rizika.

Tabulka 2: Analýza a řízení rizik

Riziko	Pravděpodobnost výskytu	Závažnost rizika	Popis předcházení / eliminace rizika
Rizika interní			
Nedostatečné kapacity na Centrech podpory – APIV B			Riziko bylo díky dosažení potřebných kroků zcela eliminováno. Jednalo se o stabilizaci pracovních týmů na CP a zavedení dalších mechanismů (centrální administrativní pracovník, rezervační systém ad.), které mají za následek redukcí administrativní náročnosti projektu na úrovni CP.
Časová náročnost přípravy referenčního rámce pro český znakový jazyk – KA 5 APIV A Projekt má limitovanou časovou kapacitu pro tvorbu RR pro ČZJ. Harmonogram realizace KA 5 je propracovaný do úrovně týdnů a jednotlivé činnosti na sebe úzce navazují. V současné době se harmonogram jeví reálný, nicméně i nadále nesmí nastat zpoždění v žádné dílčí aktivitě, protože rezervy v harmonogramu jsou minimální.	5	4	Na harmonogram má v současné době vliv současná situace spojená s epidemiologickými opatřeními, která znemožňují realizaci některých dílčích činností. Doposud však jsou problémy eliminovány pouze v rámci stávajícího harmonogramu – dochází k přesunu některých činností na pozdější dobu, nicméně termín dokončení RR ČZJ prozatím zůstává nezměněn. Při prodloužení stávajícího stavu však hrozí nutnost úpravy harmonogramu a prodloužení realizace KA 5, resp. celého projektu. Pravděpodobnost rizika byla zvýšena na 5.
Zajištění dostatečného vzorku při šetření klimatu třídy – KA 2 APIV A Riziko získání dostatečného vzorku při jednotlivých etapách monitoringu/výzkumu společného vzdělávání bylo již identifikováno v rámci Charty projektu. Riziko je pouze konkretizováno na IV. etapu výzkumu, která spočívá v šetření klimatu třídy.	3	3	Vzhledem k tomu, že do tohoto šetření jsou zapojováni i žáci, je třeba řešit otázku získání dostatečného množství spolupracujících rodičů, resp. získání informovaného souhlasu v současné situaci, kdy epidemiologická opatření projevující se ve školách mohou mít vliv na ochotu rodičů zapojit se do šetření a komunikovat. Vzhledem k tomu, že šetření je prozatím v přípravě a vývoj pandemie je nepředvídatelný, opatření na eliminaci tohoto rizika nebyla prozatím učiněna.
Riziko nenaplnění bagatelní podpory VP a VPP u některých škol – KA 1 a KA 2 APIV B	4	3	Se schylováním se projektu APIV B ke svému závěru eviduje projektový tým APIV B rizika spojená s nenaplněním bagatelní podpory u PP a VPP u jednotlivých škol zapojených v síti. To se týká zejména později přistoupivších škol do projektu, ale i škol zapojených do sítě po celou dobu projektu, které však podporu čerpají méně intenzivně. Projektový tým APIV B proto intenzivně motivuje školy, aby nabízené individuální formy podpory a VP využívaly a bagatelní podporu naplňovaly.
Riziko nepředávání jednotných informací v tématech společného vzdělávání do terénu	2	1	V rámci KA 2 „Vzdělávání“ dochází k úpravám výukových a metodických materiálů vytvořených jako výstup projektu APIV A. Dohoda ohledně aktualizace VP nicméně není zřejmá. Ze zápisů z jednání ŘV a jednání mezi projekty APIV A a APIV B jasně nevyplývá, zda změny ve výukových a metodických materiálech podléhají posouzením ze strany projektového týmu APIV A či zda postačí pouze schválení ze strany ŘV. K posouzení ze strany projektového týmu APIV A došlo v případě

Riziko	Pravděpodobnost výskytu	Závažnost rizika	Popis předcházení / eliminace rizika
			jednoho VP, v několika dalších případech byly změny schválené Řídicím výborem. U ostatních VP dochází dle vyjádření manažera KA pouze k dílčím úpravám, jejichž účelem je lepší osvojení prezentací jednotlivými lektory, zlepšení přehlednosti a grafické poutavosti materiálů. Nicméně posouzení změn, tedy toho, zda se jednalo či jedná o změny zásadního či dílčího charakteru, neprocházelo formalizovaným procesem.
Rizika externí			
Rizika související se sloučením NÚV a NIDV (v oblasti personální a věcné)			Ke sloučení institucí NÚV a NIDV již došlo a některá s tím spojená identifikovaná rizika byla naplněna. Problematika je tak podrobně popsána v kapitole Bariéry.
Epidemiologická opatření zamezující šíření koronaviru Epidemiologická opatření zavedená vládou s cílem zamezit šíření koronaviru mají vliv na realizaci některých dílčích činností v rámci klíčových aktivit obou projektů.	5	5	Oba projekty na vzniklá rizika pružně reagují a daří se hledat možná řešení na eliminaci rizik. V současné době představují přetrvávající opatření pouze riziko, nicméně při prodloužení stávajícího stavu (které je v současné době velmi pravděpodobné), budou již opatření představovat bariéru pro zdárné ukončení projektů. Podrobně je problematika popsána níže.

Rizika spojená s epidemiologickými opatřeními zamezujícími šíření koronaviru

Nejvýznamnějším rizikem obou projektů v současné době je přetrvávající pandemie koronaviru a s tím související vládní epidemiologická opatření zamezující jejímu šíření. První opatření proti epidemii stát přijal 3. března 2020 a od 11. března 2020 došlo k uzavření škol. Následovalo vyhlášení nouzového stavu s řadou omezení pro občany (především zákaz volného pohybu a shlukování). Uzavřeny byly i státní hranice. K postupnému uvolňování těchto opatření docházelo od 20. dubna 2020 a proběhlo v několika vlnách během května až do počátku června 2020.

S letním uvolněním byla uskutečněna intenzivní jednání pracovní skupiny pro evaluaci činnosti v době nouzového stavu pod NPI ČR na úrovni HPM vedená HPM APIV B ve věci přípravy na opětovný návrat krize. 2. vlna pandemie postupně začala sílit na podzim. Od 14. října 2020 začala opět platit nejprísnější epidemiologická opatření včetně uzavření všech dosud otevřených škol, s výjimkou mateřských. Jako nejzásadnější riziko projektové týmy obou projektů identifikují nemožnost predikce vývoje pandemie a s tím spojených epidemiologických opatření.

Obecně pandemie koronaviru a s tím související epidemiologická opatření zavedená státem vytváří rizika, která nejsou projektové týmy schopny ovlivnit.

- Epidemiologická opatření neumožňují přímý kontakt a spolupráci se školami.
- V důsledku omezených možností shromažďování dochází k omezení některých pracovních činností či nutnost jejich přenesení do online prostoru (např. porady týmů, odborné panely apod.). V této oblasti dle vyjádření HPM projektu APIV A „...se naráží na omezení v různém technickém vybavení a odlišnosti v IT dovednostech u spolupracujících partnerů i účastníků vzdělávacích kurzů či odborných panelů (v rámci možností se snažíme posilovat alespoň IT dovednosti, a to vysvětlováním krok po kroku, jak s online aplikacemi zacházet a pracovat,

odkazováním na zdroje, zkušebním testováním užívání a ovládání aplikací atd.). Dalším rizikem je rychlost připojení pracovníků projektu i externistů (kdy zejména přenos audio i video hovoru vyžaduje stabilní a rychlé připojení – např. v KA 5 na to reagují předtočením příspěvků na odborný panel a jejich nahráním na YouTube, kde je mohou účastníci panelu shlédnout a následně se vrátit k jednání odborného panelu)“. HPM APIV B přechod na HO popisuje jako „...z hlediska řízení projektu nejzásadnější pokyn ze strany kmenové organizace. Tento krok vyžaduje nový typ řízení a měl nesporný vliv na jednotlivé agendy projektu. Veskrze lze ale tento krok považovat za nezbytný a správný. Negativním jevem je vysoká míra další administrativy, která by za běžného stavu nevznikla“.

- Ve vazbě na vyhlášení nouzového stavu byla zrušena plánovaná účast projektu APIV B (KA 3 Veřejnost) na vybraných veřejných akcích, tato účast je plánována s ohledem na nové harmonogramy konání těchto akcí nebo je realizována v omezeném rozsahu formou online.
- Problematické je i zajišťování recenzentů či prezentujících i účastníků na odborných panelech. Odborníci z řad pedagogů jsou přetíženi novými povinnostmi spojenými s realizací distanční výuky, což je pro ně časově i organizačně náročnější a nemají tudíž potřebné kapacity pro účast na odborných panelech. (Dle interpretace zástupců APIV B však situace s nedostatečnou ochotou účastníků odborných panelů nesouvisí s přetížením vzhledem k nastalé situaci spojené s protiepidemickými opatřeními, nýbrž se zahlceností odborné veřejnosti včetně zástupců IPs vysokým množstvím konaných odborných panelů především v souvislosti s harmonogramem pro OP APIV A). Dalším problémem, který není možné ze strany projektových týmů ovlivnit, je technické zázemí externích účastníků OP a rychlost jejich připojení.

2. vlna pandemie se projevila zvýšenou nemocností pracovníků, ev. nutností nastoupit do karantény z důvodu kontaktu s pozitivně testovaným člověkem (to je zmiňováno především ze strany zástupců projektu APIV A). Opatření k eliminaci tohoto rizika byla přijata na úrovni NPI ČR s platností jak pro kmenovou, tak i projektovou činnost (a sice práce na home office, omezení osobních kontaktů, dokoupení licencí k online platformám atd.).

Epidemiologická opatření pak mají přímý vliv na realizaci jednotlivých KA obou projektů.

APIV A

KA 2 Sledování, plánování, hodnocení společného (inkluzivního) vzdělávání

Epidemiologická opatření se projevila nutností posunout některá šetření, která je třeba provádět přímo na školách, na pozdější dobu. To se týkalo například dokončení kvalitativního šetření na MŠ, které bylo v první vlně pozastaveno, nicméně toto šetření se podařilo dokončit v letních měsících bezprostředně po uvolnění státních opatřeních souvisejících s 1. vlnou koronaviru.

Z důvodu dalších epidemiologických opatření souvisejících s dalšími vlnami koronaviru však musel být přerušen a odložen kvalitativní výzkum na SŠ v rámci šetření self-efficacy. Termín byl posunut do dalšího školního roku. Po něm by mělo následovat obdobné šetření na MŠ. Šetření na ZŠ bude realizováno synchronně až s opakovaným šetřením realizace společného vzdělávání QUAN V.

Jako v současné době nerealizovatelné muselo být odloženo šetření klimatu třídy. Toto šetření je připraveno a bude spuštěno po uvolnění epidemiologických opatření (v případě 2. stupně ZŠ 4 týdny po zahájení prezenční výuky, na 1. stupni nejdříve v květnu 2021).

KA 3 Příprava programů DVPP

KA 3 se epidemiologická opatření dotkla především z hlediska realizace pilotáží. Projektový tým na epidemiologická opatření v první vlně koronaviru reagoval přesunem některých pilotáží na pozdější termín. Tato úprava harmonogramu nemá vliv na odevzdávání klíčových výstupů, neboť i když došlo k přesunu některých pilotáží i o několik měsíců, původní harmonogram pracoval s několikaměsíční rezervou. Vzhledem k tomu, že tato rezerva již byla vyčerpána, Přistoupil projektový tým KA 3 ve druhé vlně pandemie k přesunu pilotáží do online prostředí.

V souvislosti s pandemií koronaviru je aktuální riziko nedostatku odborníků pro přípravu a pilotáž specializačních modulů a dlouhodobých výcviků. Rizika souvisí s případným onemocněním či karanténou prvolectorů, tvůrců, metodiků, ale i pracovníků klíčové aktivity a v neposlední řadě účastníků. Rizikem je nejen posun v harmonogramu, ale také případný nedostatek proškolených účastníků/budoucích lektorů.

Dle vyjádření manažerky KA 3 „...ani při nejlepší vůli, precizní přípravě a přijetí opatření k eliminaci rizika, není možné zaručit bezproblémové plnění harmonogramu prací a očekávaných výstupů. Online forma není zejména pro realizaci výcviku ČZJ pro AP vhodná, a to jednak z hlediska obsahového zaměření výcviku, kdy ČZJ je jazyk vizuálně-motorický (komunikace probíhá skrze znaky, gesta či mimiku) a dále např. úroveň technického vybavení či rychlost připojení účastníků (což nemáme možnost ovlivnit) a současně jsou oba faktory zásadní pro proces učení se jednotlivým znakům, gestům, mimice“.

Na druhou stranu díky epidemiologickým opatřením přibýly nové formy online vzdělávání, což přineslo nové zkušenosti. I když se dospělo k závěru, že pro některé typy výcviků nejsou nejvhodnější, resp. jedná se o nouzové řešení, vzdělávací moduly touto formou za určitých podmínek přesto realizovat lze.

KA 4 Výuka češtiny jako druhého jazyka pro žáky-cizince

Z důvodu přetrvávajících epidemiologických opatření není možné provádět pilotáž diagnostického nástroje, která musí probíhat přímo na školách. Celý harmonogram vývoje diagnostického nástroje tak prochází úpravami. Dle manažerky KA „...v důsledku bezpečnostních opatření muselo být odloženo nahrávání scénářů poslechových úloh, následná pilotáž testu na základních školách a v konečném důsledku i konání standard settingu, který je navázán na splnění předchozích dvou uvedených činností“. Nahrávání poslechových úloh již bylo dokončeno v mezidobí mezi 1. a 2. vlnou koronaviru. Pilotáž nástroje je plánována na rok 2021. Přesný termín bude záviset na vývoji pandemické situace.

Přeložen na rok 2021 musel být i plánovaný třetí odborný panel Spolupráce „Podpora pregraduální přípravy pedagogických pracovníků“, nad kterým měla řízení převzít KA 4.

Co se týče monitoringu podpůrných opatření pro žáky-cizince, ten má v příštím roce probíhat v MŠ. Vzorek MŠ by neměl být příliš velký, takže dopady opatření na tuto aktivitu by neměly být dramatické.

KA 5 Vytvoření referenčního rámce pro český znakový jazyk

1. vlna pandemie realizaci úkolu KA 5 negativně nezasáhla tak, aby došlo ke zpoždění v naplňování celkového harmonogramu, došlo však k posunu některých dílčích činností. Z důvodu pandemie koronaviru bylo třeba některé plánované činnosti modifikovat, nebo odložit. Epidemiologická opatření státu výrazně omezují některé činnosti, jako např. komunikaci se zahraničními experty formou zahraničních cest, nebo naopak jejich pozvání do Česka, nemožnost osobního setkávání se, nutnost organizovat veškeré odborné panely a jednání on-line formou, což problematizuje některé části workshopů, respektive testování, a vyšší pracovní zaneprázdněnost spolupracujících externích odborníků. Konkrétně na jaře 2020 byly naplánovány 2 zahraniční služební cesty (Švédsko, Německo). Obě služební cesty byly odloženy na neurčito. Přesunut na červen 2020 byl také odborný panel KA 5 zaměřený na tlumočení a překlady. Bylo také třeba hledat jiné způsoby komunikace, např. skrze videokonference. Ve 2. vlně, která prozatím probíhá a pravděpodobně bude probíhat déle, však již některé činnosti nelze přeložit na jiný termín (nelze již přeložit konání OP, zároveň i překlady do ČZJ formou natáčení videí se realizují s vyšší intenzitou dle toho, jak práce na úkolu pokračují a nelze je tudíž odkládat). Harmonogram KA je tak vlivem pandemie koronaviru maximálně napnut. V případě dalšího trvání epidemiologických opatření, která znemožňují realizaci některých aktivit, jakož i šíření koronaviru zapříčiňující zvýšenou nemocnost či nutnost karantény členů realizačního týmu, je již ohrožen i celkový harmonogram KA 5 a splnění termínu odevzdání konečného výstupu.

Vzhledem ke specifikám této KA, kdy část projektového týmu či účastníci odborných panelů jsou neslyšící, není online forma konání odborných panelů úplně optimální a vyžaduje pokročilejší technologie (v online prostředí je třeba snímat mluvčího, prezentaci i tlumočníka, omezené jsou možnosti diskuse, protože psaná forma je pro neslyšící nevyhovující).

Na druhou stranu dle vyjádření odborného garanta KA 5 komunita neslyšících včetně pracovníků zapojených do projektového týmu KA 5 důsledky omezení kontaktů v souvislosti s epidemiologickými opatřeními nijak zásadně netrpí, protože neslyšící byli na komunikaci prostřednictvím moderních technologií (FaceTime, Skype, Zoom atd.) zvyklí už před pandemií. Naopak tyto zkušenosti byly pro celý tým přínosem a v současné době všichni členové týmu používají tyto aplikace bez problémů. Pracovní schůzky je možné pořádat zcela bez bariér prostřednictvím aplikací, a to přímo v českém znakovém jazyce. Nemožnost se setkávat tak činnosti v rámci KA 5 zásadním způsobem neovlivnila (až na některé drobné nedostatky v komunikaci, sdílení a předávání informací mezi jednotlivými dílčími pracovními týmy KA 5, protože online aplikace přeci jen neumožňují setkávání několika desítek zaměstnanců).

KA 7 Spolupráce

V rámci KA Spolupráce bylo nutné s jarní vlnou pandemie plánované odborné panely odložit a realizovat později. S druhou vlnou pandemie se již realizace panelů zcela přesunula do online prostoru, kde též můžeme identifikovat nová rizika. Komunikace zcela v online prostoru není vždy bezproblémová, realizaci OP v online prostoru klade nároky na technické vybavení účastníků panelů a jejich rychlost připojení k internetu včetně objemu dat atd. Některé odborné panely byly vzhledem k náročnosti realizace panelů online či vzhledem k jejich obsahu (nevhodném pro prezentaci skrze online prostor) i v druhé vlně přesunuty na pozdější termíny.

Manažeři jednotlivých KA APIV A se shodují v tom, že doposud se rizika spojená s epidemiologickými opatřeními dařila eliminovat vnitřní úpravou harmonogramu (přesunem některých aktivit na pozdější dobu) a přechodem některých činností do online prostoru. Přesunem aktivit však již některé KA vyčerpaly rezervy, které ve svém harmonogramu měly zakomponované, a další prodloužení epidemiologických opatření již budou muset vyústit v prodloužení realizace této KA, resp. celého projektu.

APIV B

KA 1 Metodicko-koordinační síť

Popsaná situace dopadla negativně nejvýrazněji na DVPP v rámci projektu, tj. školení PP a VPP, která se odehrávají ve větších skupinách. Další druhy podpor jako např. koučink utrpěly menší újmy v souvislosti s útlumem čerpání. Již před nouzovým stavem byl VPP s koučem zvyklý konzultovat distančně, po telefonu, popř. i v nastalé situaci bylo možné uspořádat prezenční setkání jeden na jednoho. Jako mírně složitější se situace projevila v případě mentoringu, kdy součástí práce mentora jsou např. náslechy ve třídách. Obdobná situace panuje v případě expertních služeb. V případě mentoringu a expertních služeb lze konečnou podobu konzultace poměrně jednoduše přizpůsobit potřebám či podmínkám směrem k online řešení, z toho důvodu v tomto ohledu nebylo doposud zapotřebí podnikat významné kroky. Obecně vzhledem k většímu počtu škol se zájem o tyto formy podpory⁵ byla na začátku roku předpokládána spíše intenzivnější míra čerpání individuálních forem podpory, díky epidemii koronaviru výsledek nicméně odpovídá spíše stagnaci až poklesu.

Stáže jsou naopak jednou z nejkritičtější zasažených oblastí projektu. V současnosti je tato novější forma podpory škol zcela zastavena. Podařilo se uskutečnit pouze cca 20 stáží v rámci sítě zapojených MŠ (přičemž stáže mohou být uskutečněny i ze strany zapojených škol směrem do škol mimo projekt). Pro jiné úrovně škol (ZŠ, SŠ) nebyla kampaň ani zahájena. Projekt si je vědom poptávky po této službě a v tuto chvíli vyčkává na příští vývoj epidemické situace.

Nastalá situace se dotkla i nově plánovaných služeb v projektu představovaných supervizemi a případovými konferencemi. Koncept supervize se v rámci projektu rozvíjí jen velice pomalu, případové konference mají prozatím vzhledem k okolnostem stopku.

Zaujetí aktivního přístupu v řešení nastalé situace ze strany projektu představuje především zahájení školení PP a VPP prostřednictvím online formy všech VP, které jsou k dispozici v projektu. K překlopení všech VP do online podoby udělil dočasný souhlas ŘV s přihlédnutím k potřebě řešení krize. Během minulého období započatý proces tvorby akreditovaných webinářů rychlé transformaci napomohl. Již delší dobu bylo zřejmé, že projekt tento přístup potřebuje nejen jako řešení nedostatku lektorů a jejich časové, místní a tematické disponibility. Díky proškolení všech potřebných složek v metodice pro online prostředí během prvních 2 až 3 týdnů nouzového stavu bylo zajištěno zhruba 60–80% čerpání oproti běžnému stavu. Za tímto účelem byl využit interní systém Viom (došlo k navýšení počtu virtuálních učeben, v souvislosti s virtuálními učebnami využívanými v rámci

⁵ V uplynulém období v této souvislosti došlo také k odepsání nečerpaných druhů podpor, stanovení jejich hodnoty a jejich nabídky směrem k zapojeným školám s vybranou podporou. Tyto školy projevily a stále projevují značný zájem o tuto nabídku. Nabídka volných hodin nebyla distribuována plošně, jednalo se spíše o koordinaci prostřednictvím CP. Plošná kampaň se nejevila jako vhodné řešení i v souvislosti s uzavřením škol během nouzového stavu. V současnosti je však rozšíření nabídky na větší počet škol zvažováno s přihlédnutím k útlumu v míře čerpání služeb.

APIV B je zároveň upozorňováno na problémy technického rázu na straně jejich poskytovatele). Mezi proškolené pracovníky projektu se řadí především zástupci CP, jež byli následně schopni poskytovat lektorům technickou podporu při jejich výkonu. Většina lektorů neprojevila a stále neprojevuje přílišné nadšení pro realizaci VP nově online. Očekává se, že většina z nich po skončení období, kdy je online forma školení jediná možná, skončí, navrátí se zpátky k výhradně prezenční formě. I přesto je ale projektový tým APIV B přesvědčen, že se stávajícími kapacitami bude možné potřebnou podporu z projektu školám poskytovat.

Další pracovní síla je jako technická podpora během konání většiny přenosů pasivně k dispozici v případě potřeby. Mezi další reakce na řešení nastalé situace lze dále zařadit také ad hoc nabídku veřejných webinářů na zajímavá témata SV v podmínkách distančního vzdělávání. Aktivita měla význam pro vnější propagaci projektu. K řešení situace napomáhají zároveň tzv. otevřené webináře, jejich vznik ale nebyl primárně podnícen děním spojeným s koronavirem, jejich realizace byla plánována téměř od počátku projektu. Pracovníci CP zároveň napnuli své síly směrem k podpoře jednotlivých škol v jejich aktuálních potřebách.

Pro KA 1 APIV B dění spojené s epidemií koronaviru a jeho důsledky pro školy zapojené v síti znamená riziko se silným potenciálem brzkého překlopení v bariéru. Ke konci roku 2020 je zřejmé, že bez vnějšího zásahu by nedošlo ke splnění závazku, dočerpání nastaveného objemu podpory školami (DVPP a stáže). Jako řešení se nabízí dvě různé varianty, snížení hodnoty indikátorů nebo prodloužení projektu.

KA 2 Vzdělávání

Manažer KA 2 APIV B upozorňuje na personální riziko související s celkovým balíkem problémů spojených s koronavirem. Nově zavedená pozice metodik online vzdělávání je vykonávána na zkrácený úvazek formou dohody. Oproti původnímu zadání v souvislosti s tvorbou akreditovaných webinářů bylo jeho portfolio značně rozšířeno na školení zástupců CP, technickou podporu webinářů a online VP (osobní odpovědnost), pohotovost na telefonu, zaškolování lektorů v systému Viom. Pozice je zároveň spojena se zvýšenými požadavky na komunikační dovednosti a další potřebné vlastnosti a dovednosti pro přímý kontakt se zástupci škol za účelem technické podpory. V projektu zároveň v současnosti nefiguruje jakákoli náhrada za stávajícího pracovníka. Minimální řešení představuje nabídka pracovní smlouvy namísto dohody.

KA 3 Veřejnost

Velký objem realizací informačních seminářů určených rodičům připadá na období druhé poloviny školního roku, právě v roce 2020 došlo k masovému rušení termínů. Informační semináře spadající do KA 3 Veřejnost jsou z hlediska realizace (k 10. 12. 2020 32 uskutečněných akcí vůči celkově plánovaným 56 od začátku do konce roku) a vykazování jednou z výrazněji negativně zasažených aktivit v rámci projektu. Manažerka klíčové aktivity konstatuje, že právě tento druh akcí nelze příliš flexibilně převést do online podoby, akce se poté odchyluje od charakteru diskuzního setkání více směrem k formátu přednášky. Proto právě informační semináře pro veřejnost figurují v projednávané žádosti o prodloužení projektu. Manažerka připouští možnost, že by se nastavený počet tohoto druhu akcí stihl naplnit i bez prodloužení, avšak podobně jako u KA 1 to nepovažuje za vhodné v rámci

pracovního půl úvazku krajských metodiků na CP, kteří by byli nuceni realizovat ve stejném časovém období i několikanásobně více akcí.

Rovněž nemožnost účast na větších či menších veřejných akcích za účelem propagace témat spojených s APIV B bezprostředně dopadá na KA 3.

Bezprostřední reakcí na nastalý stav byla tvorba asynchronních webinářů určených pro vysílání na Youtube kanálu (z počátku Youtube kanál SYPO, záhy už vlastní). Během premiérového odvysílání jednotlivých dílů (10-15) věnovaných vzdělávání dětí a žáků se SVP v podmínkách distanční výuky byl k dispozici i aktivní chat.

KA 4 Evaluace

Kvalitativní šetření spočívající v osobní návštěvě školy a poté vedení řízených rozhovorů/ů ze strany vrcholných představitelů projektu je pravděpodobně jedinou aktivitou přímo narušenou děním spojeným s epidemií koronaviru v rámci KA 4 APIV B. Již v období předcházejícím vyhlášení nouzového stavu se ukazovalo, že časově zkoordinovat návštěvu zástupce projektu na škole s realizací vzdělávací podpory je téměř nadlidský úkol, uzavření škol bylo pro uvedenou aktivitu poslední ranou. Přestože započaté šetření přinášelo zajímavé výsledky, bylo z těchto důvodů předčasně ukončeno. Náhradní kvalitativní šetření menšího rozsahu bylo provedeno v říjnu 2020.

KA 5 Spolupráce

S jarním lockdownem byla komunikace mezi projekty související se sloučením původních organizací pod NPI ČR omezena na minimum. Pokud probíhala, pak s navzájem si známými projekty z bývalého NIDV, tj. např. projekt SRP nebo SYPO.

Zdomácnění nástrojů pro online komunikaci v rámci profesionálních vztahů je v současné době již poměrně výrazné, nicméně ještě před nedávnem tak tomu ještě úplně nebylo. V těchto souvislostech se KA 5 stavěla k řešení nastalé situace ve vztahu ke konání Odborného panelu Spolupráce. Došlo k průzkumu technických možností různých nástrojů a sdílení s dalšími projekty, především se SRP a APIV A. Díky rychlé reakci byl první OP Spolupráce v tomto období uskutečněn v prostředí online.

PRO online formy:

- více účastníků,
- efektivní sdílení dokumentů,
- formulace výstupů v písemné formě generovaná synchronně s realizací akce – urychlení využití výstupů.

PROTI online formy:

- chybí posilování sociálních vazeb účastníků akce,
- narůstající únava a frustrace z online prostředí.

Uzavření škol má těžký dopad na problematiku dětí a žáků se SVP v ČR. V této souvislosti se hovoří o „novém rozevírání nůžek“. Většina podpůrných opatření pro tyto žáky najednou nešlo zajišťovat. Distanční výuka ze své podstaty nereflexuje zajišťování individualizace atp. Projekt v tomto směru zareagoval zprostředkováním doučování žáků ohrožených školním neúspěchem nezávisle na

příslušnosti do skupiny žáků se SVP ze strany vysokoškolských studentů (studenti ped. oborů VŠ si tímto způsobem splní povinnou praxi).

KA 6 Řízení

Kromě zvýšených nároků na oblast řízení nebyl v důsledku epidemie koronaviru (ale dle HPM i dalších příčin) splněn 4. průběžný finanční milník projektu.

Opatření na eliminaci rizika spojená s epidemiologickými opatřeními zamezujícími šíření koronaviru společná pro projekty APIV A a APIV B

Na ŘO byl předán podklad s podrobným zdůvodněním potřeby prodloužení projektů (prozatím se nejedná o oficiální Žádost o změnu). Návrhy obsahují podrobný rozklad popisující vzniklé problémy při realizaci KA, jejich příčiny a dopady na úspěšnou realizaci projektu. Problémy a dopady jsou popsány v rovině personální, organizační, produktové, technické i finanční. Vzhledem k tomu, že harmonogram obou projektů je stanoven až do nejzazšího data pro ukončení projektů stanoveného výzvy, v případě, že ŘO OP VVV rozhodne o prodloužení projektů, bude muset přistoupit i k úpravě výzvy.

Lze konstatovat, že projektové týmy velmi pružně reagovaly na nastalou situaci a napnuly veškeré síly k eliminaci s tím spojených rizik. Dle věcného garanta výzvy byla reakce obou projektů na současná epidemiologická opatření nadprůměrně dobrá. Projekty velmi flexibilně během epidemiologických opatření rozvinuly řadu distančního vzdělávání a zacílily aktivity na potřeby cílových skupin. Oba projekty napnuly vůči svým cílovým skupinám maximální síly, převedly do online formy vzdělávací programy, cvičky i odborné panely. Z rizika se stala pro projekty výzva, díky které se týmy zmobilizovaly a snažily se najít nové způsoby práce a realizace aktivit. Speciální podmínky zároveň přinesly i konkrétní výhody a dílčí usnadnění fungování projektů: nadále není vyžadováno dojíždění, příhodné podmínky pro zaujetí širšího rozhledu mimo hranice regionu (objednávání lektorů ze vzdálených regionů školami). Nutnost reakce na opatření se tak stala spíše příležitostí k rychlejšímu nalezení nových cest a lze konstatovat, že tato příležitost byla ze strany projektových týmů obou projektů dobře uchopena a zvládnuta.

„Situace spojená s COVID-19 zafungovala jako zelená pro skutečné zapojení online forem do praxe jak z pohledu nabídky VP, tak z pohledu jejich školitelů.“ (manažer KA 2 APIV B)

„Nastalá situace představuje potřebný impulz k rozvoji nového směru uvažování nad projektem. Vznikla řada aktivit, která by za běžných podmínek nebyla realizována (webináře pro pedagogickou veřejnost, vznik vlastního Youtube kanálu, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem studenty VŠ ad.). Rovněž v oblasti navazování spoluprací s dalšími stranami bylo toto období bohaté. Zmínit lze také nesporné posílení týmového ducha v rámci projektu.“ (koordinátorka KA 5 APIV B)

4.2.2 Bariéry projektů

Společná bariéra projektu APIV A a APIV B

Návaznost klíčových aktivit KA 3 APIV A a KA 1 a 2 APIV B

V minulých PZ byla jako společná bariéra identifikovaná návaznost projektů. Problém tkvěl v tom, že projekty na sebe v návazných aktivitách „nenedaly“ z hlediska časového i věcného a nastavení KA 3 projektu APIV A neodpovídá potřebám projektu APIV B. Projektové týmy obou projektů vyvinuly úsilí bariéru překonat. Vzdělávací programy byly projektem APIV A vytvořeny s předstihem tak, aby je projekt APIV B mohl nabízet v zapojených školách. Zároveň byly vytvořeny VP pro management škol. Vzhledem k tomu, že VP jsou již všechny předány projektu APIV B, není tato bariéra nadále aktuální. Rovněž aktualizace VP se nadále týká pouze projektu APIV B. Návaznost projektů nadále spočívá v poskytování metodické podpory lektorům APIV B ze strany projektového týmu KA 3 APIV A, o kterou je však za strany lektorů nízký zájem (projekt APIV A metodickou podporu na základě toho otevřel širšímu poli zájemců z řad pedagogů). Dle HPM APIV B se spolupráce projektů v současné době nalézá na úrovni ŘV. Dále jsou sdílěna data jako např. evaluace DVPP jednou za 2 měsíce nebo interní evaluační zpráva jednou za rok. APIV A poskytuje pro potřeby APIV B naopak např. výstupy z šetření inkluzivního prostředí na školách. Další využívání produktů není dále očekáváno.

Pokud se jedná o přípravu nového programového období, HPM APIV A a manažerka KA 3 by obdobnou návaznost projektových aktivit mezi dvěma projekty nedoporučily. Z průběhu realizace projektů lze vyvodit, že návaznost řešitelná je, nicméně s sebou přináší určité komplikace (v případě, kdy jsou projekty realizovány dvěma různými organizacemi), každý projekt má jiný přístup řízení, jiné vnitřní nastavení projektových týmů apod.). Provazba aktivit by byla určitě lépe říditelná, pokud by k ní docházelo v rámci jednoho projektu. V případě návaznosti projektů je třeba klást důraz na veškeré detaily již ve fázi plánování projektů.

Fúze NÚV a NIDV

V minulé PZ byla na základě řízených rozhovorů s HPM a manažery KA obou projektů identifikována rizika spočívající v plánovaném sloučení institucí NÚV a NIDV. Vzhledem k tomu, že ke sloučení obou institucí již došlo a vznikla nová instituce Národní pedagogický institut ČR, je v současné době již možné naplnění rizik vyhodnotit a popsat i vzniklé bariéry.

Bariéry vzniklé fúzí NÚV a NIDV se projevily především u projektu APIV A, a to z toho důvodu, že nástupnická instituce převzala většinu interních směrnic a procesů organizace NIDV a projektový tým APIV A se tak musel na nové procesy přenastavit.

Pro projektovou činnost byla identifikována rizika v oblasti personální, procesní i organizační.

1. Personální oblast

Někteří zaměstnanci z důvodu hrozby příp. propouštění podali raději sami výpověď a našli si jiné zaměstnání. Na jejich místa byli přijati a zaučeni noví pracovníci. Oddělením pracovníků zvláště do projektové a kmenové činnosti bylo nutné řešit některé náhrady či jinou formu spolupráce s pracovníky, kteří přešli pouze do kmenové činnosti.

Riziko spočívající ve ztrátě stávajících odborníků, kteří byli zaměstnaní zároveň v kmenové činnosti a zároveň v projektu, případně těch, kteří v době před fúzí působili v obou institucích na DPP či DPČ a sloučením institucí by jejich činnost byla limitována, se podařilo HPM a projektovému týmu překonat.

2. Procesní oblast

Na rozdílné nastavení procesů bylo třeba se adaptovat, což způsobovalo časovou ztrátu (např. v oblasti HR či směrnic nástupnického organizace bylo třeba proškolit všech 80 členů realizačního týmu, včetně natáčení videí v ČZJ, aby všemu porozuměli i neslyšící kolegové).

Fyzické přesídlení pracovníků zajišťujících podpůrné procesy jako např. mzdové a finanční oddělení, veřejné zakázky, personalistika na Senovážném náměstí, mělo dopad na prodloužení potřebných procesů. Oběh dokumentů pouze online formou není pro některé typy dokumentů vhodný. Projektový tým tak musí zajišťovat i fyzický převoz mezi hostivařskými kanceláři a centrálou na Senovážném náměstí.

Stále v řešení je problém se mzdovým systémem PERM, který špatně zaokrouhluje částky odvodů na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců, což vede ke korunovým rozdílům v čerpání.

3. Organizační oblast

V případě projektu APIV A byla projektová činnost velmi navázaná po odborné a metodické stránce na kmenovou činnost bývalého NÚV a tuto činnost dále rozvíjela. Odborné vazby mezi pracovníky kmenové činnosti a pracovníky realizačního týmu projektu byly pro úspěšnou realizaci projektu důležité. Kromě toho některé výstupy projektu APIV A měly být po ukončení realizace projektu předány k další implementaci kmenové činnosti (např. specializační moduly). Během sloučení institucí došlo ke zpřetrhání vybudovaných vazeb (pracoviště kmenové činnosti jsou v současné době lokalizovány jinde než pracoviště projektové činnosti). Toto má na klíčové aktivity projektu APIV A neblahý vliv. V rámci slučování došlo i ke zrušení (někdy jen dočasně) některých útvarů např. sekce pedagogicko-psychologického poradenství či oddělení pro další vzdělávání. Došlo tak k přerušení vazeb a v současné době chybí napojení projektové činnosti na tento odborný a metodický zdroj.

Dle vyjádření HPM projektu APIV A „časová zátěž na zajištění všeho potřebného byla enormní a určitě se odrazila také v prodlevě při zpracovávání výstupů, vyšší časová náročnost se očekávala dopředu, pracovníci projektu na to byli upozorňováni včas, časové rezervy v harmonogramech byly z části na adaptaci v nové organizaci využity, ovšem nenarušilo to žádné termíny pro zpracování jednotlivých výstupů.“

Aktualizována byla řídicí dokumentace projektů a rovněž bez problémů proběhlo nastavení procesů s projektovou kanceláří NPI ČR. Naopak dopad fúze do veřejných zakázek nebyl nijak závažný. V rámci obou projektů byla podána podstatná změna, která upravila monitorovací indikátory a další formální náležitosti.

Dle HPM projektu APIV A nový režim práce vnesl do prací na projektu velkou negativitu a nechuť ze strany mnoha pracovníků dále se podílet na projektu, nicméně po změně vedení nástupnické instituce se vše vrátilo do normálního stavu.

Potvrdilo se předpokládané riziko možného přečerpání hodin v rámci souběhu dohod s experty zapojenými v obou projektech. Prozatím se však dařilo tyto situace vyřešit. Projekt APIV A opakovaně

zapojené odborníky kontaktuje, vysvětluje situaci a informuje o harmonogramu činností v rámci DPP v projektu k eliminaci přezávazkování expertů v rámci NPI.

V současné době je možné konstatovat, že sloučení organizací přineslo i pozitiva (prohloubení spolupráce obou projektů, pracovníci jedné organizace jsou ke spolupráci lépe motivováni). Dle věcného garanta výzvy se i přes počáteční nelibost související se slučováním organizací ukazuje, že i pro projektové týmy bylo sloučení organizací přínosné.

Zástupci projektu APIV B nepociťují negativní dopady sloučení organizací i vzhledem k faktu, že nemuseli přecházet na nové personální a další systémy. Omezenou dobu sloučení provázela nejistota ohledně uchopení situace a celkového nastavení, komunikace a dalších organizačních procesů.

Bariéry projektu APIV A

Široký záběr projektu

Nadále platí, že obecně je projekt APIV A velmi široce rozkročen. Každá odborná KA řeší naprosto unikátní téma, jejichž společným jmenovatelem je společné vzdělávání. Každá KA představuje velmi komplexní úkol, který zahrnuje množství dílčích aktivit. Klíčové aktivity projektu jsou nicméně dány jako povinné již samotnou výzvou.

Neochota škol účastnit se výzkumu v rámci KA 2

Při realizaci KA 2 přetrvávají bariéry, které byly identifikovány v předchozím evaluovaném období. Jde především o neochotu škol zapojit se do výzkumu, a to jak z důvodu jejich celkové přetíženosti výzkumy zaměřenými na různá témata, tak z důvodu citlivosti tématu společného vzdělávání. Nově se projevuje i přetížení učitelů z důvodu realizace vzdáleného vzdělávání během epidemiologických opatření.

Stanovení parametrů referenčního rámce českého znakového jazyka

Z vyjádření manažera KA i odborného garanta vyplývá, že bariéry již byla překonány. Díky tomu, že do realizace KA jsou zapojeni všichni velmi respektovaní odborníci napříč komunitou neslyšících i odborníci z akademického prostředí, projektový tým spolupracuje a komunikuje se všemi institucemi i organizacemi v ČR i v zahraničí zabývající se otázkou znakového jazyka, dochází se v otázkách nastavení formy a obsahu RR k všeobecné shodě.

Aktualizace vytvořených VP

Rovněž tato bariéra se jeví již jako překonaná. Mezi projekty APIV A a APIV B i řídicím výborem obou projektů došlo ke shodě, že aktualizace VP bude zajištěna ze strany projektu APIV B, který při aktualizaci zohlední aktuální potřeby lektorů a škol. Dohoda ohledně aktualizace VP nicméně není zřejmá. Ze zápisů z jednání ŘV a jednání mezi projekty APIV A a APIV B jasně nevyplývá, zda změny ve výukových a metodických materiálech podléhají posouzením ze strany projektového týmu APIV A či zda postačí pouze schválení ze strany ŘV. K posouzení ze strany projektového týmu APIV A došlo v případě jednoho VP, v několika dalších případech byly změny schválené Řídicím výborem. Ostatní změny prováděné ve výukových a metodických materiálech jsou dle vyjádření manažera KA pouze dílčího charakteru. Není však nastaven formalizovaný proces, který určí, zda jde o změny dílčí či zásadní, vyžadující posouzení ze strany projektového týmu APIV A, resp. schválení ŘV. Viz nově identifikované riziko projektu.

Projekt APIV A zároveň nadále poskytuje lektorům metodickou pomoc několika formami. Prostřednictvím „zelené linky“ jsou zveřejňovány aktualizované metodické materiály k jednotlivým VP, případně zodpovídány dotazy lektorů APIV B na prvolektora.

Projekt APIV B

Vysoký počet škol a jejich různých typů v krajské síti a udržení stanoveného počtu zapojených škol

Během sledovaného období došlo k vystoupení ze sítě škol v řádu pouhých jednotek, ty byly zároveň bezprostředně nahrazeny obdobnými typy škol. V části sledovaného období bylo nově do projektu přijato více škol, než byl počet vystoupivších (zejména u později přistoupivších škol do projektu je si projektový tým vědom rizika případného nenaplnění bagatelní podpory u PP a VPP dané školy, proto intenzivně motivuje školy, aby se do potřebných VP účastnili a bagatelní podporu naplňovaly, viz identifikovaná rizika projektu).

Nadále není předpokládáno další vystupování škol typu ZUŠ ani SVČ. Tyto školy jsou dle slov manažera KA 1 se situací, kdy pro ně v rámci projektu nevznikají další druhy podpor, smířeny (v minulosti byla nabídka pro tyto typy škol rozšířena o VP, které původně vznikly pro ZŠ). Dříve identifikovaná bariéra tak nadále nepředstavuje limit pro plnění cílů projektu.

Nabídka VP

Pokud se jedná o uspokojení potřeb v rámci nabídky VP, i přes rozšíření nabídky o 6 dalších témat zaměřených na řešení konkrétních problémů nebo typy omezení žáků se jako nejnáročnější v současnosti jeví spolupráce se SŠ. SŠ mají v oblasti SV mají historicky delší zkušenost, školení PP a VPP již ve většině případů absolvovali a nabízená témata se jim mnohdy jeví jako nezajímavá, jdoucí po povrchu či zastaralá.

Optimální řešení by spočívalo v průběžném vytváření nových aktuálních SV. Projekt/y tak ale na svém počátku nebyl/y nastaven/y. Situaci tak kompenzuje působnost CP. Pracovník CP zná potřeby školy a zároveň lektory a jsou škole schopni nabídnout lektora, který jí bude vyhovovat.

Disponibilita lektorů

V současné fázi projektu již probíhá pouze nábor tzv. excelentních lektorů, a to pouze v případě vyjádření zájmu ze strany potenciálního lektora. Nedochází ani k iniciaci hromadných proškolení lektorů APIV B v jednotlivých tématech VP, výsledná kvantita odškolených VP v takto pozdně osvojeném tématu by již neodpovídala potřebné efektivitě, tzn. do projektu již nevstupují větší počty nových lektorů a ani stávající lektori již neprojevují zájem o osvojení si nových témat, neboť nový /nově proškolený lektor by již nestihnul do konce projektu odškolit smysluplný, tj. dostatečný počet účastníků z řad cílových skupin projektu. Proškolení v nových tématech vytvořených v rámci APIV B bylo zjednodušeno na nutné minimum a probíhá více méně na individuální bázi (zhlédnutí předtočených videí apod.). Z celkového počtu 100 oficiálně vedených lektorů je v současnosti skutečně aktivních 30 až 40. Obdobně jako v minulých obdobích, kdy hrozil nedostatek lektorů pro prezenční formu vzdělávání, nyní panuje relativní nedostatek lektorů ochotných a schopných realizovat vzdělávání

online formou. Distanční vzdělávání v projektu realizuje pouhých cca 25 lektorů. Přes tyto skutečnosti je projektový tým přesvědčen, že současný objem lektorského týmu postačí pro potřeby projektu až do jeho konce, a to především právě díky možnostem zajišťování školení pro školy online. Bariéra v minulé PZ identifikovaná jako závažná v současnosti nepředstavuje reálný limit pro dosahování cílů projektu.

Navýšení základní sazby za odškolený VP pro lektora (ale i pro činnost mentorů a koučů) již nadále neplní účel zapojení nových lektorů s vhodným profilem, nýbrž dopřává projektovému týmu širší prostor pro vyžadování kvalitně odvedené práce lektorů (ale i mentorů a koučů).

Administrativní nároky projektu

V minulosti identifikované a zároveň postupně se s celkovým usazováním fungování projektu snižující administrativní nároky projektu byly nahrazeny novými administrativními povinnostmi spojenými se vzniklými potřebnými opatřeními eliminujícími dopady dění spojeného s koronavirem na projekt. O těchto nových nárocích se zmiňují zejména HPM a také manažer KA 3 (komplikované byrokratické procesy v rámci NPI ČR a státní správě).

O komunikačně náročných procesech v rezortu školství hovoří ale např. i interní evaluátorka, která v této souvislosti upozorňuje na nedostatečné sdílení dat a výstupů mezi projekty, ale i s ministerstvem (malou provázanost jednotlivých oblastí, posuny terminologie, nemožnost snadného využití a napojování již existujících dat, chybějící komunikační platformu výzkumníků v oblasti školství atp.).

Formy vzdělávací podpory pro školy

Rozložení jednotlivých druhů podpory v rámci projektu je ve sledovaném období hodnoceno veskrze kladně. Za pozitivním hodnocením stojí jak uskutečňované úpravy VP v rámci projektu, tak posun škol směrem k hojnému čerpání individuálních druhů podpor související s probíhající fází projektu (alespoň do doby, kdy to bylo možné bez omezení). Realizace očekávaných stáží ale byla výrazně posunuta a bude nadále posouvána, dokud nedojde ke stabilizaci situace na školách.

Prezentace tématu společného vzdělávání

Bariéra není v současném období příliš aktuální vzhledem k výraznému propadu v konání informačních seminářů pro veřejnost, tak i v minulé PZ identifikované obtížnosti s volbou konkrétního tématu atraktivního pro rodičovskou veřejnost vznikaly v současném evaluovaném období méně. KA 3 nicméně podniká řadu nových aktivit usilujících o rozšíření tématu SV i mimo tradiční příjemce sdělení.

Časové možnosti zástupců IPs

V současné fázi IPs se již projevuje přílišná četnost konaných odborných panelů. Nepříznivou situaci značně ovlivňuje především projekt APIV A se svým nabitým harmonogramem odborných panelů (kromě OP Spolupráce jsou organizovány dále OP pro jednotlivé KA). Výsledkem je komplikované hledání ochotných účastníků OP.

Řešení situace částečně napomáhá současné konání OP online generující uspokojivou míru účasti.

Náročná administrativa spojená s vykazováním projektových indikátorů u CS

Při realizaci projektu APIV B projektový tým narazil na nepředpokládaný problém při vykazování indikátorů 5 40 00 a 6 00 00. V praxi z projektu čerpají podporu PP a VPP, kteří bagatelní podporu naplňují bez rizika ale také ti, u kterých s ohledem na jejich pozdější přistoupení existuje riziko jejího nenaplnění. Nicméně ze strany realizačního týmu je vyvíjena maximální snaha, aby u všech účastníků bagatelní podpora naplněna byla. Dlouhou dobu byli oba druhy účastníků vykazováni v rámci indikátoru 5 40 00 a docházelo tak k jeho přepřítování a následnému navyšování. Jelikož nelze v rámci jednoho VP vykázat část účastníků do indikátorů podpořených osob (5 40 00 a 6 00 00) a další část do indikátoru akce v inkluzi (5 10 16), byl po dohodě s ŘO OP VVV dohodnut postup, kdy je celý VP vykázán buď do jednoho, či druhého indikátoru. Otázka vykazování indikátorů včetně zmíněného řešení byla pro spolupracující školní garanty matoucí a znamenala pro ně nepřiměřenou administrativní zátěž (vyjádření manažera KA 1 a i některých škol). Náročné vykazování indikátorů přitom může snižovat zájem cílových skupin o zapojování se do obdobných projektů i do budoucna. Za účele snížení administrativní zátěže u zapojených škol tak nyní dohlíží krajští pracovníci Center podpory ve spolupráci s regionálními metodickými na kategorizaci vzdělávacích programů do příslušného indikátoru dle stavu plnění bagatelní podpory zúčastněných osob. Vzniklou bariéru tak projektový tým APIV B řeší.

Závěry

Byla identifikována následující interní rizika:

- Časová náročnost přípravy referenčního rámce pro český znakový jazyk (KA 5 APIV A). Tvorba referenčního rámce je velmi komplexní úkol, obsahující množství na sebe návazných či vzájemně podmíněných dílčích úkolů. Projekt má však pro tento úkol pouze limitovanou časovou kapacitu. Pro KA 5 je propracovaný velmi podrobný harmonogram, který se jeví jako reálný, nicméně časové rezervy jsou v něm minimální. Zpoždění v některém z dílčích úkolů může znamenat zpoždění úkolů navazujících a tím zpoždění přípravy referenčního rámce – přetrvávající riziko.
- Zajištění dostatečného vzorku při šetření klimatu třídy (KA 2 APIV A) – Vzhledem k tomu, že do tohoto šetření jsou zapojováni i žáci, je třeba řešit otázku získání dostatečného množství spolupracujících rodičů, resp. získání informovaného souhlasu v současné situaci, kdy epidemiologická opatření projevující se ve školách mohou mít vliv na ochotu rodičů zapojit se do šetření a komunikovat – nové riziko.
- Riziko nenaplnění bagatelní podpory VP a VPP u některých škol – KA 1 a KA 2 APIV B – Se schylováním se projektu APIV B ke svému závěru eviduje projektový tým APIV B rizika spojená s nenaplněním bagatelní podpory u PP a VPP u jednotlivých škol zapojených v síti. To se týká zejména později přistoupivších škol do projektu, ale i škol zapojených do sítě po celou dobu projektu, které však podporu čerpají méně intenzivně. Projektový tým APIV B proto intenzivně motivuje školy, aby nabízené individuální formy podpory a VP využívaly a bagatelní podporu naplňovaly.

- Riziko nepředávání jednotných informací v tématech společného vzdělávání do terénu – posouzení změn výukových a metodických materiálů VP, tedy toho, zda se jedná o změny zásadního či dílčího charakteru, neprochází žádným formalizovaným procesem.

Byla identifikována rovněž externí rizika:

- Protiepidemická opatření zamezující šíření koronaviru brání realizaci některých aktivit. Aktivita je tak nutné přesunout na pozdější termín. Například jde o realizaci šetření na školách, nahrávání poslechových úloh ve studiu, realizaci odborných panelů, účast na velkých veřejných akcích za účelem propagace projektu nebo vzdělávacích a osvětových akcí pro veřejnost. Některé aktivity bylo nutné převést do online formy, přičemž ne pro všechny činnosti je tato forma vhodná (např. praktický výcvik v rámci výcvikového programu na český znakový jazyk pro asistenty pedagoga) – nové riziko.

Byly identifikovány nové bariéry:

- Fúze NÚV a NIDV, která měla dopad především na projekt APIV A, a to z toho důvodu, že nástupnická instituce převzala většinu interních směrnic a procesů organizace NIDV a projektový tým APIV A se tak musel na nové procesy přenastavit. Bariéry vznikly v oblasti personální, procesní i organizační. Bariéry již byly projektem úspěšně překonány.
- Časové možnosti zástupců IP (APIV B) – množství konaných odborných panelů se začíná negativně projevovat na ochotě účastníků, prezentujících ad. z nepříliš širokých řad odborné veřejnosti jako nutného předpokladu úspěšně uskutečněného odborného panelu účastnit se plánovaných odborných panelů.
- Náročná administrativa spojená s vykazováním projektových indikátorů u CS. U této bariéry jsou navrženy způsoby řešení zaměřené na její eliminaci.

Byly identifikovány již existující bariéry, a to následující:

- Široký záběr projektu (APIV A), kdy realizace každé klíčové aktivity zahrnuje velké množství dílčích úkolů. Realizace klíčových aktivit je tak velmi časově i personálně náročná. Každá klíčová aktivita představuje unikátní a velmi komplexní úkol a každá by tak mohla vydat na samostatný projekt.
- Neochota škol účastnit se výzkumu v rámci KA 2 (APIV A), a to jak z důvodu jejich celkové přetíženosti, tak z důvodu citlivosti tématu společného vzdělávání. Nyní se navíc projevuje i přetížení učitelů z důvodu realizace vzdálené výuky během epidemiologických opatření.
- Proběhly úpravy VP, dle vyjádření zástupce APIV B v případě změn zásadního charakteru byly změny odsouhlaseny ŘV, v jednom případě pak i projektovým týmem KA 3 projektu APIV A. U ostatních VP dochází pouze k dílčím úpravám, jejichž účelem je lepší osvojení prezentací jednotlivými lektory, zlepšení přehlednosti a grafické poutavosti materiálů. Nicméně posouzení změn, tedy toho, zda se jedná o změny zásadního či dílčího charakteru, neprochází formalizovaným procesem.
- Nabídka VP (APIV B), v současnosti se tento problém projevuje nejzávažněji v případě SŠ, jež kladou vyšší nároky na podobu a zaměření připravovaných VP.
- Disponibilita lektorů (APIV B), v současnosti je identifikován nedostatek lektorů ochotných a schopných realizovat školení online. I přesto je však projektový tým přesvědčen, že není

zapotřebí podnikat další kroky směrem k eliminaci problému, tedy že bariéra není závažným ohrožením pro plnění cílů projektu.

- Administrativní nároky projektu (APIV B), komplikované procesy jsou v současnosti vyslovovány především s ohledem na dění spojené s koronavirem, ale i obecnou atmosférou v resortu školství.
- Prezentace tématu společného vzdělávání (APIV B). Bariéra zůstává součástí výčtu jednotlivých bariér, děje se tak i vzhledem k tomu, že v současnosti nelze efektivně hodnotit jakýkoli posun v rámci této bariéry v důsledku hromadného rušení informačních seminářů pro veřejnost. Nelze tak zároveň identifikovat posun ve volbě témat, která by vhodněji reflektovala potřeby rodičovské veřejnosti, tj. cílové skupiny, na kterou se v této souvislosti KA 3 projektu APIV B snaží přednostně cílit.

Projektům se podařilo překonat následující bariéry:

- Stanovení parametrů referenčního rámce českého znakového jazyka (APIV A). Díky tomu, že do tvorby referenčního rámce jsou zapojeni všichni velmi respektovaní odborníci na znakový jazyk napříč komunitou neslyšících i odborníci z akademického prostředí, dochází v otázkách nastavení formy a obsahu referenčního rámce ke všeobecné shodě.
- Vysoký počet škol a jejich různých typů v krajské síti a udržení stanoveného počtu zapojených škol (APIV B), nadále nepanuje předpoklad odchodu většího počtu škol z projektu vzhledem k neuspokojení širokého druhu poptávky.
- Forma podpory (APIV B), jedná se o rozložení jednotlivých způsobů podpory tak, aby si široké zastoupení zapojených škol mohlo vybrat právě to, co potřebuje k lepšímu uchopení problematiky SV. Bariéra je identifikována jako překonaná na základě celkově kladného hodnocení ze strany CS – kladné hodnocení se týká dostatečného přístupu k čerpání individuálních forem podpory, ale i úpravy podoby VP směrem k větší interaktivitě apod.

4.3 Evaluační činnost v projektech

EO A.1. Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektů APIV v souladu s projektovou žádostí?

A.1.4. Odpovídá průběh evaluačních činností v projektu dobré evaluační praxi?

Zdroje informací:

- ZoR 10, 11, 12 a 13 projektů APIV A a APIV B
- řízené rozhovory s manažery KA projektů APIV A a APIV B
- řízené rozhovory s interními evaluátorkami

Interní evaluace projektu APIV A je prováděna na základě zpracovaného dokumentu Forma evaluace. Evaluace nadále probíhá určeným postupem akceptace/evaluace v Produktovém rozpadu, přičemž evaluaci zajišťují projektové týmy těchto KA. Evaluace výstupů (i dílčích) jednotlivých klíčových aktivit je nastavena velmi robustně. Výstupy klíčových aktivit jsou zpravidla podrobeny recenzním posudkům, jsou podrobeny oponentnímu řízení v rámci příslušného odborného panelu a dále oponentnímu řízení v Řídicím výboru projektu. Pro některé výstupy jsou zpracovány i posudky ze strany expertů s mezinárodním renomé. Nově je velmi komplexně nastavován i mechanismus evaluace KA 5 – Vytvoření referenčního rámce pro český znakový jazyk. Výstupy KA 5 (i ty průběžné) jsou evaluovány

velmi detailně a prochází několika stupni připomínkování na úrovni zpětnovazebního týmu, CEFR týmu, vysoce odborných recenzentů, odborným garantem, editorským týmem, tlumočnickým a překladatelským týmem.

Interní evaluace projektu APIV B je prováděna na základě Plánů evaluace zpracovaných zpravidla na roční období. Evaluace většiny KA je zaštitěna interní evaluátorkou, a to ve spolupráci s manažery jednotlivých KA.

Interní evaluace realizuje rovněž další evaluační aktivity nad rámec evaluace výstupů jednotlivých KA. Jedná se například o sběr dat prostřednictvím tzv. profesních portfolií PP nebo vstupní a závěrečné terénní šetření na zapojených školách atp.

Z vyjádření všech manažerů KA vyplývá, že nastavená evaluace naplňuje potřeby klíčových aktivit a přispívá ke zvyšování kvality výstupů jednotlivých KA.

Závěry:

Interní evaluace obou projektů se jeví jako přiměřená, dostačující a odpovídající dobré evaluační praxi.

4.4 Naplňování cílů projektu APIV B v KA 1 Metodicko-koordinační síť a KA 2 Vzdělávání

EO A.1. Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektů APIV v souladu s projektovou žádostí?

A.1.6. Do jaké míry jsou cílové skupiny spokojené s metodickou podporou Center podpory pro společné vzdělávání?

A.1.8. Dochází u účastníků díky vzdělávacím akcím skutečně k prohloubení odborné kvalifikace?

Zdroje informací:

- řízené rozhovory se školními guaranty APIV, VPP a PP
- řízené rozhovory s pracovníky CPI
- řízené rozhovory s lektory z Národního týmu kvalitních lektorů
- výstupy z interní evaluace projektu APIV B: Evaluační zpráva za školní rok 2019/2020, Přínos oblastí podpory APIV B – vyhodnocení ze sběru portfolií do 31. 8. 2020

Evaluátor s ohledem na logickou návaznost a závěry vyplývající z šetření sloučil řešení dílčích otázek A.1.6 a A.1.8. Vycházel při tom z úvahy, že reálná činnost Center podpory pro společné vzdělávání v rámci projektu APIV B je spojena především s organizováním různých druhů individuální podpory zapojeným školám a vzdělávacích programů. Obě oblasti tedy spolu úzce souvisí. Vyhodnocení obou otázek je založeno na využití výstupů z interní evaluace a dále na šetření provedeném na zapojených školách.

Vyhodnocení na základě podkladů z interní evaluace

Individuální formy podpory (mentoring a koučink)

Zpětná vazba z individuálních forem podpory je ze zapojených škol získávána na základě tzv. profesních portfolií PP. Sběr dat v rámci profesních portfolií byl zahájen v červnu 2019. Jedná se o elektronický dotazník (každý PP a vedoucí pedagogický pracovník (VPP) má k dispozici otevřený individuální link), na základě kterého jsou průběžně sbírány od PP a VPP informace o přínosu absolvovaných VP a individuálních formách podpory (mentoringu, koučinku, expertních služeb a odborných konzultací) a především využití nabytých znalostí/dovedností v pedagogické praxi. Z analýzy profesních portfolií PP vyplývá, že většina osob podpořených mentoringem či koučinkem využila některou ze získaných znalostí či dovedností v praxi (mentoring – 86 %, koučink – 87 %). Nejčastěji byly znalosti a dovednosti sdíleny s ostatními učiteli v rámci školy a s vedením školy. Více než polovina osob podpořených mentoringem si vyhledala další informace k tématu, u koučinku to byly téměř dvě třetiny. Velký nebo střední přínos pro svou práci uvedlo 82 % účastníků expertních služeb.

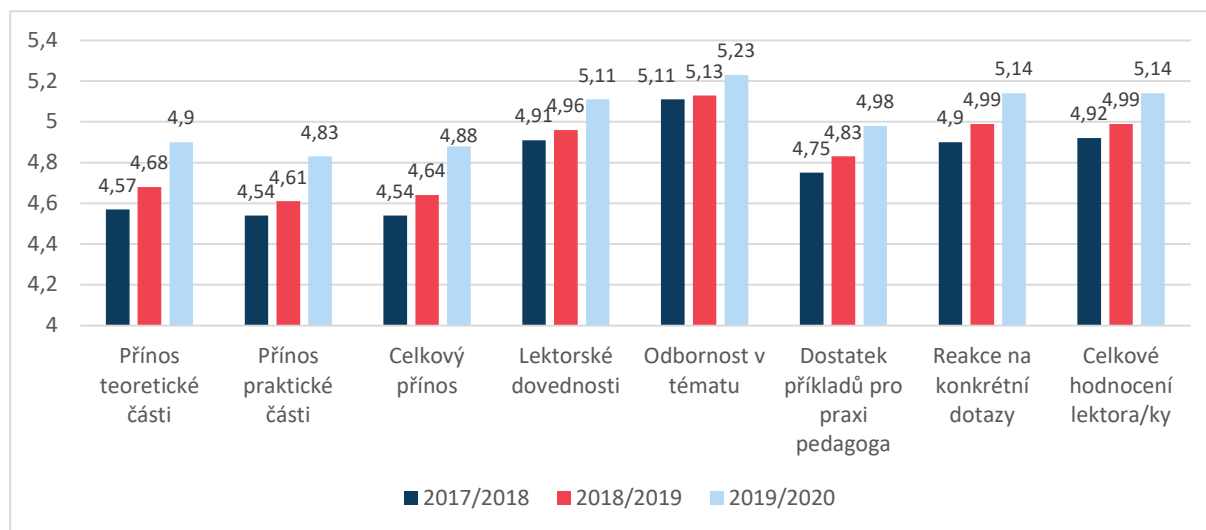
Vlivem nouzového stavu byly individuální a personalizované formy podpory buď přesouvány nebo realizovány v režimu online. V případě expertních služeb je od poloviny března do poloviny května 2020 evidován pokles počtu konzultací o 50 % oproti předchozímu čtvrtletí.

VP na zapojených školách pro PP a VPP

Na zapojených školách se ve školním roce 2019/2020 uskutečnilo celkem 644 VP pro PP a 124 VP pro VPP. Znamená to růst oproti minulému školnímu roku. Ve všech evaluovaných attributech došlo ke zlepšení hodnocení od obou skupin. Celkově jsou lektori průměrně hodnoceni lépe než samotný přínos kurzů. Lektori jsou nejpozitivněji hodnoceni za odbornost v tématu, hůře pak v ohledu poskytování dostateku příkladů pro praxi pedagoga. Nejhorší ze všech stanovených atributů byl hodnocen přínos praktické části modulu. Níže uvedený graf ukazuje meziroční hodnocení za školní roky 2017/2018, 2018/2019 a 2019/2020. Rovněž realizace DVPP byla na jaře 2020 negativně ovlivněna vyhlášením nouzového stavu.

Novou formou výuky se ve školním roce 2019/2020 staly webináře. Z analýzy pedagogických portfolií vyplývá, že přínos kurzu pro svou další práci vnímá 80 % účastníků. Webináře byly hodnoceny obecně kladně, nejlépe je hodnocena odbornost lektorů v tématu.

Graf 3 Meziroční evaluace DVPP – učitelé

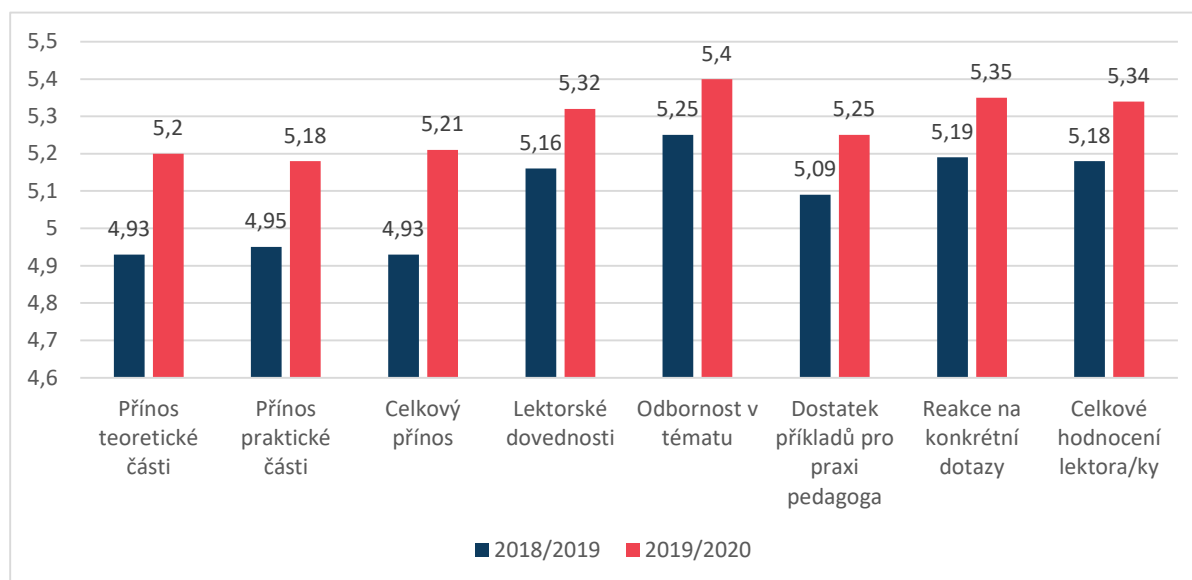

N=553 (2017/2018), 6767 (2018/2019), 7717 (2019/2020)

Zdroj: Interní evaluační zpráva za školní rok 2019/2020. Elektronické evaluační dotazníky zasílané účastníkům vzdělávání na e-mail ihned po skončení VP v období školních let 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020. Ve školním roce 2019/2020 bylo uspořádáno 644 kurzů DVPP pro PP (ve školním roce 2018/2019 571). Počet účastníků školení 5 563 unikátních osob, 10 647 účastí. Návratnost dotazníků 80 %.

Hodnocení VP je pozitivnější ze strany VPP. Zároveň je zde patrný rozdíl v hodnocení přínosu teoretické a praktické části VP. Přínos praktické části je na rozdíl od hodnocení ze strany PP zde hodnocen pozitivněji než vnímaný přínos teoretické části.

Graf 4 Meziroční evaluace DVPP – vedení škol

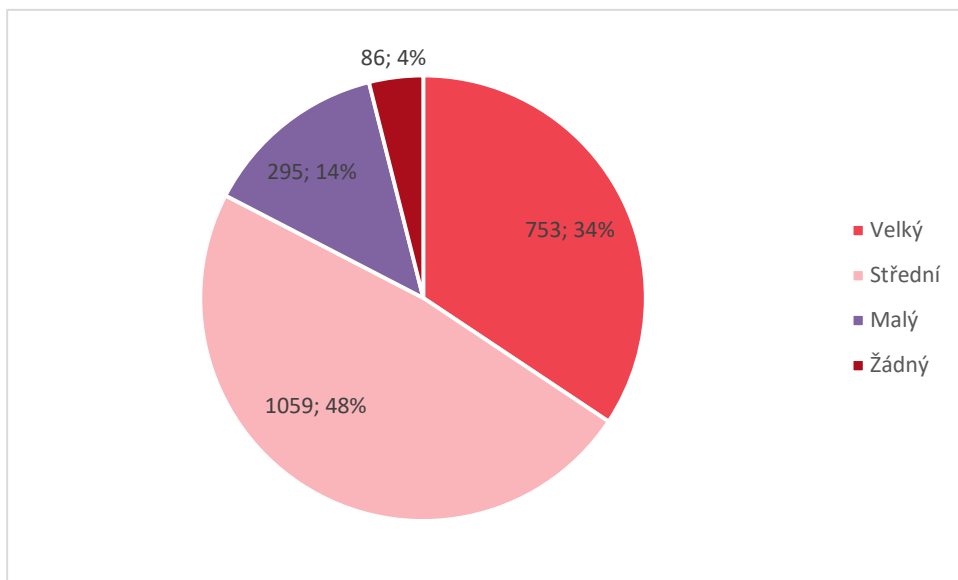

N=1108 (2018/2019), 1191 (2019/2020)

Zdroj: Interní evaluační zpráva za školní rok 2019/2020. Elektronické evaluační dotazníky zasílané účastníkům vzdělávání na e-mail ihned po skončení VP v období školních let 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020. Ve školním roce 2019/2020 bylo uspořádáno 124 kurzů DVPP pro VPP (ve školním roce 2018/2019 106). Počet účastníků školení 5 563 unikátních osob, 10 647 účastí. Návratnost dotazníků 80 %.

Z analýzy profesních portfolií pedagogických pracovníků, v rámci kterých je zpětná vazba ke všem aktivitám zapisována průběžně, vyplývá vnímání jasného přínosu VP pro další práci účastníků, přičemž výraznější přínos uvádějí účastníci VP pro management škol – 34 % velký a 48 % střední přínos (celkem 82 %).

Graf 5 Pedagogická portfolia – přínos vzdělávacího programu (vedení škol)

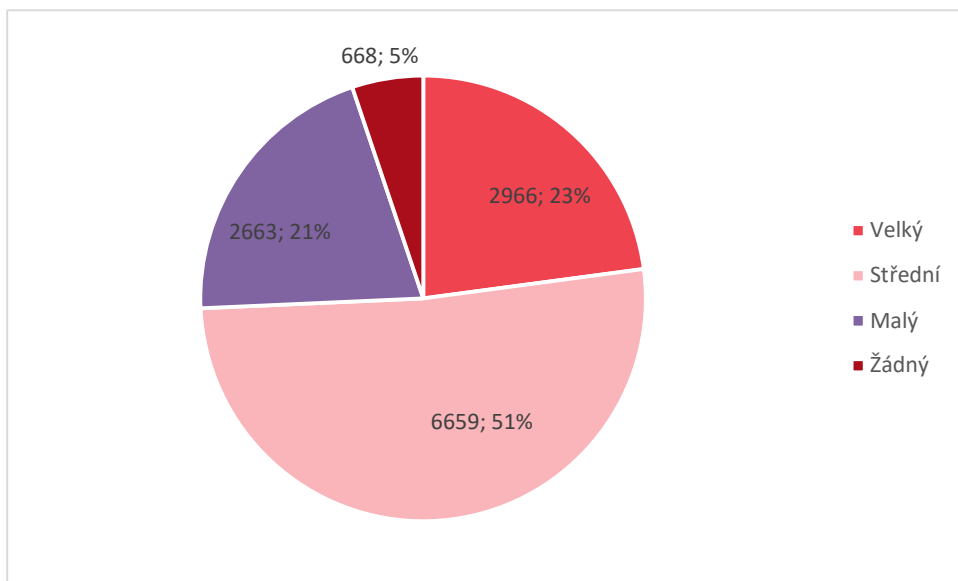
N=2193

Otázka: Jaký přínos měl tento vzdělávací program pro vaši práci? DVPP VPP

Zdroj: Interní evaluační zpráva za školní rok 2019/2020. Pedagogická portfolia-školní rok 2019/2020. Počet vzdělávacích aktivit 1 322, počet obeslaných osob 964, počet osob, které vyplnily portfolio 849. Návratnost dotazníků 88 %.

U VP pro učitele vnímá 23 % účastníků tento přínos jako velký a 51 % jako střední (celkem 74 %).

Graf 6 Pedagogická portfolia – přínos vzdělávacího programu (učitelé)

N=12956

Otázka: Jaký přínos měl tento vzdělávací program pro vaši práci? DVPP PP

Zdroj: Interní evaluační zpráva za školní rok 2019/2020. Pedagogická portfolia-školní rok 2019/2020. Počet vzdělávacích aktivit 17 834, počet obeslaných osob 6 645, počet osob, které vyplnily portfolio 5 256. Návratnost dotazníků 79 %.

Stáže

Celkem 18 stáží, které se ve školním roce 2019/2020 podařilo uskutečnit bylo hodnoceno kladně. 90 % účastníků uvedlo, že stáž pro ně měla velký nebo střední přínos. Všichni účastníci sdíleli získané zkušenosti s pedagogií na škole, kde učí. (N = 29, zdroj: evaluační elektronické dotazníky v rámci profesních portfolií pedagogických pracovníků).

VP pro veřejnou správu

Ve školním roce 2019/2020 se uskutečnily 2 kurzy pro samosprávu a 1 vzdělávací akce pro státní správu. Po realizaci semináře pro pracovníky samospráv v online formě bylo rozhodnuto o dalším evaluování tohoto druhu aktivit za pomoci evaluačních dotazníků. Doposud tato aktivita evaluována nebyla.

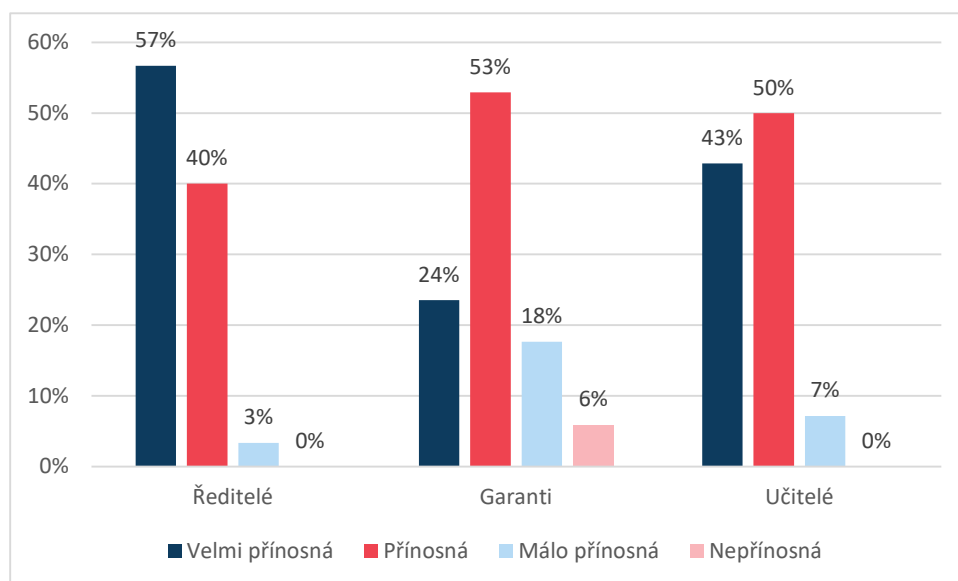
VP na lektorské a prezentační dovednosti

Byla uskutečněna 1 realizace v rozsahu 16 hodin, 7 účastníků z řad lektorů. Obsah vzdělávacího kurzu účastníci hodnotí kladně. Hodnotí jej jako dostatečný, obsahující nové informace a přínášející velký přínos. Zároveň bylo potvrzeno, že tento formát školení je časově příliš náročný. I v důsledku doporučení pro další realizaci vyplývajících z Interní evaluační zprávy za školní rok 2019/2020 a také v důsledku opatření zaváděných proti epidemii koronaviru došlo i zde k zavedení distanční formy školení. Školení bylo převedeno do online formy a devadesátiminutových bloků zaměřených na konkrétní měkké dovednosti lektora jako práce s emocemi, s námitkami, psychohygiena (kurz emoční sebeobrana je stejně jako u VP pro PP veden i zde svými autory) atp. V současnosti se plánuje konání těchto seminářů každý měsíc, souvisí to se zaměřením pozornosti projektu na pozici lektora.

Vyhodnocení na základě terénního šetření na vzorku zapojených škol

Podpora vzdělávání cílových skupin v rámci projektu je obecně vnímána jako přínosná. Dotazování se zúčastnilo celkem 30 zástupců skupiny VPP (zpravidla ředitel školy), kteří vystupovali ve 14 případech zároveň jako školní garanti APIV, 16 zástupců školních garantů APIV v samostatné funkci vůči projektu a 42 zástupců cílové skupiny pedagogických pracovníků. Přes 90 % učitelů i ředitelů podporu vnímá jako přínosnou a velmi přínosnou. O poznání střídavější je hodnocení školních garantů implementace APIV (dále pouze garantů), za velmi přínosnou nebo přínosnou ji považuje 77 %. 6 % garantů se o podpoře dokonce vyjádřilo jako o nepřínosné.

Graf 7: Přínosnost podpory

N=88

Zdroj: Terénní šetření na 34 školách zapojených v krajské síti APIV B v rámci externí evaluace IPs APIV A, APIV B. Dotazování se zúčastnilo celkem 30 zástupců skupiny VPP (zpravidla ředitel školy), kteří vystupovali ve 14 případech zároveň jako školní garanti APIV, 16 zástupců školních garantů APIV v samostatné funkci vůči projektu a 42 zástupců cílové skupiny pedagogičtí pracovníci.

Nejčastěji zmiňovaným konkrétními přínosy jsou prakticky vedené semináře od lektorů s dlouholetou praxí a získávání příkladů dobré praxe, zlepšení vztahů uvnitř školy díky stmelení kolektivu pedagogů a zlepšení komunikace mezi kolegy, rodiči i vůči dětem. Projekt přinesl nejzásadnější změnu v tom, že vznikl prostor pro řešení témat, na která dříve nebyl čas, a tak zavedení změn v organizaci výuky a administrativní práci. Podle jednoho z respondentů je „vzdělávání s postupem projektu cílenější a relevantnější“. Na zapojení do tohoto konkrétního projektu respondenti oceňují především přizpůsobení témat potřebám školy, přítomnost lektorů přímo ve škole, flexibilitu projektu, úsporu finančních prostředků, školení přímo na škole, možnost zapojení všech učitelů, podporu pro učitele i pro management školy. Dotázaní oceňují posílení svých odborných znalostí díky konzultacím s odborníky, supervizím, inspirace apod. Pozitivně byl hodnocen také posun v osobnostním rozvoji.

Rovněž k naplnění očekávání došlo u vedoucích pedagogických pracovníků z větší míry než u garantů zastupovaných na škole jinou osobou než ředitelem. Zhruba 10–20 % z nich má na adresu projektu určité výhrady. Z šetření vyplývá časté selhávání komunikace týkající se skutečností projektu. Dokladem jsou protimluvná vyjádření ze strany VPP a garanta: „Disponujeme všemi potřebnými odborníky, proto jsou pro nás expertní služby zbytečné.“ a „Žádali jsme o pomoc právníka, neurologa nebo psychiatra, tyto experty pro nás však projekt nezajistil, z toho důvodu nehodnotím projekt jako přínosný“ (ředitel a garant ze stejné školy). Nejlepší zkušenost z účasti v projektu si odnášejí školy, které jsou v podpoře SV méně zkušené a figuruje v malém počtu dalších projektů (nebo v žádných projektech): „Máme se konečně na koho obrátit. Na začátku jsme neměli velká očekávání, možná jsme měli i trochu pochybnosti, jestli vše bude fungovat. Jedná se o nové přístupy, projekt je dlouhodobý, a navíc se dotváří za pochodu. Projekt se však velmi povedl a předčil naše očekávání.“ Naopak velmi zkušené školy mohou vnímat podporu plynoucí z projektu jako povrchní, začátečnickou a z hlediska nutné organizace jako přítěž. Očekávání některých škol zapojených v projektu jsou naopak velmi specifická. Specifické požadavky mohou souviset i s odlehlostí některých škol. Ve chvíli, kdy kapacity

projektu daný požadavek kompenzují, hodnocení projektu je kladné, v opačném případě si školy stěžují především na nedostatečnou síť expertů. Často je zmiňována rovněž nedostatečná flexibilita projektu související s redistribucí podpořených osob, přizpůsobení projektu aktuálním potřebám škol apod. Projekt se jeví jako nejvíce odpovídající středně velkým základním školám, které také nejčastěji vyjadřují uspokojení potřeb. Také velikost dané školy hraje v tomto ohledu roli. Např. pro velké instituce se program projektu jeví jako příliš úzce zaměřený pro příliš omezený počet účastníků.

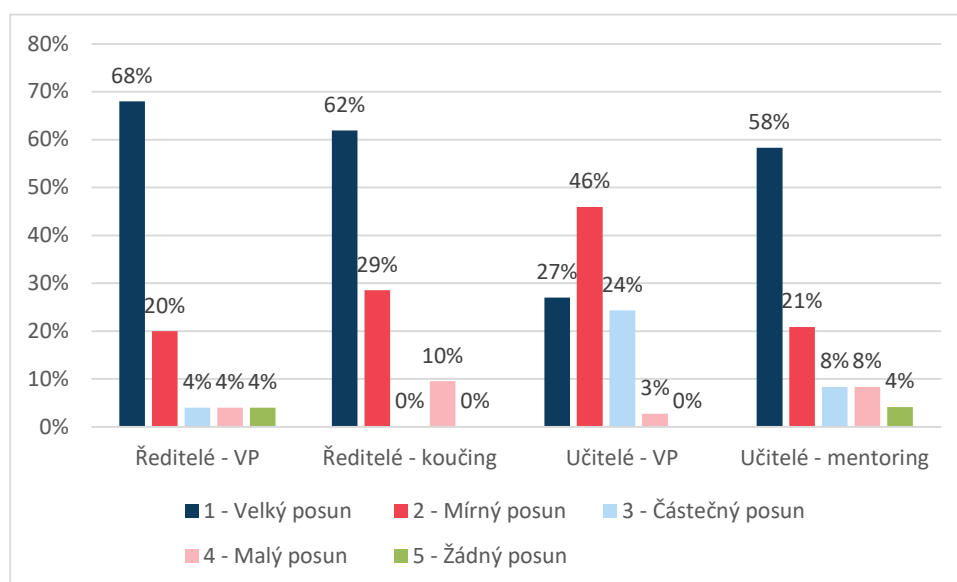
Rozvrstvení druhů podpor absolutní většina dotázaných oceňuje. Expertní služby jsou hodnoceny obecně velmi kladně, a to především v souvislosti omezenými finančními možnostmi na zajištění podobné podpory z vlastních zdrojů, variability tohoto druhu podpory a okamžité možnosti využití ve prospěch řešení problému. Koučink a mentoring jsou oceňovány zejména proto, že ostatní projekty podobné druhy podpory neposkytují. Mentoring je nejlépe přijímán mladými začínajícími učiteli. Podpora v podobě mentoringu, popř. koučinku, se nesetkala s kladným přijetím ve chvíli, kdy příjemci nevyhovoval mentor (kouč) osobnostně nebo při své práci nevstupoval přímo do tříd a na učitele se snažil působit pouze teoreticky.

Z hlediska načasování se většina dotázaných vyjadřovala kladně směrem k časové flexibilitě projektu a jeho bohatému (pětiletému) rozsahu. Délka projektu ale přináší i kritiku – postupný pokračující vývoj na školách již často neodpovídá tématům nastaveným na začátku projektu.

Přes obecnou spokojenost s obsahem VP byla i v tomto období skloňována potřeba větší praktičnosti, příkladů z praxe a praktických doporučení.

Ve fázi projektu, kdy dotazovaní mají alespoň minimální zkušenost se všemi typy podpor, hodnotí kladně rovněž vliv na prohloubení odborné kvalifikace (graf 3). Nejlépe je v této souvislosti hodnocen koučink, již méně např. VP pro PP. Zásadní u všech typů podpory je ale osoba školitele. Na hodnocení má vliv ale i vlastní přístup PP či VPP ke svému profesnímu a osobnostnímu rozvoji.

Graf 8: Hodnocení prohloubení odborné kvalifikace

N=58

Zdroj: Terénní šetření na 34 školách zapojených v krajské síti APIV B v rámci externí evaluace IPs APIV A, APIV B. Dotazování se zúčastnilo celkem 30 zástupců skupiny VPP (zpravidla ředitel školy), kteří vystupovali ve 14 případech zároveň jako školní

garanti APIV, 16 zástupců školních garantů APIV v samostatné funkci vůči projektu a 42 zástupců cílové skupiny pedagogičtí pracovníci.

Vnímání prohloubení odborné kvalifikace pedagogických pracovníků z pohledu VPP/garantů rovněž vykazuje velmi příznivé hodnoty. Více než 90 % dotázaných hodnotí posun pozitivně. Otázkou však zůstává, jak si dotazovaní interpretují význam posunu v odborné kvalifikaci. Mnozí uváděli spíše než posun v odbornosti osobnostní rozvoj.

V současné fázi projektu byla v rámci terénního šetření na 34 zapojených školách nově dotazována také míra osvojení potřebných metod, znalostí a technik pro zajištění a efektivní plánování SV. Osvojení potřebných atributů dle odpovědí cítí převážná většina respondentů. Uvědomují si pokrok dosažený ve schopnosti poskytování podpůrných opatřeních, jsou si vědomi potřebné podpory ze strany vedení, oceňují spolupráci s AP. Zároveň jsou však v této souvislosti jmenovány limity SV jako např. hranice působnosti AP, podpora žáků se SVP (především těch s výchovnými problémy) na úkor běžných žáků atp. Zhruba třetina dotázaných si žádným způsobem posun v oblasti SV nespojuje s působením projektu, do kterého je jejich škola zapojena. Většina respondentů (více než 50 % managementu škol a téměř 60 % PP) se zároveň necítí být přetížena postupy společného vzdělávání. Podle nich se část administrativy zjednodušila, zlepšila se komunikace s poradnou a osvojili si systém práce, který funguje.

Závěry:

- Podpora obecně je ze strany škol zapojených v projektu APIV B vnímána jako přínosná. Ze strany školních garantů implementace APIV je vnímána více kriticky než ze strany ředitelů a učitelů.
- Přínos podpory je vnímán konkrétně především v souvislosti s praktickým vedením vzdělávání ze strany kvalitních školitelů poskytujících dostatečné množství příkladů dobré praxe. Je zmiňována rostoucí relevance a cílenost vzdělávání s průběhem projektu.
- V souvislosti s poskytováním podpory ze strany projektu APIV B jsou často skloňovány efekty jako osobnostní rozvoj a také rozvíjení diskuze o společném vzdělávání uvnitř zapojených škol.
- Stále platí, že široká škála různých typů škol, které jsou v projektu APIV B, je limitujícím prvkem projektu. Limity v naplňování potřeb zapojených škol v rámci projektu nejsou vnímány pouze na úrovni různých stupňů vzdělávacích institucí, nýbrž např. i ve vztahu k velikosti škol. Projekt je podle výpovědí dimenzován především pro středně velké základní školy, které jsou také s podporou ve většině případů velmi spokojeny, ostatní (velmi malé školy, velké školy s několika budovami, MŠ nebo SŠ) mají problém zajistit příslušné odborníky, kteří by byli připraveni na jejich specifické potřeby. Příkladem je jedna z výpovědí: „*Jak zatím byly pojaty všechny VP pro VPP, tak postrádaly konkrétní přínos, pro mě jako ředitele SŠ nebyly například vůbec využitelné. Pro SŠ se specifickými potřebami neměli lektori rady – mentoring pro nás byl z tohoto důvodu úplně mimo.*“ Nebo v případě velké školy: „*Pro velké instituce jako je naše škola je program příliš malý a úzce zaměřený. Podpoření byli pouze 2 PP z celého kolektivu desítek vyučujících, čekali jsme podporu pro všechny.*“
- Většina účastníků jednotlivých druhů podpory si uvědomuje postupné osvojení potřebných metod, znalostí a technik ve prospěch poskytování podpůrných opatření. Třetina respondentů si ale takto vnímaný pokrok nespojuje s podporou poskytovanou v rámci projektu.

4.5 Předávání příkladů dobré praxe v krajských sítích spolupracujících škol

EO A.1. Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektů APIV v souladu s projektovou žádostí?

A.1.7. Dochází v krajských sítích spolupracujících škol k efektivnímu předávání příkladů dobré praxe?

Zdroje informací:

- řízené rozhovory s manažery KA
- řízené rozhovory s koordinátory spolupráce KA 7 APIV A a KA 5 APIV B
- řízené rozhovory s pracovníky CP

Předávání příkladů dobré praxe v oblasti společného vzdělávání je jedním z očekávaných výsledků existence krajské sítě škol. Síťování škol a předávání příkladů dobré praxe prozatím probíhá pouze omezeně.

Situace na poli předávání příkladů dobré praxe coby aktivity jdoucí napříč celým projektem APIV B není uspokojivá. Předávání příkladů dobré praxe je postaveno především na 4 pilířích:

1. Stáže – přes velmi kladné ohlasy a proklamovaný zájem ze strany cílových skupin se aktivitu vzhledem k uzavření škol nepodařilo udržet. Prodloužení projektu má být využito ve prospěch posílení této aktivity.
2. Spolupráce školních garantů APIV – také narušeno a aktivita posunuta na další rok.
3. DVPP pro VPP – službu se díky podniknutým krokům podařilo udržet i v současnosti.
4. Otevřené webináře pro školy/jednotlivce (asynchronní webináře pro veřejnost) – současné podmínky pro rozvoj těchto aktivit jsou příhodné.

Prvek předávání příkladů dobré praxe je obsažen také v realizaci informačních seminářů, v práci Odborné platformy společného vzdělávání (posuzování ŠIKK) a také v službách poradců, lektorů, mentorů a koučů. Pouze otevřené webináře pro školy či jednotlivce a DVPP pro VPP převedené do online formy navíc spolu s možností využívání interaktivní aplikace Zapojmevšechny.cz jako instrumenty dálkové komunikace v projektu vzhledem k okolnostem spojeným s koronavirem zachovaly možnosti pro současné předávání dobré praxe. Tam, kde je vyžadována osobní přítomnost, tj. bod 1., 2., k předávání příkladů dobré praxe nedochází.

Závěry:

- V současné fázi projektu dochází k velmi omezené míře předávání příkladů dobré praxe mezi školami zapojenými v síti. Pokud se tak děje, tak spíše uvnitř škol. Na úrovni hlavních produktů/výstupů projektu není tato činnost sledována ani evaluována, nedochází tak k rozporu s projektovou žádostí.
- Příklady dobré praxe jsou poskytovány prostřednictvím interaktivní webové aplikace Zapojmevšechny.cz. Počet uživatelů a návštěv webové aplikace kontinuálně roste i navzdory fázím jako jsou letní prázdniny nebo Vánoce. Na konci roku 2020 vykazovala téměř 7 900 uživatelů a zhruba 10 700 unikátních návštěv. Zároveň ale žádný z dotazovaných zástupců škol v rámci terénního šetření na 34 školách aplikaci jako zdroj příkladů dobré praxe nejmenoval.

- K předávání příkladů dobré praxe tak v současných podmínkách dochází pouze prostřednictvím otevřených webinářů a VP pro VPP.

4.6 Příspěvní projektů APIV A a APIV B k implementaci společného vzdělávání na školách

EO A.2: Jak napomohla realizace projektů APIV A a APIV B školám a učitelům při implementaci §16 školského zákona ve znění zákona č. 82/2015 Sb.?

- případové studie na 5 zapojených a 5 nezapojených školách

Druhá polovina školního roku 2019/2020 a první polovina školního roku 2020/2021 se staly specifickými vzhledem k bezprecedentnímu uzavření základních a středních (ale i dalších úrovní v rámci vzdělávacího systému ČR) v důsledku vládních protiepidemických opatření za účelem zabránění šíření nového typu koronaviru způsobujícího onemocnění Covid-19. Od začátku tohoto období tak byly na těchto typech škol zaváděny různé druhy krizové distanční výuky (dále DV) zahrnující online/offline vyučování, synchronní/asynchronní vyučování a jejich nejrozumnější kombinace. Po dalším uzavření škol v říjnu 2021 se účast na distanční výuce stala pro děti a žáky v ČR povinnou.

Cílem případové studie je přiblížit pojetí nastavení distanční výuky u sledovaných škol, a to zejména možnostmi podpory SV ve výše uvedených podmínkách. Aktuální část případové studie se tak zabývá způsoby podpory individualizace, jako jsou různá pojetí diferenciací, konzultací, speciální pedagogické péče, zapojení AP atp. Míra poskytování naznačených druhů podpor je následně vyhodnocena a slouží tak k získání představy o možnostech podpory SV na školách zařazených v případové studii.

Mateřské školy, které figurují ve vzorku škol zapojených do šetření v rámci případové studie, nebyly zahrnuty do hodnocení vzhledem k zcela rozdílnému pojetí DV v případě, že ve sledovaných obdobích zůstaly uzavřeny. MŠ představující případovou studii 1 zůstala téměř po celé sledované období otevřena. Pojetí DV ze strany MŠ zůstává zpravidla u pravidelného či nepravidelného zasílání pracovních listů, které jsou navíc vypracovávány nepovinně, pouze v případě předškolních dětí povinně. MŠ tak spíše než o vzdělávání usilují o podporu rodiny v domácím prostředí a také o zachování určitého kontaktu se školní institucí.

DV je na českých ZŠ v poměru ke klasické výuce včetně SV uplatňována zcela nově. Školy si tak volily vlastní strategii, jak k DV včetně SV přistoupit. V rámci řízených rozhovorů se zástupci škol byla konzultována především míra a způsob uplatnění jednotlivých druhů podpory spadajících běžně pod SV.

Zvolené druhy podpory SV v podmínkách DV pro analýzu v rámci případové studie (výklad pojmů je přizpůsoben – značně zjednodušen – účelům případové studie):

Vnitřní diferenciací

Žáci jedné třídy jsou rozděleni do několika menších skupin s cílem zlepšení komunikace a spolupráce mezi žáky uvnitř skupiny, žáků s učitelem nebo AP. Jedná se o diferenciaci skupin podle výkonnosti. Samostatnou skupinu tak v rámci třídy často tvoří např. žáci se SVP. V praxi je takovýto druh podpory umožňován funkcionalitami některých online komunikačních platforem.

Metodická/obsahová diferenciacie

Škola zajišťuje poskytování různých přístupů a metod v rámci výkladu a procvičování, vypracování vyučovací látky tak, aby vyšla vstříc různým potřebám žáků se SVP. Obsahová diferenciacie spočívá úzce v redukci objemu učiva, popř. rozsahu ověřování posunu žáka testováním.

Konzultace (žáci)

Škola má zaveden systém možnosti konzultací na pravidelné bázi v rámci DV nad rámec běžného vyučovacího času. Zajišťuje PP či AP. Konzultace mohou být využity nejen ze strany žáků s SVP, ale i jimi. Konzultace slouží k dovysvětlení, opakování látky, jsou zpravidla na dobrovolné bázi.

Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogické péče je také v DV zajišťována pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky, speciálními pedagogy školy nebo školského poradenského zařízení. Zaměřuje se na rozvíjení jednotlivých hendikepů žáků se SVP dle stupně PO.

Rodiče (komunikace)

Mezi další možnosti podpory byla zařazena spolupráce s rodiči spočívající především ve vedení dostatečně aktivní komunikace tak, aby rodič věděl, na jaká místa v rámci se v případě výskytu problému může obrátit. Komunikace a podpora může být zajišťována na pravidelné bázi. Do bezkontaktního styku mohou být převáděny tradiční formy komunikace jako třídní schůzky, tripartity apod. Komunikace může být dále vedena prostřednictvím osvědčených či nově zaváděných informačních kanálů, probíhá zároveň ověřování jejich funkčnosti. Zpětná vazba je zjišťována za pomoci pravidelných či nepravidelných setkání.

Učitelský sbor

Jedná se další druh podpory ve prospěch zajišťování SV v podmínkách DV. Druh podpory spočívá především ve vedené úspěšné interní komunikace, leadershipu a celkové koordinace. Podpora učitelského sboru je zajišťována např. absolvováním školení ve prospěch osvojení metod a postupů v rámci DV, popř. organizací pravidelných online porad, metodických setkání (i směrem k SV).

Sociální vztahy

Kategorie sociální vztahy zahrnuje podporu žáků v navazování a udržování sociálních vztahů. Tato podpora může spočívat v organizaci pravidelného setkávání za jiným účelem než přijímání učiva. Patří sem také podpora softskills jako např. prezentačních dovedností apod.

Tabulka 3: Popis míry uplatnění jednotlivých druhů podpory SV v podmínkách DV

Druh podpory SV v DV	Škola nepodporuje tuto oblast	Částečná podpora v této oblasti	Poskytování podpory v plné výši
Vnitřní diferenciace	Škola systematicky napříč ročníky neuplatňuje výuku oddělených výkonnostně rozrůzněných menších skupin žáků v rámci DV.	Škola za pomoci vnitřní diferenciace nepodporuje oddělené výkonnostně rozrůzněné menší skupiny žáků systematicky, ale pouze jednotlivé žáky na individuální bázi. Škola poskytuje podporu v podobě vnitřní diferenciace pouze úzce vymezeným skupinám žáků s vybranými diagnózami, tj. např. pouze v některých třídách.	Škola poskytuje výuku v oddělených výkonnostně rozrůzněných menších skupinách žáků systémově. Pro zajištění paralelního vyučování v oddělených menších skupinách žáků využívá různými způsoby např. AP. Škola poskytuje výuku teoretické části hromadně pro celou třídu, praktická část (procvičování) je zajišťována v oddělených menších skupinách, případně zvlášť pro skupinu žáků se SVP s AP (popř. v jiném rozložení na základě domluvy mezi PP a AP).
Metodická/obsahová diferenciace	Škola nezaměřuje pozornost na poskytování alternativních zadání, možnosti alternativního zpracování. Není podporováno ani redukování učiva nebo objemu či obtížnosti testování žáků.	Škola uplatňuje systém menších zátěží pro žáky se SVP. Zůstává však pouze u redukování objemu nebo zjednodušení zadání. Není uplatňován alternativní výklad látky či možnosti způsoby vypracování úkolů vyhovující různým druhům žáků. Škola poskytuje podporu ve formě metodické/obsahové diferenciace úzce vymezeným skupinám žáků s vybranými diagnózami, tj. např. pouze v některých třídách.	Škola poskytuje nejen možnosti spojené se zjednodušením zadání úkolů pro žáky a redukcí učiva či testování, ale využívá alternativní metody také v případě vypracování zadání atp. Škola poskytuje možnosti pro zapojení se do aktivit nad rámec běžné výuky.
Konzultace (žáci)	Škola neposkytuje konzultace pro žáky v rámci DV.	Škola poskytuje konzultace, ale jsou zaměřeny pouze na některé skupiny žáků. Škola poskytuje konzultace, ale pouze dle vlastní iniciativy učitele.	Škola má zaveden funkční systém konzultací, které probíhají na pravidelné bázi. Jsou poskytovány dle zájmu žáků nezávisle na identifikovaných SVP.
Speciálně pedagogická péče	Škola neposkytuje podporu v podobě speciálně pedagogické péče v podmínkách DV.	Škola vytváří tento druh podpory na individuální bázi. Podpora není zároveň zaměřena na práci s hendikepem žáka, nýbrž zaměřuje se na rozvoj žáka mimo jeho omezení např. doučování jazyka. Škola zavádí systém speciálně pedagogické péče pouze pro vybrané skupiny žáků s SVP. Škola poskytuje tento druh podpory pouze v odpoledních časech.	Školní speciální pedagog zajišťuje poskytování vyučovacích hodin v rámci speciálně pedagogické intervence prostřednictvím online styku pro žáky s SVP na pravidelné bázi. Škola zároveň nenahrazuje vyučování v rámci speciálně pedagogické péče pro žáky s SVP formou konzultací. Pedagogické a speciálně pedagogické intervence jsou poskytovány ze strany PP. Podpora probíhá v početně omezených skupinách žáků. Škola zavádí systém speciálně pedagogické péče pro žáky s SVP v dopoledních časech tak, aby byly podpořeny vhodné podmínky pro percepci podpory. Škola je schopna tento druh podpory přizpůsobit i aktuálním potřebám, nejedná se vždy pouze o nápravu spojenou s doporučeními z PPP/SPC.

Rodiče (komunikace)	Ze strany školy není rozvíjen systém komunikace směrem k rodičům.	Zpětná vazba k zajišťování DV ze strany rodičů je získávána a evidována na nesystematické bázi. Škola konstatuje úspěšné zajišťování SV díky zodpovědnému a podporujícímu přístupu zastávanému na straně rodičů.	Kromě možnosti získávání informací ze strany rodičů směrem ke škole je vedena pravidelná aktivní komunikace směrem k rodičům. Snaha vycházet vstříc rodinám s vícero potomky docházejícími na ZŠ úpravou rozvrhů za účelem nepřekrývání se. Členové ŠPP k dispozici pro komunikaci s rodiči žáků se SVP v případě potřeby. Jedná se o poskytování konzultací. Tuto roli mohou plnit i PP. Zpětná vazba k zajišťování DV ze strany rodičů je získávána a evidována na systematické bázi (dotazníky). Probíhá delegace komunikace s rodiči žáků se SVP na AP.
Učitelský sbor	Škola neorganizuje školení ve prospěch osvojení IT dovedností. Podpora starších PP směrem k mladším PP, podpora obráceného toku spolupráce v rámci učitelského sboru.	PP i AP absolvují potřebná školení ve prospěch osvojení IT dovedností. Školní psycholog poskytuje podporu pro PP (psychohygiena).	Škola organizuje metodická setkání v souvislosti s SV v DV. Členové učitelského sboru či AP absolvují webináře apod. ve prospěch podpory SV v DV.
Sociální vztahy	Poskytování podpory žákům ve prospěch technických dovedností a softskills prospěšných pro DV. Nastavení pravidel online výuky.	Podpora komunikace a řešení problémů žáků s SVP i bez na individuální bázi v případě potřeby. Organizace pravidelné báze setkání žáků za účelem podpory sociálních vztahů, např. formou třídnických hodin, závěrečných setkání apod.	Podpora psychické pohody a nastavení pravidel výuky v domácím prostředí je poskytováno ze strany členů ŠPP.

Pozn. Jednotlivé podmínky vybraného druhu podpory SV v DV nemusí být uplatňovány naráz, nýbrž stačí, aby byl splněn alespoň jeden druh podmínky.

Zdroj: Výklad je podepřen výsledky provedených případových studií v příloze zprávy.

Na základě tabulky výše obsahující charakteristiky tří stupňů míry poskytování daných druhů podpory bylo uskutečněno vyhodnocení. Je zachyceno v tabulce níže, která je navázána na jednotlivé školy zapojené v případové studii. MŠ zapojené v případové studii nebyly do hodnocení zahrnuty z důvodu zcela jiného pojetí DV, které je v těchto případech uplatňováno ve velmi redukované formě a využívá rovněž jiné druhy podpory SV v DV. V neposlední řadě 1 ze 3 MŠ zapojených v případové studii byly během školního roku 2019/2020 téměř po celou dobu otevřena.

Tabulka 4: Poskytovaná podpora v DV pro žáky se SVP na školách zapojených v případové studii

Školy		Individualizace				Další podpora		
		Diferenciace		Konzultace (žáci)	Speciálně pedagogická péče	Rodiče (komunikace)	Učitelský sbor	Sociální vztahy
		Vnitřní	Metodická /obsahová					
Nezapojené	Případová studie 1							
	Případová studie 2							
	Případová studie 3							
	Případová studie 4							
	Případová studie 5							
Zapojené	Případová studie 6							
	Případová studie 7							
	Případová studie 8							

Případová studie 9							
Případová studie 10							

Pozn. Tabulka vychází z podrobných podkladů v podobě navazujících částí jednotlivých případových studií viz Příloha I.4 Technická zpráva – Případové studie.

Pozn. Tabulka obsahuje barevnou škálu hodnotících symbolů. Zelený symbol znamená úspěšné poskytování onoho druhu podpory v plné šíři; žlutý symbol označuje částečnou přítomnost druhu podpory pro žáky se SVP v rámci distanční výuky; červený symbol označuje nedostatečnou podporu ze strany školy v tomto směru; šedý symbol označuje MŠ.

Z jednotlivých rozhovorů se zástupci škol zapojených v případové studii vyplývá, že snaha o naplňování SV v DV je velmi obtížná. Princip DV v jistém smyslu přímo odporuje individuálnímu a diferenciovanému přístupu v rámci vyučování. I přesto se s touto situací některé školy zapojené ve studii pokusily vyrovnat za pomoci doplňkových nástrojů online komunikačních technologií. Bilance snahy o vnitřní diferenciaci ze strany zapojených i nezapojených škol je poměrně vyrovnaná, o něco výraznější se tato snaha jeví u škol v projektu nezapojených. Nezapojené školy zároveň ve výraznější míře uplatňují metodickou, popř. obsahovou diferenciaci. Speciálně pedagogická péče včetně speciálně pedagogické a pedagogické intervence a možnosti konzultací pro žáky jsou na zapojených i nezapojených školách v podmínkách DV poměrně hojně poskytovány.

Jarní provoz škol v rámci nouzového stavu často odpovídal jakési pilotáži směřující k tomu, aby ověřené způsoby podpory byly naplno uplatněny během podzimní vlny pandemie, kdy byly školy znovu uzavřeny a na rozdíl od jarního období byla nařízena povinná školní docházka v rámci DV. Řada zástupců škol zapojených v případové studii potvrdila, že podzimní znovu uzavření školy anticipovaly a na DV se během jara, ale i letních prázdninových měsíců připravovaly. Získané zkušenosti a poznatky poté byly plně systémově rozvinuty na podzim. Mezi další druhy podpory SV v DV byla identifikována podpora komunikace s rodiči tak, aby se rodiče cítili plně informováni o počínání žáků v rámci DV, věděli, na koho se mohou v případě těžkostí obrátit atp. Dle hodnocení v rámci případové studie bylo toto počínání mezi školami zapojenými i nezapojenými v projektu srovnatelné – tj. na všech školách byla rozvíjena alespoň částečná snaha o dostatečnou spolupráci a komunikaci s rodiči. Dalším druhem podpory SV v DV je podpora učitelského sboru. V tomto případě zapojené školy zaostávají za nezapojenými ve snaze věnovat pozornost podpoře učitelského sboru v metodice uplatňování SV v DV. Pokud zde proběhla školení učitelského sboru v období uplatňování DV, věnovala se IT dovednostem, nikoli oblasti SV v nových podmínkách. Posledním hodnoceným kritériem je snaha o rozvoj a udržení sociálních vztahů žáků včetně psychohygieny, správného nastavení DV atp. V tomto případě byla opět snaha realizována ve srovnatelné míře.

Obecně lze konstatovat, že u nezapojených škol v projektu byla pozorována výraznější snaha o systémovost rozvíjených druhů podpory SV v DV. V případě škol zapojených v projektu dochází k uplatňování jednotlivých druhů podpory, nicméně v řadě případů zůstává u uplatňování v případě individuální potřeby.

V rámci uplatňování definovaných druhů podpory SV v DV byla jako nejúspěšnější vyhodnocena škola v případové studii 9, tzn. škola zapojená v projektu.

Závěry:

- Obtížné uplatňování SV v DV.
- Jaro sloužilo jako pilotní ověření. Na podzim byly ověřené zkušenosti plně využity a byl rozvíjen komplexní fungující systém DV vč. SV.
- Nezapojené školy u některých druhů podpor SV v DV mírně překonávají školy zapojené v projektu. Vysvětlením může být fakt, že o účast v projektu byly osloveny školy, které jsou obecně méně rozvinuté v oblasti SV. Nicméně škola nejúspěšněji naplňující stanovená kritéria patří do skupiny škol v projektu zapojených.

Nezapojené školy jsou hodnoceny v případě některých druhů podpory SV v DV lépe i proto, že se je snaží zavádět systémově, nikoli pouze na bázi individuální potřeby.

4.7 Spolupráce mezi relevantními projekty

EO A.3: Jak probíhá spolupráce s ostatními relevantními projekty a jakých společných výsledků bylo dosaženo?

Zdroje informací:

- řízené rozhovory s manažery KA
- řízené rozhovory s koordinátory KA Spolupráce
- řízené rozhovory s věcným garantem výzvy a administrátorem projektu
- CAWI/CATI s koordinátory spolupráce spolupracujících projektů
- dotazníkové šetření mezi účastníky odborných panelů (realizováno interní evaluací)

Nadále platí, že spolupráce mezi projekty je spíše v rovině informovanosti mezi systémovými projekty. Již z principu by projekty měly být nastaveny tak, aby se vzájemně nepřekrývaly. Projekty by na sebe měly navazovat a vzájemně se doplňovat, každý ale řeší unikátní témata. Z této skutečnosti pak vyplývá to, že není příliš prostor pro intenzivní spolupráci projektu či vytváření společných výstupů. Spolupráce spočívá spíše ve výměně zkušeností, poskytování dat, poskytování podnětů k další činnosti, poskytování zpětné vazby k výstupům projektu či například organizaci společných konferencí a dalších akcí.

Projekt APIV A má ve všech klíčových aktivitách navázanou úzkou spolupráci s odbornou veřejností i akademickou sférou. Z podstaty klíčových aktivit projektu pak dochází především ke spolupráci na úrovni institucionální než mezi systémovými projekty. I když i k té v ojedinělých případech dochází. Například projektový tým KA 2 spolupracuje s projektem P-KAP na výběru středních škol pro 2. fázi výzkumu self-efficacy.

Spolupráce na úrovni KA Spolupráce probíhá s jinými IPs prostřednictvím průběžně plánovaných setkávání a jednání za účelem výměny informací o projektových aktivitách (P-KAP, KIPR, IKV, KSH, RP, SYPO). Na základě komunikace poté mezi jednotlivými projekty dochází k větší či menší míře vzájemné podpory. V případě projektu APIV A je to kromě účasti na odborných panelech (popř. Odborné platformě společného vzdělávání) také společné řešení otázky uvádění začínajících PP do praxe mezi

týmy KA 2 a projektem SYPO nebo pomoci s výběrem škol (pro 2. fázi výzkumu self-efficacy na SŠ poskytnul projekt P-KAP) atp.

Projekt APIV B ve sledovaném období zejména ve spolupráci s projektem SYPO nastavil podobu a průběh webinářů pro veřejnost. S projektem SYPO také probíhá naprosto nejčilejší úroveň spolupráce celkově (webináře, podcasty). Podmínkou rozvíjení spolupráce je personální obsazení projektů a věcné nastavení projektů. APIV B spolupracuje s celou řadou organizací jako Člověk v tísni (plánuje se další intenzivní spolupráce, nově na standardu AP), ČOSIV, META, Učitel naživo (i Učitel naživo je zapojen do iniciativy doučování žáků ohrožených školním neúspěchem ze strany studentů vysokých škol), s pedagogickými i nepedagogickými fakultami VŠ, spolkem Spolu. Ke spolupráci dále dochází pod hlavičkou NPI ČR v rámci možností komunikace navenek (standard komunikace za celé NPI ČR).

Kromě zmiňovaných chybějících věcných provazeb mezi IPs, a tak efektivnímu navazování povinné spolupráce brání časté personální změny provázející projektovou činnost v důsledku přeskupování projektů v rámci institucí, a tak změn v předpisech, podmínkách atp. Nově příchozí členové týmů věnují velký podíl pracovního času dalším seznamováním se s náplní práce. Na navazování spolupráce často chybí dostatečný prostor.

Největší spolupráce samozřejmě probíhá mezi projekty APIV A a APIV B v návazných klíčových aktivitách KA 3 APIV A a KA 2 APIV B. Ke spolupráci dochází ale i v jiných oblastech, kdy zjištění z klíčových aktivit APIV A mohou být přímo využitelné pro zvýšení kvality dalšího vzdělávání PP a lektorů DVPP, které zajišťuje jak realizátor projektu APIV B, tak kmenová činnost NPI ČR.

Příkladem institucionální spolupráce může být například intenzivní spolupráce projektového týmu KA 4 projektu APIV A se zástupci ČŠI, kdy je využíváno elektronického testového prostředí ČŠI InspIS SET pro zadávání testových úloh diagnostického nástroje žákům OMJ. V rámci KA 4 probíhá také spolupráce například se společností META o.p.s., která se zabývá vzděláváním žáků-cizinců. Na jejich stránkách je například zveřejněna zpráva z monitoringu. Nově je navázána spolupráce v rámci přípravy specializačních modulů KA 3 s Výborem pro vzdělávání Romů, který je zřízen při Radě vlády pro záležitosti romské menšiny.

V evaluovaném období MŠMT zorganizovalo odborný seminář na téma „Vzdělávání na dálku“, kde zástupci vybraných IPs prezentovali dané téma z pohledu zaměření svých projektů.

Ačkoli se činnost odehrává z velké míry na úrovni drobných koordinačních aktivit, sdílení apod. a v určitých situacích lze tyto skutečnosti překonat spíše nesystémově za pomoci entuziasmu členů projektových týmů, současná situace je spíše než jako bariéra, vnímána jako uspokojivý předstupeň budoucích intenzivnějších spoluprací. Je to patrné např. ve srovnání s úrovní spolupráce IPs v minulém programovacím období.

Závěry:

- Spolupráce mezi projekty je spíše v rovině vzájemné informovanosti mezi systémovými projekty, výměně zkušeností, vzájemného poskytování dat atp.
- Na základě komunikace mezi jednotlivými projekty dochází k větší či menší míře vzájemné podpory.
- Největší spolupráce samozřejmě probíhá mezi projekty APIV A a APIV B v návazných klíčových aktivitách KA 3 APIV A a KA 2 APIV B.

4.8 Nezamýšlené dopady projektů APIV

EO A.4: Jaké byly nezamýšlené dopady projektů APIV?

Zdroje informací:

- řízené rozhovory s manažery KA
- řízené rozhovory se školními garanty APIV na vzorku 30 zapojených škol

Níže je uveden výběr nezamýšlených dopadů identifikovaných na základě terénního šetření provedeného v rámci této etapy evaluace. Uvedeny jsou především nezamýšlené dopady, které byly v rámci šetření zmíněny opakovaně.

Identifikace nezamýšlených dopadů projektů APIV

Projekt APIV A

- Využití výsledků a metodiky výzkumu realizovaného v rámci projektu, které byly původně určeny pro decizní sféru, i dalšími výzkumníky v oblasti společného vzdělávání (např. v rámci mezinárodního výzkumu zaměřeného na dálkovou výuku probíhajícího v 10 zemích, do kterého je zapojena i Univerzita Karlova pod vedením prof. Štěcha), ovlivnění další skupiny odborníků v oblasti koncipování vzdělávání pedagogických pracovníků.
- K nezamýšleným dopadům vede samotný design výzkumu. Součástí kvalitativního výzkumu je typ akčního výzkumu doceňující výzkum, kdy samotný výzkum usiluje o změnu v pedagogické praxi a hledá k ní žádoucí cestu. Ale i aktéři/respondenti/probandi v celé kvalitativní linii šetření jsou prostřednictvím výzkumu vtaženi do procesu změn a prostřednictvím pedagogické reflexe a sebereflexe přispívají k žádoucím změnám ve zkoumané oblasti. Pedagogičtí pracovníci, kteří jsou ve výzkumu v pozici probandů, si díky výzkumu mohou uvědomit některé problémy, které dříve nedokázali rozklíčovat, začnou o daných problémech hovořit, téma rozvíjet a sdílet mezi sebou. Zároveň tak k těmto problémům začnou sami hledat řešení, a to jak pro vlastní činnost ve třídě, tak pro školu jako celek. Výzkum prováděný v rámci KA 2 tak má přínos nejen pro realizátora výzkumu, ale i pro seberozvoj konkrétních účastníků výzkumu. Poznatky z šetření jsou tak rovnou převáděny do podoby využitelné vzdělávací praxe ve školách.

Projekt APIV B

- Posílení kolektivu a vztahů mezi pedagogickými pracovníky ve škole

K tomuto aspektu se vztahují například následující výpovědi zástupců škol, nebo pedagogických pracovníků.

- „Lidsky jsme se sblížili, stmelil se více kolektiv, byla možnost se ve větším počtu zaměstnanců setkávat, na což není běžně moc času.“
- „Prohloubení profesních vazeb mezi pedagogy, více spolu o tématu komunikujeme, což má dopad na podobu práce.“

- *„Asistentky pedagogů si uvědomily, že se musí dál vzdělávat, přemýšlejí o tom, v čem dalším by se chtěly vzdělávat. Jsme velká škola, díky školením se více znají a můžou líp spolupracovat, jinak by se ani nepotkávaly.“*

To ilustrují například následující vybrané výpovědi.

- *„Učitelé více pochopili nutnost individuálního přístupu k žákům a nutnost spolupráce se školním psychologem, změnu pohledu učitelů v tomto ohledu vnímám jako to nejdůležitější z celého projektu.“*
- *„V současnosti klademe větší důraz na to, aby každá třída měla k dispozici asistenta pedagoga, pokud ho potřebuje.“*
- *„Více jsme se touto problematikou začali na škole zabývat, přimělo nás to k vytvoření speciálního oddělení na škole.“*
- *„Posunuli jsme se v přijetí metod jako mentoring, koučink nebo supervize, dříve to bylo vnímáno spíše nepřátelsky.“*

Vícekrát bylo mezi nezamýšlenými dopady také zmíněno navázání kontaktů, které původně zástupci škol neočekávali.

- *„Spolupráce s nejbližšími školami přinesla i lidské sblížení, to je základ pro to, aby sdílení informací probíhalo i po dokončení projektu, stejně tak projekt přinesl navázání intenzivní spolupráce školy a NPI ČR, což je pro školu velkým přínosem.“*
- *„Jedním z přínosů je také, že nyní v NPI ČR známe osobu, na kterou se mohu obracet, hovoříme tak s člověkem, který už tu naši školu nějak zná.“*

Některé pozitivní nezamýšlené dopady nastaly i v přímé souvislosti s pandemií koronaviru. Online forma vzdělávacích kurzů například umožnila zájemcům účastnit se více kurzů než v případě prezenčních kurzů, které jsou náročnější na čas i nutnost cestování. Pedagogičtí pracovníci z odlehlejších regionů mají také možnost účastnit se kurzu preferovaného lektora, který by pro ně jinak byl nedostupný z toho důvodu, že do daného regionu nedojíždí.

5 Závěry a doporučení

5.1 Závěry

Zásadní vliv na průběh realizace projektů a naplnění stanovených závazků má v tuto chvíli prodloužení obou projektů. ŘO byly ze strany obou projektů předloženy podklady, které podrobně celou situaci popisují. Nyní je na ŘO, aby možnost prodloužení posoudil. Rezervy v plnění závazků zejména v rámci některých specifických aktivitách byly způsobeny nově identifikovaným vnějším rizikem v souvislosti s uzavřením škol a jiných veřejných akcí včetně pracovních v důsledku vládní protiepidemických opatření v souvislosti s bojem proti šíření koronaviru. Tato situace zasáhla zhruba polovinu sledovaného období v rámci 3. PZ.

Projekt APIV A

- Je dosaženo předpokladů vedoucích k naplnění cílů ve všech klíčových aktivitách.
- Všechny KA musely reagovat na epidemiologická opatření posunutím či odložením některých aktivit a přechodem do online prostředí.
- Všechny KA tak provedly úpravu stanovených harmonogramů. Celkový termín dokončení jednotlivých klíčových aktivit prozatím není pozměněn, nicméně pokračující pandemie koronaviru znamená pro všechny KA značné časové riziko.
- Realizační tým KA 2 „Sledování, plánování, hodnocení společného (inkluzivního) vzdělávání“ flexibilně reaguje na aktuální epidemiologická opatření a zařazením mimořádné etapy šetření spočívající v šetření zkušeností s realizací individuální podpory žáků během vzdálené výuky reaguje na změnu potřeb MŠMT jako cílové skupiny této KA. Projektový tým věnuje značnou pozornost diseminaci výsledků výzkumu. Výzkum tak přispívá k odborné diskusi v oblasti společného vzdělávání i diskusi ve vzdělávací politice, k nastavení odborného diskurzu o společném vzdělávání a přináší doporučení a návrhy. Výsledky využívá MŠMT například pro návrh novelizace vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a rovněž pro formulaci Strategie vzdělávací politiky do roku 2030.
- V rámci KA 3 „Příprava programů DVPP“ je nadále poskytována metodická pomoc lektorům APIV B. O tuto metodickou pomoc je však ze strany lektorů malý zájem. Z toho důvodu byly webináře otevřené i pedagogickým pracovníkům. Sledovanost webinářů je nyní průměrně cca 40 osob. Počet zhlédnutí webinářů ze záznamu je k datu zpracování této zprávy cca 23 000.
- KA 3 „Příprava programů DVPP“ se nyní zaměřuje na přípravu 10 specializačních modulů a 3 dlouhodobých výcviků.
- Všechny části diagnostického nástroje vytvářeného v rámci KA 4 „Výuka češtiny jako druhého jazyka pro žáky-cizince“ jsou již finalizovány. Pro realizaci pilotáže představují bariéru epidemiologická opatření, jelikož tato aktivita musí probíhat přímo na školách.
- Práce na referenčním rámci pro český znakový jazyk probíhají v souladu s harmonogramem. V současné době má KA 5 „Vytvoření referenčního rámce pro český znakový jazyk“ všechny předpoklady k dosažení cíle: kvalitní personální obsazení, kvalitní techniku pro natáčení i podrobně a reálně zpracovaný harmonogram realizace, který je důsledně kontrolován.

Nastavení a realizace celého projektu má předpoklad pro dosažení zamýšlených výsledků a dopadů.

- Projektový tým podniká kroky k zajištění udržitelnosti výstupů projektu po skončení jeho realizace. Například v rámci KA 4 již byl diagnostický nástroj na základě požadavku z pedagogické praxe rozšířen o funkcionality, které umožní nejen určit slabé a silné stránky žáka na podporu individualizace výuky daného žáka, ale umožní i zjistit, na jaké jazykové úrovni se žák nachází. V rámci KA 5 byla MŠMT předložena souhrnná informace k možným následným činnostem po skončení realizace projektu, které mohou navázat na zpracovaný referenční rámec pro český znakový jazyk.

Projekt APIV B

- KA 1 „Metodicko-koordinační síť“ se v současné době intenzivně snaží věnovat identifikaci množství nevyčerpaných druhů podpor. Projektový tým se snaží o aktivizaci škol s identifikovanou nečerpanou podporou ve prospěch jejího rozplánování a konečnému dočerpání. Nevyčerpané hodiny individualizovaných forem podpory u škol s komplexní podporou jsou nově (na základě PZ č. 68) nabídnuty i školám s vybranou podporou a školám s komplexní podporou, které projeví zájem o jejich navýšení. V rámci DVPP nadále platí, že komplexně podpořené školy musí absolvovat kurz základní přípravy (40 hodin) a kurz rozšířené přípravy (24 hodin). Školy s vybranou podporou musí absolvovat kurz základní přípravy a na základě PZ č. 68 jim může být rozšířena nabídka podpory v rámci DVPP. Počínání projektového týmu souvisí s nachylováním projektu do své závěrečné části a potřebou přehledu o celkovém stavu. Na základě podniknutých kroků se u většiny škol podařilo dokončit kurz základní přípravy ke konci roku 2020. Zásah do rozplánování způsobený epidemií koronaviru se podařilo eliminovat díky online formě VP v rámci DVPP.
- Přes podniknuté kroky se změny v možnostech čerpání promítly negativně především v oblasti DVPP. V oblasti mentoringu a expertních služeb se určitý znatelný propad v míře čerpání projevil také vzhledem k faktu, že tyto druhy individuální podpory jsou standardně spojeny s následky uvnitř zaplněných školních tříd. V případě koučinku nedošlo k výraznějšímu propadu – tento druh podpory probíhá face-to-face mezi VPP a koučem. Vzhledem k tomu, že v této fázi projektu a zájmu škol o individuální formy podpory byla předpokládána intenzivní míra čerpání je i u těchto druhů podpor konstatován propad oproti očekávání. Současné dění má kritický dopad na oblast stáží, které však v době vypuknutí epidemie nebyly mezi školami v síti plně rozběhnuty. V celkovém měřítku plánovaného čerpání byla zachována něco mezi 60 až 80 % celkového čerpání podpory. U KA 1 „Metodicko-koordinační síť“ stejně jako u KA 2 „Vzdělávání“ je nyní směřováno dosažení prodloužení projektu, které je zvažováno. I přes flexibilní přístup a včas podniknuté kroky ve prospěch eliminace negativních dopadů protiepidemických opatření na plnění plánu projektu a jednotlivé cílové skupiny hrozí, že do řádného konce projektu nedojde k plnému dočerpání podpor v rámci projektu ze strany škol. Navrhované prodloužení projektu nezahrnuje veškeré aktivity projektu, nýbrž zaujímá diferenciovaný přístup zahrnující především DVPP, informační semináře a stáže jako aktivity, na které opatření zamezující šíření koronaviru dopadla nejtvrdějším způsobem. Tak by v nastavovaném období mělo dojít k realizaci zhruba polovičního objemu aktivit oproti současnému, běžnému stavu.

- Projednávané prodloužení projektu se týká KA 3 „Veřejnost“ v souvislosti s organizací informačních seminářů pro veřejnost, které jsou jednou z forem ne zcela kompatibilních s realizací online. Přestože propagace na veřejných akcích, která tvoří významnou část celé KA, není v současných podmínkách umožněna, jsou podnikány kroky vedoucí k oslovení širší veřejnosti dalšími možnými způsoby. Jedná se o komunikaci výsledků vstupního šetření na zapojených školách, ve sledovaném období účast na PREF Conference, spuštění interaktivní webové aplikace podpořené PR a reklamní kampaní. Obecně je ze strany zástupců projektu obsah, cílení, výběr spoluprací atp. vytvářeno s důrazem na oslovování širší veřejnosti.
- V rámci KA 2 „Vzdělávání“ dochází k úpravám výukových a metodických materiálů vytvořených jako výstup projektu APIV A. Dle vyjádření manažera KA 2 k zásadním úpravám došlo pouze v omezeném počtu případů. U ostatních VP dochází dle vyjádření manažera KA 2 pouze k dílčím úpravám, jejichž účelem je lepší osvojení prezentací jednotlivými lektory, zlepšení přehlednosti a grafické poutavosti materiálů. Nicméně posouzení změn, tedy toho, zda se jednalo či jedná o změny zásadního či dílčího charakteru, neprochází standardním formalizovaným procesem nebo nedochází k jeho úplnému dodržování.
- V rámci změnového řízení byly v projektu realizovány další aktivity vedoucí k eliminaci negativních dopadů obecně na rozvoj SV. Patří mezi ně témata SV v podmínkách distančního vzdělávání vysílaná skrze nově vytvořený Youtube kanál či doučování žáků ohrožených školních neúspěchem ze strany vysokoškolských studentů (v tomto případě se jedná o součinnost APIV B s dalšími projekty, a tedy angažmá APIV B se zde omezuje na sběr poptávky a její předání vysokoškolským studentům).
- Mezi negativně ovlivněné aktivity projektu v důsledku uzavření škol patří rovněž předávání dobré praxe. Hlavní (prezenční) pilíře předávání dobré praxe v podobě stáží, VP pro VPP, setkávání garantů v současnosti kompenzují online formy jako interaktivní aplikace Zapojujevsechny.cz nebo otevřené webináře.
- Projekt APIV B má přes veškerá úskalí potenciál k dosažení cílů projektu.

Rizika a bariéry v projektu

- V projektu APIV A bylo identifikováno přetrvávající riziko v podobě časové náročnosti přípravy referenčního rámce pro český znakový jazyk. Nově bylo identifikováno riziko pro projekt APIV A týkající se zajištění potřebného vzorku při šetření klimatu třídy.
- Nově je identifikováno riziko nenaplnění bagatelní podpory VP a VPP u některých škol – KA 1 a KA 2 APIV B. Se schylováním se projektu APIV B ke svému závěru, eviduje projektový tým APIV B rizika spojená s nenaplněním bagatelní podpory u PP a VPP u jednotlivých škol zapojených v síti. To se týká zejména později přistoupivších škol do projektu, ale i škol zapojených do sítě po celou dobu projektu, které však podporu čerpají méně intenzivně. Projektový tým APIV B proto intenzivně motivuje školy, aby nabízené individuální formy podpory a VP využívaly a bagatelní podporu naplňovaly.
- Další nové riziko spočívá v možném nepředávání jednotných informací v tématech společného vzdělávání do terénu. Posouzení změn výukových a metodických materiálů VP, tedy toho, zda se jednalo či jedná o změny zásadního či dílčího charakteru, neprochází formalizovaným procesem nebo tento proces není zcela dodržován.

- Společným nově identifikovaným vnějším rizikem pro projekt APIV A i APIV B jsou důsledky epidemiologických opatření zamezujících šíření koronaviru.
- V projektech APIV A i B byla identifikována také řada přetrvávajících bariér zahrnující např. široký záběr projektu APIV A nebo nízká dostupnost lektorů APIV B ochotných a schopných realizovat školení vzdělávací programy online (popř. webinářů). Některé původně identifikované bariéry se podařilo ve sledovaném období eliminovat.
- Mezi nové bariéry v projektu APIV A se zařadily časové možnosti zástupců IPs (oba projekty) nebo náročná administrativa spojená s vykazováním projektových indikátorů u cílové skupiny (APIV B). Původní riziko fúze bývalého NIDV a NÚV se ve sledovaném období projevila v podobě nových bariér. Ty jsou platné pro projekt APIV A, nicméně již byly během evaluovaného období překonány.

Vzhledem k tomu, že oba projekty jsou realizovány v oblasti školství, které je situací spojenou s pandemií koronaviru velmi silně zasaženo, doléhá tato situace i významným způsobem na realizaci obou projektů. Lze však konstatovat, že projektové týmy velmi pružně reagovaly na nastalou situaci související s pandemií koronaviru a napnuly veškeré síly k eliminaci s tím spojených rizik. Projekty velmi flexibilně během epidemiologických opatření rozvinuly řadu distančního vzdělávání a zacílily aktivity na potřeby cílových skupin. Oba projekty napnuly vůči svým cílovým skupinám maximální síly, převedly do online formy vzdělávací programy, výcviky i odborné panely. Z rizika se stala pro projekty výzva, díky které se týmy zmobilizovaly a snažily se najít nové způsoby práce a realizace aktivit. Speciální podmínky zároveň přinesly i konkrétní výhody a dílčí usnadnění fungování projektů: nadále není vyžadováno dojíždění, příhodné podmínky pro zaujetí širšího rozhledu mimo hranice regionu (objednávání lektorů ze vzdálených regionů školami). Nutnost reakce na opatření se tak stala spíše příležitostí k rychlejšímu nalezení nových cest a lze konstatovat, že tato příležitost byla ze strany projektových týmů obou projektů dobře uchopena a zvládnuta.

Podpora pro cílové skupiny

- Podpora obecně je ze strany škol zapojených v projektu APIV B vnímána jako přínosná. Ze strany školních garantů implementace APIV je vnímána více kriticky než ze strany ředitelů a učitelů.
- Přínos podpory je vnímán konkrétně především v souvislosti s praktickým vedením vzdělávání ze strany kvalitních školitelů poskytujících dostatečné množství příkladů dobré praxe. Je zmiňována rostoucí relevance a cílenost vzdělávání s průběhem projektu.
- V souvislosti s poskytováním podpory ze strany projektu APIV B jsou často skloňovány efekty jako osobnostní rozvoj a také rozvíjení diskuze o společném vzdělávání uvnitř zapojených škol.
- Stále platí, že široká škála různých typů škol, které jsou v projektu APIV B je limitujícím prvkem projektu. Limity v naplňování potřeb zapojených škol v rámci projektu nejsou vnímány pouze na úrovni různých stupňů vzdělávacích institucí, nýbrž např. i ve vztahu k velikosti škol.
- Většina účastníků jednotlivých druhů podpory si uvědomuje postupné osvojení potřebných metod, znalostí a technik ve prospěch poskytování podpůrných opatření. Třetina respondentů si ale tento vnímaný pokrok nespojuje s podporou poskytovanou v rámci projektu.

5.2 Doporučení

Evaluátor na základě posouzení vývoje identifikovaných bariér konstatuje, že projektové týmy APIV A i APIV B hledají cesty, jak eliminovat vzniklé bariéry, a uplatňují konstruktivní řešení vzniklých problémů. Téměř ve všech identifikovaných bariérách dochází k pozitivnímu posunu. Tabulka níže tak uvádí pouze doporučení, která byla obsažena již v minulé PZ, jsou považována za stále aktuální a prozatím nebyla naplněná.

Tabulka 5: Doporučení

Číslo	Název doporučení	Popis doporučení	Kontext doporučení (vazba na zjištění a závěry)
1)	Snížení počtu konaných odborných panelů projektu APIV A	Vzhledem k tomu, že odborné panely jsou jedním ze zásadních kanálů, kterými se výstupy projektů šíří mezi odbornou veřejnost, evaluátor doporučuje, aby byl počet odborných panelů snížen tak, aby se tento kanál jejich nadměrným množstvím neznehodnocoval.	V současné fázi projektů se začíná projevovat zahlcenost odborné pedagogické společnosti velkým množstvím konaných odborných panelů ze strany IPs a především projektu APIV A. Oba projekty identifikují problém s časovou vytížeností odborníků limitující jejich účast na odborných panelech. Situaci však zároveň napomáhá současné konání odborných panelů online v důsledku protiepidemických vládních opatření, tudíž účast na odborných panelech se jeví jako stabilní. Bez ohledu na důvod nižšího zájmu odborné veřejnosti o účast na odborných panelech do budoucna hrozí, že účast bude klesat. Vzhledem k tomu, že odborné panely jsou jedním ze zásadních kanálů, kterými se výstupy projektů šíří mezi odbornou veřejnost, evaluátor doporučuje, aby byl počet odborných panelů v projektu APIV A snížen tak, aby se tento kanál jejich nadměrným množstvím neznehodnocoval. Tuto situaci je potřeba vnímat v kontextu všech IPs. V momentu, kdy jeden z projektů vytěžuje odbornou veřejnost nadměrně, má to vliv i na všechny ostatní projekty.
2)	Posouzení míry úprav výukových a metodických materiálů VP prováděných ze strany lektorů projektu APIV B	Současná běžná praxe APIV B spočívající v různé míře úprav VP, by měla procházet standardizovaným procesem, který přispěje k tomu, že bude nadále probíhat jednotná prezentace témat společného vzdělávání v terénu. V současné době není definován standardizovaný proces, zda úpravy provedené ve výukových a metodických materiálech jsou skutečně pouze dílčího či zásadního charakteru a zároveň není zcela zřejmé, zda zásadní úpravy podléhají „pouze“ schválení ŘV či rovněž posouzení projektového týmu KA 3 projektu APIV A. Doporučujeme a) předložit všechny VP s komplexnějšími provedenými úpravami projektovému týmu APIV A k posouzení (pokud již v minulosti nebyly změny ze strany APIV A	V rámci KA 2 „Vzdělávání“ dochází k úpravám výukových a metodických materiálů vytvořených jako výstup projektu APIV A. Dohoda ohledně aktualizace VP nicméně není zřejmá. Ze zápisů z jednání ŘV a jednání mezi projekty APIV A a APIV B jasně nevyplývá, zda změny ve výukových a metodických materiálech podléhají posouzením ze strany projektového týmu APIV A či zda postačí pouze schválení ze strany ŘV. K zásadnějším úpravám došlo dle vyjádření manažera KA 2 v případě, kdy byly změny odsouhlaseny ŘV projektu, z toho jeden VP byl rovněž posouzen projektovým týmem KA 3 APIV A. U ostatních VP dochází dle vyjádření manažera KA pouze k dílčím úpravám, jejichž účelem je lepší

Číslo	Název doporučení	Popis doporučení	Kontext doporučení (vazba na zjištění a závěry)
		odsouhlaseny. Zároveň by měl příjemce v rámci revize provedených změn upřesnit, zda jsou úpravy v souladu s akreditací kurzů. b) Doporučení platí analogicky i do budoucna pro případné další úpravy s potřebou definovat oficiální proces pro realizaci změn VP (kdo určuje, zda se jedná o zásadní /neformální změnu a jaký je následný postup). Oficiální proces pro posouzení změn je potřebné definovat se souhlasem APIV A.	osvojení prezentací jednotlivými lektory, zlepšení přehlednosti a grafické poutavosti materiálů. Nicméně posouzení změn, tedy toho, zda se jedná o změny zásadního či dílčího charakteru, neprochází formalizovaným procesem.

6 Zhodnocení zapracování doporučení z předchozí zprávy

Následující tabulka obsahuje zhodnocení zapracování doporučení z předchozí evaluační zprávy.

Tabulka 5: Zhodnocení zapracování doporučení z předchozí zprávy

Číslo	Název doporučení	Popis doporučení	Zapracování doporučení
1)	Účast zástupců decizní sféry na odborných panelech a poskytnutí zpětné vazby ze strany MŠMT realizátorům projektů.	Využitelnosti výstupů KA 2 a KA 4 projektu APIV A by výrazně napomohlo, kdyby se zástupci decizní sféry účastnili odborných panelů, na kterých jsou jednotlivé aspekty společného vzdělávání a identifikované problémy široce diskutovány a získané informace tak mohou být pro práci MŠMT velmi přínosné. V případě, že by personální kapacity MŠMT neumožňovaly účast na odborných panelech, bylo by alespoň vhodné, aby byla realizátorovi projektu poskytnutá zpětná vazba ze strany MŠMT s informací o tom, zda a jak s výstupy nakládá, případně jakým směrem se má realizátor dále zaměřit.	Ve sledovaném období byl uspořádán seminář pro hlavního uživatele výstupů – MŠMT, který se zaměřil na výsledky výzkumu pro potřeby vzdělávací politiky, nejdůležitější zjištění a umožnil širší diskuzi nad návrhy systémových či cílených opatření pro zlepšení školské praxe v oblasti společného vzdělávání. Semináře se účastnili nejen zástupci decizní sféry, ale rovněž pracovníci České školní inspekce, realizačního týmu APIV B, kmenová činnost NPI ČR a další aktéři, kteří mohou výsledky výzkumu využít pro svou práci a na semináři sdílet své zkušenosti. Z vyjádření věcného garanta výzvy vyplývá, že předané výstupy jsou velmi cenným podkladem a jsou využívány pro návrh novelizace vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a rovněž pro formulaci Strategie vzdělávací politiky do roku 2030. Rovněž jsou

Číslo	Název doporučení	Popis doporučení	Zpracování doporučení
			závěry z monitoringu využívány pro nastavení zaměření dotačních titulů. Výše zvýšené skutečnosti dokazují, že výstupy projektů jsou ze strany MŠMT využívány v dostatečné míře a jsou pro ně přínosné.
2)	Posílení týmu lektorů	Je zapotřebí ze strany projektu APIV A vhodně optimalizovat kritéria pro výběr lektorů tak, aby umožnila zapojení dalších odborníků z oblasti školství do projektu a bylo tak umožněno uspokojení poptávky zapojených škol v projektu.	K posílení týmu lektorů došlo prostřednictvím několika kroků. - Přijímání nových lektorů pouze na bázi tzv. týmu excelentních lektorů (nevyžaduje proškolení v tématech) - A dále: Zvýšení základní sazby lektorů (a dalších), zvýšená podpora lektorů a také jejich evaluace, zjednodušené proškolení lektorů na straně projektu APIV B. Je zapotřebí dodat, že nedostatečný počet lektorů školících prezenčně byl v současných podmínkách vystřídán nedostatkem lektorů schopných školit distančně. Přesto lze konstatovat, že všechny podstatné kroky směrem k řešení situace byly podniknuty a že již nadále není zapotřebí dále ve věci intervenovat bez ohrožení cílů projektu.

7 Seznam zdrojů a literatury

Žádosti o podporu projektů APIV A a APIV B včetně všech příloh

Charty projektů

Harmonogramy klíčových aktivit

Přehledy klíčových výstupů k naplnění indikátorů

Zprávy o realizaci projektu a jejich přílohy (ZoR č. 10 až 13)

Žádosti o změnu

Výstupy z interní evaluace projektu

Výzva OP VVV Individuální projekty systémové II

Pravidla pro žadatele a příjemce – specifická část, Výzvy Individuální projekty systémové II, verze 3

1. a 2. Průběžná evaluační zpráva v rámci „Evaluace individuálních systémových projektů podpořených z PO 3 OP VVV – II, část II: Evaluační okruh A – evaluace projektů APIV“

SEZNAM ZKRATEK

ABA	Aplikovaná behaviorální analýza
AP	Asistent pedagoga
APIV	Akční plán inkluzivního vzdělávání
APIV A	Projekt „Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem“ Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání – metodická podpora
APIV B	Projekt „Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi“
BCBA	Board Certified Behavior Analyst
CATI	Computer Assisted Telephone Interviewing
CAWI	Computer Assisted Web Interviewing
CEFR	The Common European Framework of Reference for Languages
CP	Centrum podpory
CS	Cílové skupiny
ČOSIV	Česká odborná společnost za inkluzivní vzdělávání
ČŠI	Česká školní inspekce
ČZJ	Český znakový jazyk
DPP	Dohoda o provedení práce
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ECER	European Conference of Educational Research
EERA	European Educational Research Association
ESIF	Evropský strukturální a investiční fondy
EO	Evaluační otázka
HO	Home office
HPM	Hlavní projektový manažer
ICOLLE	International Conference of Lifelong Learning
IPs	Individuální systémový projekt
IPo	Individuální projekt ostatní
KA	Klíčová aktivita
KAP	Krajské akční plánování
KIPR	Kvalita-inkluze-poradenství-rozvoj
KSH	Komplexní systém hodnocení
MAP	Místní akční plán
META	Společnost pro příležitosti mladých migrantů
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Monitorovací výbor
NIDV	Národní institut dalšího vzdělávání
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
NPI ČR	Národní pedagogický institut České republiky
OMJ	Odlišný mateřský jazyk

OP	Odborný panel
OPLA	Odborná platforma
OP VK	Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
OP VVV	Operační program Výzkum vývoj a vzdělávání
P-KAP	Podpora krajského akčního plánování
PO	Prioritní osa
PP	Pedagogický pracovník
PPUČ	Příprava práce učitelů
PR	Public relations
PZ	Průběžná zpráva
RR ČZJ	Referenční rámec Českého znakového jazyka
ŘO	Řídicí orgán
ŘV	Řídicí výbor
SERRJ	Společný evropský referenční rámec pro jazyky
SRP	Strategické řízení a plánování ve školách a v územích
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SYPO	Systém podpory profesního růstu rozvoje učitelů a ředitelů
ŠIKK	Školská inkluzivní koncepce kraje
ŠIK	Školská inkluzivní koncepce
UK	Univerzita Karlova
VP	Vzdělávací program/modul
VOŠ	Vyšší odborná škola
VPP	Vedoucí pedagogický pracovník
VŘ	Výběrové řízení
VŠ	Vysoká škola
VZ	Veřejná zakázka
ZoR	Zpráva o realizaci
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola
ž-c	Žák-cizinec

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA I.1 TECHNICKÁ ZPRÁVA: STAV REALIZACE JEDNOTLIVÝCH KLÍČOVÝCH AKTIVIT

PŘÍLOHA I.2 TECHNICKÁ ZPRÁVA: PŘEHLED INDIKÁTORŮ A STAV JEJICH NAPLŇOVÁNÍ

PŘÍLOHA I.3 TECHNICKÁ ZPRÁVA: MATICE SPOLUPRÁCE IPS

PŘÍLOHA I.4 TECHNICKÁ ZPRÁVA: PŘÍPADOVÉ STUDIE

PŘÍLOHA I.5 TECHNICKÁ ZPRÁVA: AKTUALIZOVANÉ TEORIE ZMĚNY

PŘÍLOHA II.1 ZÁZNAMY Z ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ S MANAŽERY KA

PŘÍLOHA II.2 TERÉNNÍ ŠETŘENÍ NA ŠKOLÁCH (PLÁN ŠETŘENÍ, SCÉNÁŘE, ZÁZNAMY, VYHODNOCENÍ)

PŘÍLOHA II.3 TERÉNNÍ ŠETŘENÍ NA CENTRECH PODPORY

PŘÍLOHA II.4 ZÁZNAMY Z ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ_OSTATNÍ

PŘÍLOHA III DASHBOARD